

خالد ئىرتوغرول

ۋەسەت

پەندە ۋە ئەسرەن

مەنكى اقرأ الى كى

Camontex

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

وهسيهت

په‌ند و ئه‌سرین

وهسيهت

خالىد ئىرتوغرول

ناوى كىتېب : وهسيهت

نوسەر : خالىد ئىرتوغرول

وهرگىپ : سروش رهنووف

تيراژ : (۲۰۰۰) دانه

نۆبهى چاپ : به كهم - پايزى ۲۰۱۲

له به پئوه به رايه تى گشتى كىتبخانه

گشتىپه كان ژماره (۱۹۳۴) ى سالى

۲۰۱۲ ى پى دراوه

ناوه نىك رگه ياندى ئارا

بنكى سهرمكى بلوكرنه وهى به ره مه كانى ناوه ندى رگه ياندى ئارا - سلېمانى / شه قامى پيره ميؤد

0770 358 7100 - 0750 106 9589 - 0748 013 4669 ara.m@hotmail.com

© سهرجه مافه كانى ئهم به ره مه مه پاريزراوه بو ناوه ندى راگه ياندى ئارا

ناوه نده كه رنكه نادات به له چاپدانه وه كزىي كردن باخود دابه زاندى له سايت و توره كۆمه لاه تيه كان،
باخود خسته سهر شيوازي ده نگ بو ميدهاكان به ههر شيوازيك ييت. سهرينچىكارىش توشى سزاي پاسا ده يته وه.

وهسپهت

په‌ند و ئه‌سرین

نووسینی

خالید ئی‌رتو‌غ‌رول

و‌مر‌گ‌پ‌رانی

س‌ر‌و‌ش‌ت ر‌م‌ئ‌و‌و‌ف

چاپی یه‌که‌م

١٤٣٣ ک - ٢٠١٢ ز

ئەمە دەستنامە

تاوانبارىكە

نازانم باسى چىتان بۆكەم؟ لەكوپو دەست پىكەم! باسى ئەو
نەفسە تاوانبارەم كە بوو ھۆكارى چەندە ھاھە!! يان باسى ئەو
نەگەتيانەى كە بوو ھۆكاريان! باسى ئەو ھى كە ژيانى چەند زولم
لېكراوم پەش كرد... ياخود باسى ئەو ھى كە چۆن ژيانى
خۆشەويستەكانم و خىزانەكەم پەريشانكرد!!!

بەردەوام لە ئازارى و پىژدانمدا دەتلىمەو، بۆيە پىيارمداو ئەم
دەستنامەيەم بنووسىرتەو، تا ھەمووان بەگەنج و پىرەو گۆيىستى

بن بۆنه وهی مرقه کان له داوی کۆمه لگه ئاگادار بکه مه وه، به چاوی پر
نه سرینه وه داوا ده که م بنووسریتته وه...

ده لایم "بنووسریتته وه" چونکه خۆم توانای نووسینم نه ماوه.
من کرده وه کان و هه له کانم له شیوهی وه سیتمانه دا "به تاییه ت بۆ
نه وهی گه نجه کان بیزانن" ده نووسمه وه، له کاتی باسکردنی ئه م
پووداوانه دا دلم پره له ئازاری ویزدان.

ده بیته ئه مه به هه رکه سیك که دیته سه ر پریم پابگیه نم که نه و
پووداوانه چه نده ترسناک و ناخۆش و پر تاوان بوون...
به لام چیتر ماوه م به ده سته وه نه ماوه، من که سیتم گه یشترومه ته
کۆتایی پرێگا...

که بیر له حسابی نه و گۆرپه ده که مه وه که داوی دوو هه نگاوی تر
پیی ده که م ناخم وه ک پشکو ده سووتیت.
له بهر نه م هۆیه پیش نه وهی مائاواپی له م دنیا فانیه بکه م،
هه لپه بۆ نه وه ده که م که پاستیه کان به وانه ی داوی خۆم بگات،
وه سیتمانه که م بۆ نه وانه ...

تکاتان لی ده که م یارمه تیم بدهن، به لکو ئیوه بتوانن نه و
گونا هانه ی که کردومن و شیایوی لیخۆشبوون نین به که سانی تر
پابگیه نن، بۆنه وهی ده رک به و هه لانه بکه ن... نه گه ر چی که میش
بیته ویزدانم ئاسوده ده بیته...

من گه نجیکی یاخی بووم، گویم له قسه نه ده گرت، چی به میښکدا بهاتایه ده مکرد، قوڼاغی ئاماده ییم زۆر به دلته پی به سه ربرد. وهك کورپی تاقانه ی باوکیکی ده وله مند به و ئیمکانیا تانه ی که له به رده ستمدا بوون چی به عه قلمدا بهاتایه به خو به زلزانو بی په رواییه وه ده مکردو وهك گه نجیکی له خو بایی و بی مه سنولیته که ورده بووم.

له وسالانه ی که هه مووان له هه ولی کوشش کردن و ده رچووندا بوون، من خه ریکی پیلان دانان بووم بۆ ئه و کچه ساده و پاکانه ی ده ورو به رم و، بیرم له وه ده کرده وه که چۆن بیانخه مه ناو داوی خو مه وه. ماستاوچییه کانی ده ورو به ریشم که به پاره ی پۆژانه ی من ده ژیان هاوکارییان ده کردم، وهك پۆلیسی پشکنه ر ده که وتنه دوا ی ئه و کچانه و سه رکه وتو بوون له هینانیا ن بۆ ئه و شوینانه ی که من ده مویست...

باوه ر بکه ن له کاتیگدا که ئه م به سه رهاتانه ده گێرپه وه، دلم ته نگ ده بیته و ده لئی خوین وروژم بۆ میښکم ده بات، چونکه ئه و کارانه ی که ده مکرد ئه و نه ده زالمانه و، نه فره تی بوون که خوژگه م ده خواست که ببوومایه به هه زار پارچه وه ببوومایه به خوړاکی جانه وه ره کان ئه وه بۆ من باشته بوو.

دهستم چوه خوینی چنده ها کچی مه ژار، خه یالی چنده ها بی
 تاوانم شیواند، ژیانی چنده ها کچی ساده و پاکم پەش کرد!
 هیشتا له پۆلی دووه می ئامادهیی بووم، له فیلاکەیی باوکمدا
 چنده ها گوناهمی ترسناکم ئەنجام دەدا... خیانتی وه هام ده کرد که
 ئیستا وه ک پشکو ناخی خۆم ده سوتینن، به شیوه یه ک نه و فیلایه
 شایه تی ده یه ها نمونه ی فه ریادو پارانه وه ی بی چاره یی نه وان
 بووه...

باوه ژنه که م منی وه لانا بوو، باوکیشم به هۆی کاره که یه وه به رده وام
 له سه فه ردابوو، بۆیه ئاگاداری کاره کانم نه بوو، نه ک نه وه ش بگره
 ده ست و پێوه نده کانی پاسپاردبوو که نه یانده هیششت بکه ومه
 به ندیخانه وه ئەمه ش زیاتر ئازایه تی و بی په روایی پی به خشی بووم.
 باوه ژنه که م چاوه پوانیه کی شاراو هی هه بوو، ئەگه ر به اتایه و من که
 تاقانه ی مال بووم له نێو نه و نازو نیعمه ته بی سنوورده دا به یه کجاری و
 به شیوه یه کی خیرا ون ببوومایه، میراتی باوکه ریش سه پیه که م بۆ نه و
 ده مایه وه، من ده مزانی، نه و به نه یینی خوازیاری مردنی من بوو.
 باوکم له به رامبه ر نه و خێزانه زۆلم لیکراوانه ی که له دواییدا
 به دبخت بوو بوون له مه ر جارێکدا به پاره به ره نگاریان ده بوویه وه و
 منی له ژێر دهستی یاسا درده مێنایه وه.

له پاستیدا به دەر له هه موو ئه و نه گبه تییانه، من کیشه یه کی ترم
هه بوو، کیشه ی من نه بوونی باوکیک بوو که له هه ساتیکدا پیم بلیت:
"به سته"! به دوامدا بیت و دلسۆزانه سه رزه نشتم بکات و لیم
بپرسیتته وه.

هه روه ها نه بوونی دایکیکی میهره بان بوو که له بهر من خه وی لی
بزیپت، هه موو ئه مانه کاری شه ی تانیان ئاسان کردبوو که منی به ره و
پیی خراپ هان ده دا...

هه روه ها پیی ئاسان کردبوو بۆم ببه مرۆفیک که چیم بوویت و
چۆن به ویت ئه نجامی بده م.

کاتیک گه ی شتمه قۆناغی کۆتایی ئاماده یی، برای کچیکی
ده ستگیراندار که من زیانم په ش کردبوو که وتبووه شوینم، ته نانه ت
چه ند جاریکیش ته نگي پیی هه لچنی بووم، به لام له سایه ی ئه و
ماستا وچیپیه نه ی که نه مده هیشت لیم دوور بکه ونه وه بۆ ماوه یه ک له و
به لایه پزگارم ببوو، به لام ئه و که خه بهرچاری په ش بوو بوو وازی شی
له من نه ده هیئا. پیتش ئه وه ی ئه و من بسپرتته وه و له ناوم ببات پتیویست
بوو من ئه و بسپرمه وه و له ناوی بهرم...

پیلانیکم بۆ پیاوه کانم دارپشت...

دوو ان له و پیاوانه ی که هه موو پۆژیک گیرفانم پر ده کردن له پاره
نارد من بۆی، تاوانه یه کی باشی فیر بکه ن.

ئەو گەنجە ماستاۋچىيە دېندانە، بەنيوہ شەو چووبوون دابوويان
 بەسەر مالى كۆپەكەدا، لەبەرچاوى دايكو باوكيدا شويتنى ساغيان
 بەلەشيەو نەهيشتبوو، ھەركەسيكيش لەمالەكەدا ويستبووى بەرگى
 بكات خستبووانە ژيەر پييانەو لەكاتيكشدا كەويستبوويان لەمالەكە
 بيتنە دەرەو، دايكى كە ژيەر پييان كەوتبوو دەم و چاوى پەر خوین
 بوو بوو دوعاى لى كەردبوون و وتبووى:

— توانامان نيبە لەبەرامبەر ئيەدا! بەلام ئيە ھەوالەى لای خوا
 دەكەين يان ئىصلاحتان بكات يان لەناوتان بەريت.

بى گومان لەوكاتەدا كەسيكى ۋەك من كە پيەم وابوو دەتوانم ھەموو
 شتيك بەپارە بكېم، دوعاكردى ئەو سەملەكراوانە بەلاموہ گرنگ
 نەبوو.

بەلام ئەو كەردەوانەش ھەلەيەكى گەورەبوون، بەلى بەلای مەوہ
 ئەو خيزانە پيويستيان بەوانەيەك بوو، بەلام چوونە سەر مال
 ھەلەيەكى گەورەبوو، نەدەبوو ئەو كارە شيتانەيە لەوى بكرايە.

جاري ھەرنەدەبوو دەست لە دايكو باوكى بەرز بكرايەتەوہ
 ئەوہش نەك لەبەرئەوہى عەيب ياخود گوناھ، بەلكو لەوہ دەترسام
 ئەوہى ئەوان كەردبوويان تاوان بوو، ئەگەر نا من لەو سالانەدا ھيچ
 ھەستيارىيەكم بى "عەيبەو، گوناھ و، بەھەشت و، دۆزەخ و، بەھا
 مەعنەويەكان" نەبوو.

بۆنەۋەى لە بەر ئەو ھەلەىەى كە كەردبوم نەكەومە مەحكەمەۋە،
 يەككە لە پیاۋە بە پێزەكانى باوكم لەنيو شەودا بە ئاگامەتايەۋە و بۆ
 چارەسەر كەردنى كەشەكەم ناردەم بۆ ئەو مائە. كاتىك پیاۋەكە شەو
 چووبوۋە ئەو مائەى كە ناردبوم بۆى، خەزانەكەى لە ھالەىكى
 پەريشاندا بىنى بوو، كۆپەكە لە چەند شوپىنەكىدا شكاوى ھەبوو،
 دەم و لوتىشى پەركەبوون لە خوین، دايك و باوكىشى لەو پەريشان
 تەريوون، كەچەكە شيان كە ئىمە خیانەتەمان لى كەردبوو ۋەك ئەۋەى
 عەقلى لە دەستدەبەيت لەگەشتەىەكدا فەريادى دەكەرد، بەلام
 لە بەر ئەۋەى ترسيان لە بەر بەرەكانى ئىمە ھەبوو نەشچووبوون بۆ لای
 پۆليس... پیاۋەكەى باوكم ھەر لە ۋەيدا مەسەلەكەى خەستبوو ژیەر
 كۆنترۆلەۋە و دكتۆرى بانگ كەردبوو، شكاوى كۆپەكە و بىنى دايك و
 باوكەكەى تەداۋى كەردبوو، دواترىش ھەزار جار داۋى لىيەردنى لى
 كەردبوون و بە شەيك پەرەى لە گەرفانى دەرھەتەبوو و بەستبووى بیدات بە
 باوكەكەى لە بەرامبەردا باوكەكە ھاۋارى كەردبوو بە سەريدا:

-ئێۋە دەتەنە ۋەيت شەرەفى ئەم خەزانە بە پارە بکەن!! ئىمە زۆر
 ھەزارىن، بى كەسەن، غەريبين، بەلام ھىچ كەس ناتوانەيت شەرەفو
 كەرامەتەمان بە پارە بکەيت.

مەترەسن! شكاتىشتان لى ناکەم، چونكە لە ھەموو شوپىنەك پیاۋەتان
 ھەيە، كەس گوى لە ئىمە ناگەريت، ھەم دووبارە دینەۋە و دەبنەۋە

بەبەلە بەسەرمانەو، بەلام ئىمە شىكەتلى خۇمان دەمىكە كىردۈرە لاي
پەرۋەردىگارمان، ئەو بەئەندازەيە دادۈرە كە مافى زولم لىكراۋ
ناخاتە ژىر پىيانەو...

دەرەنگ يان زووش مافى ئىمە تان لى ۋەردە گىرتەو.

ئىۋە لەئىمە نا، بەلگو لەو بىرسن!

پارەكەيان دابوويەو بەپوويىداۋ دەرگاڭشيان بەسەردا
داخستىۋەو ئەو مەنى زۇر خۇشحال كىرد، بەخۇم وت ئۇخەي!
ھەرچۇنىك بى شىكەت ناكەن، دوويارە پىزگارم بوو، لەبەر ئەو
شىكەتەشى كە لاي خودا كىرد بوويان ھىچ بەخەيالىمدا نەدەھات
تەنانت نەشەدە ترسام.

مەن لەناو ئەو ئىمكانىياتانەي كەباۋىك پىي بەخشى بووم، چىژم
لەخۇشەيەكى ژەھراۋى دەبىنى.

ھەرسى چوار مانگىك سەيارەكەم دەگۈپىۋ لەپىناۋ كەيفو خۇشى
خۇمدا لەگەل چەند ماستاۋچىيەكدا بەردەوام بووين لەدەست خىستەنە
گىيانى خەلگى و تىكەدانى ژيانيان. يەكەك لەمامۇستاكەن كە لەنەزىكەو
چاۋدىرى ھالمانى دەكەرد پۇژىك مەنى بانگ كىرد بۇزۋورەكەي و بە
پوويەكى گىزەو دەستى كىرد بە قىسە كىردن: سەيرەكە مۇپات، مەن
تەمەنم گەيشتۇتە پەنجايەك سال، ئەو تە لەبىر نەچىت كوپم!

هەرکە سىڭ ئازارى كە سانى تىرىدات خۇيشى ئازارى پى دەگات،
 هەرکە سىڭ مالى كە سىڭ ويران بکات خۇيشى مال ويران دەبىت ئاهو
 نەريادى زولملىكراو ئەوئەندە كارىگەر، لەتوانايدايە ئەو بکات كە
 ھىچ جەلادىكىش پىيى ناکرىت، ئەگەر بەزەبىت بەو بى گوناھانەدا
 نايەتەو، بەزەبىت بەخۇتدا بىتەو، وازلەم كارە نەشیاو ناشىرینانە
 بېتە.

هەرکە سىڭ يارى بەنامووسى خەلگ كىرىدبىت بەدلتىيايەو يارى
 بەنامووسى كراوئەو، مەن ئەمەم لەدرىزايى تەمەندە بىنىو،
 شايتەنى زۆر كەس بووم كە باجى قورسیان داو، چونكە مافى
 خەلگيان پىشیل كىردو ئەمە جگەلەوئەى هەرکە سىڭ كچىكى پاك
 ھەلبەلەتتىت خودا سزايەكى وای بۇ برپوئەتەو كە بىتە پەند بۇ
 مرقۇئايەتى.

كارى مەن ئاگادار كىردەوئەى تۆپە، مەن پىم وایە، وەك چۆن ئەو كچە
 ھەزارانە، بەرەو خۇكۇشتە دەبەیت و دونیايان لى دەكەیت بە دۆزەخ،
 پۆزىك دىت تۆش باجى زۆر قورس دەدەیت.

دەمەوئە پىت بلىم پۆزىك ئاھى ئەو كەسانە تۆ لە ئازارىكى زۆردا
 دەخنىكىنى.

سەیركە كوپم! ھىتۆ پارە ھەموو شتىك نىيە، ئەوانەى ئاھى زولم
 لىكراویان لەسەر بووبىت، تا كۆتايى تەمەنيان ئازاریان چەشتو.

وازيبته ! له م کاره ناپه سهندو قیزه ونانه په شیمان به ره وه .

پیش نه وهی قسه کانی ته واو بکات چوومه دهره وه، من پټوېستم
به و جوړه ناوازانه نه بوو.

نه و پوځه دووباره وه کاري هميشه ييمان، پيلانتيکی تاييه تمان
بوخومان داپشت به نيازبووین نيواره که ميک پابویرين چهند ژورديکی
نوټيلیکمان گرت، به نيازی پابواردن له گه ل چهند کچيکی دهره وهی
شار که هلمان خه له تاندبوون.

نه و کچه هه ژارانه، تازه دهاتنه شاره گه وره کان بځ خویندن،
نه وان که سانتيک بوون که به هيچ شيوه يه ک بيريان له خراپه
نه ده کرده وه همووانيان وه ک خويان به دل سافي دهاته پیش چاو،
نه وان نه وه نده ساده بوون که له خه يالی داهاتوويه کی دلخوشدا بوون و
ته نانه ت له بيري نه وه دابوون که هاوسه رگيريمان له گه لدا بکن.

نه وان له کوئی بيانزانيايه به هوی نه شاره زاييان له ياری عه شقد او
دور له کوټنټپوټی دايکو باوکيان و له ناو نه و جوانيه سحر اوييهی
شاره گه وره کاند چييان به سر ديت ! .

نه و فيلمه به ناوبانگه، دووباره له په خشدابوو، ديمه نه ناسراوه کان
دووباره ليده درانه وه، ديسان هه مان دراماو هه مان نازار دووباره
دهبوويه وه، نه و شه وه سی کچی پاک که دهستيان به رده سستی هيچ

پیاویک نه که وتبوو هه موو ئاوات و چاوه پوانی و عیشق و خوشه ویستیان
له ژوره کانی نه و ئوتیله دا چوه ژیرخاکه وه.

پێویست دهکات باسی دواى نه و ههتان بۆبکهه؟

دواتر بیستمان که یه کێکیان نهیتوانیوه بهرگه ی نه وه بگریت که
دایک و باوکی به و بابته بزانن له بهر نه وه خۆی کوشتووه، یه کێکی
تريشیان که وتبووه حاله تێکی خراپتره وه و باندیکی له ش فرۆشی
یه خه یان پێ گرتبوو، سییه میشیان له داخی نه و کاره وه حشیانه ی
که به سه ریدا هاتبوو ژیری له ده ست دابوو، ده بوو ته مه نی
له نه خۆشخانه ی ده روونی به سه رببات.

پیاوه کانی باوکم به سه رف کردنی برێک پارهی زۆر توانییان له م
کاره ش قوتارمان بکه ن.

چیتر پق و قینه به رامبه رمان زۆر زیادی کردبوو، چهنده ها خهزان
به دوامه وه بوون و بقی نه وه ی بمخه نه داوه وه پۆژیان ده ژمارد.

پیاوه کانی باوکم کاتێک هه ستیان به مه کرد، چاودێری تایبه تیان
پێکخستبوو (٢٤) کاتژمێر پاسه وانییان ده کردم.

به لام باری نه و ژيانه دوور له مرقایه تیه ی من نه وهنده قورس
بووبوو که هه زده که م واز له باسکردنی بهیتم ته نانه ت نامه ویت بیه وه
یادم.

ئەمە چۆن پروویدا؟

با ئەو شتان بۆ باس بکەم.

بۆم دەرکەوت کە ژنە گەنجەکی باوکم دووسال لەمەوبەر
پەییوەندییەکی قیزەونی هەبوو، لەبەرئەوەش هەمیشە منی بۆ کاری
نەشیاروان دەدا، لەهەر فرسەتێکدا پێی دەوتم: "تۆگەنجی لەگەڵ
ئەو شدا جوانیت، لەبەرئەوە چۆن لەژیان ببینە."
ئەو منی لەگەڵ گوناھەکانی خۆیدا تێوەگلاند.

ئەم بابەتە تەنانت بۆمنێک کە ناموس و عیفت و پرێز هیچ
بایەخێکیان نەبوو لەلام، کاریگەر بوو.

بەلامەو ئاسایی بوو کچ و خاتوونی خەلکی ئەو بێپرێزییەیان
بەرامبەر بکڕیت، بەلام کاتێک دەهاتە سەر باسی خۆمان کاریکی
قیزەون بوو، هەستییکی سەیر لەناخمدا پەیدا بوو.

بۆیە کە مجار مەسەلە ی ناموس و عیفتەم بەو جدییاتە وەرگرتبوو و
لەناخی خۆمدا سزایەکم بۆ باوەژنەکم برێبوویەو. هەرچەندە تەنها
من و باوکم بەو پووداوەمان زانیبوو.

باوکم کاتێک لە ئیش گەپابوویەو بۆ مائەو، خێزانەکی لەگەڵ
گەنجێکدا گرتبوو کە تازە لە عەسکەری گەپابوویەو.. ئەو گەنجەش
برای کچێک دەرچوو کە بەهۆی خیانتی ئێمەو ژیانی بۆ دۆزەخ
گەپابوو.

تازە بە تازە خەریک بوو قسەکانی مامۆستا کەم دەهاتنەدی..
پەنگە لە بەرئەوه‌ش بوو بێت بۆ یەکەجار هەستم کرد... "کۆمە لە
شتانێکی خراپ چاوه‌پێمن"

کابرا پیلانێکی لەم شێوه‌یه‌ی داپشتبوو و بە خۆپاگرییه‌وه
چاوه‌پوانی ئەم پۆزه‌ی کردبوو، تەنانت لەوه‌شدا سەرکەوتوو بوو کە
توانیبوو تاناو مائی ئیمەش بێت، بەوه‌شه‌وه‌ نه‌وستابوو
باوه‌ژنه‌که‌شمی بەده‌ست هێنابوو.

بەلام شتێک هەبوو هێشتا نادیاربوو، ئەویش ئەوه‌بوو کە ئایا
باوه‌ژنه‌که‌ی من نیه‌تی هێنابوو ئەو گەنجە لە پێ لابادات یاخود ئەو
بەپیلان باوه‌ژنه‌که‌می خستبووه‌ داوه‌وه‌؟!

لەگەڵ باوکەدا پێکه‌وه‌ کارەکانمان پێکخست و پیاوکۆژیکمان بۆ
کوشتنی ئەو گەنجە پەیدا کرد.

بەلام لە کاتی کەدا پیاوکۆژه‌که‌ بە نیازبوو گەنجە که‌ بکوژیت خۆی
کەوتبووه‌ ژێر ده‌ستی ئەو گەنجە چا و کراوه‌یه‌و بە برینداری و بە
ئەستەم توانیبوو خۆی لە ده‌ستی پزگاریکات.

ئەو پووداوه‌ ئیمە ی زیاتر شلەژاند، ئەگەر به‌هاتایه‌و ئەو هه‌واله‌
بگه‌یشتایه‌ به‌ ده‌زگاکانی راگه‌یاندن هه‌موو ناویانگه‌و پێگه‌ی باوکم
لە ده‌ست ده‌چوو، لە بەرئەوه‌ پیلانی کوشتنی باوه‌ژنه‌که‌شمان لە لایه‌ن
ئەو پیاوکۆژه‌ی که‌ بۆ ئەویشمان گرتوو هه‌لۆه‌شاندەوه‌.

به لام باوه ژنه که م نه و نه ده فیلبازیوو، هستی کردبوو که شتانیك
خه ریکن پوو ده دهن بویه له ماوه ی یه ک کاتر میژدا چوو ناو لیستی
ونیوو ه کانه وه به م شیوه یه ش ژیا نی خوی پزگار کرد.

به لام هیشتا مه ترسیه کان له سه رمان لانه چوبوون، هیشتا پتویست
بوو نه و که نه بی ده نگ بکریت، چونکه نه گه ر قسه ی بکریه
ده بووه کی شه یه کی گه وره بوباو کم.

بابه ته که نه و نه ده گرنه بوو به لمانه وه، که خوم له گه ل سئ
له پیاوه کانه دا برپاری کوشتنی نه و که نه ماندا، ته نانه ت توانیمان
له په نه انیه کدا بیگرین، به لام بی ناگا له و به لاو نه ه مه تیانه ی که
چاوه پتیا ن ده کردین.

نه و که نه له به رامبه ر چوار که سدا پاریزگاری له خوی ده کردو
نیمه ی تووشی سه رسوپمان کردبوو، نه و که سیکي هه له شه و به رچاو
په ش بوو، ده میك بوو مردنی له به رچاو گرتبوو، بیگومان نه و وه زعه
به نازاره ی که خۆشکه که ی تی تی که وتبوو به ته واوی بیرو مۆشی له به ر
برپیوو، ژۆد داخ له دل بوو لیمان...

به و چه قو گه وره یه ی ده سته وه به رگری له خوی ده کرد،
نه یده هیشت ته نانه ت هه نگاوی کش لئی نزیك ببینه وه.

کاتیڤ زانیم ئەم نیشە وا ناپوات دەمانچەکەم دەرمیناو پەنجەم
پادانا ئەوەی سەیر بوو لەویدا ئەوەبوو، هەرچیم بکردایە دەمانچەکە
تەقەیی نەدەکرد چونکە گیرابوو.

گەنجەکە ئەوەی بەفرسەت زانی و زیاتر وروژاو وەك شیت
چەقۆکەیی بەرەو پەومان دەوێشان، نەمانتوانی پابکەین،
هەرچوارمانی دا بە زەویدا، وادیاربوو هەرسێ پاسەوانەکەم بە
سەختی برینداربوویون ئەوەبوو هەرلەویدا گیانیان دەرجوو.

منیش لەسەر سورمانیکی گەورەدابوو، حەپەسابوو!
ئەو گەنجەش بەهۆی ئەوەی لەلایەن یەکیڤ لە پاسەوانەکانمەوە
بریندار کرابوو کۆتا ساتەکانی دەژیا، بەلام ئەو لەمەردن نەدەترسا،
نیازی ئەو بریتی بوو لەتۆڵەسەندنەوە لەمن، کاتیڤ زانی کە خەریکە
دەمریت کۆتا هیزی خستەکارو چەقۆکەیی دەستی لی وێشاندم.
نەمانتوانی پارێزگاری لەخۆم بکەم و چەقۆکەیی لێدام، لەپاستیدا
ئەمە ئەو پەوداوێبوو کەژیانمی پەش کرد.

لەوکاتەدا کەویستم پابکەم بەچەقۆکە پێک لەپشتەوێ دای
لەکەمەرم، هەستم بە ژانیکی وەها کرد وەك بلێی گێم تی بەربووییت و
لەچەند چرکەیکدا هەموو گیانمی سووتاندییت، دواتریش لە هۆش
خۆم چووم.

له وکاته دا وهک پارچه گزشتیک که و تمه سه زه وی، له ته نیشته
که نه که وه که خه ریک بوو به هیواشی گیانی ده دا، به بی جوو له سه زه
زه وی که وتم.

له خوار قاچی نه و که نه ی که له کاتی پاراستنی ناموسیدا
به سه ریه رزییه وه گیانی له ده ستدا.

ژیانی دۆزه خیی من خه ریک بوو ده سته پی ده کرد، بیتگومان نه وه
ژیان نه بوو که منی تیا بووم، هه ساتیک مردنیک بوو. مانه وه م ته نها
بوو نه وه بوو بیه په ندو، سزای هه له و تاوانه کانم وه ریگر مه وه.

نه و چه قویه ته مه منی له ناو برد و له که مه ر مه وه بوو خواره وه تووشی
شه له ل بوو، ته نانه ت زور به زه حمه ت ده متوانی ملم به پتکی پابگرم،
نایا پیویست ده کات باسی نه وه تان بوبکه م؟ کاتیک که سیک که به حال
پی به سه زه وی دا ناوه مه حکومی سه رجیکه ده بیت، چه نه ده
حاله تیک ترسناکه بوی!

به لام نازاره کانم هه به مه شه وه نه وه ستان، تومه س خوی که وه
نه م سزایانه ی بۆ منیک پوچ تاریک و جانه وه ر ئاسا به گونجاو زانیبوو،
نه ویش ته نها له نیستادا.

نه ی دواتر؟

ته نانه ت بیر کردنه وه ش لی دی ترساندم.

له بهر نه وهی هه واله کان گه یشتنه ده زگا کانی پاگه یانندن، باو کم نه یتوانی له وه زیاتر بهر گه بگریږتو له نه نجامی به رزبوونه وهی په ستانی خوین، توو شی خوین به ربوونی میښک هات و گیانی له ده ستدا.

هه رچی مال و سامان هه بوو بژمن و باوه ژنه که م مایه وه. نیتر باوه ژنه که م له بهر نه وهی ده یتوانی به ئاسانی جله وی کاره کان بگریږته ده ست به به شه که ی خویشیه وه نه وه ستا، به لکو ده ستی به سر به شه که ی منیشدا گرت، به بیانوی نه وهی من به هوی نه خو شیه که مه وه ناتوانم خوم به پړوه به رم.

به وه شه وه نه وه ستا، وه ک بلایی ده یویست توله له من و باو کم بکاته وه هه ر پړوهی ناوی له گه ل ناوی پیاوړیکدا ده هیئرا.

به لام له پاستیدا نه وهی که منی دلته نگ کړد بوو نه مه نه بوو، به لکو نه وه بوو کاتیک باو کم مرد هاواری کړد:

- بکوژی من مورات بوو.

په نگه نه وه توله ی ئیلاهی بوویت! ئیدی من له نیو ئاهی زولم لیکراوه کاندا ده تلامه وه.

نه ی دواتر؟

ئیسټا له نه خو شخانه یه کی تایبه تداو له و ژووره ی که بژم ئاماده کراوه ته داوی ده کریم، نازانم نه مه ته داوییه یاخود سزای

دۆزەخ! چونكە ئەو ۋەندە پوۋداۋى پېر نەيتىنى بەدۋاى يەكدا پىزىيان
بەستۈۋە كەھەموو پۆزىك ھەزار جار ئاۋات بەمەرگ دەخۋازم لەناو
ئازارىكى ۋەھا دام كەئەگەر لەناو ئاگرىشدا بىسۈتېم ئەو ۋەندە ھەست
بەئازار ناكەم.

چۈن؟ بابۇتان باس بىكەم

ئەو نەخۇشخانەيەى كە چاۋدىرىكردنى منى لەئەستۇ گرتبۈۋ،
لەبەرامبەر ئەو بېرە پارە زۆرەدا پىزىشكىكى شارەزاىان لەبۋارى
نەخۇشپەكەمدا دابىن كىردبۈۋ.

كاتىك چاۋم پىكەۋت خەتە ترسناكەكانى دەمۈ چاۋى ۋ سەرنجە
لەرزۇكەكانى كەمۇڧىيان دەخىنكاند منى بى ھۇش كىرد.

لەتەمەنمدا يەكەمجاربۈۋ ترسىكى ۋا پېر نەيتىم لى بىنىشىت.
ھالەتى شەلەكەم زۆر زىيادى كىردبۈۋ، تەنھا دەمتۈۋانى كۆنترپۇلى
سەرمۈ بەشىكىش لەسەروۋى كەمەرمەۋە بىكەم، لەھەموو
كاروبارەكانمدا پەرستارەكان ھاۋكارىيان دەكىردم.

بەپىۋەبەرى نەخۇشخانە ھاتەلام ۋتى:

- چىتر ناتۋانىن لەچارەسەرت بەردەۋام بىن.

پىرسىم:

- لەبەرچى؟

وه لامي دايه وه، وتی:

- پاره ی داواکراو سه باره ت به تو نه دراوه، ناتوانین به م شیوه یه
به رده وام بین.

پرسیم:

- چۆن شتی وا ده بیّت؟

وتی:

- په ننگه ئاگادار نه بن، چیتړ ئیوه هیچ پاره و سامانیکتان نه ماوه،
همووی دایکتان وهری گرتووه، ئه ویش له باره ی چاره سه رتانه وه
هاوکاریمان ناکات.

من چاوه پړی نه وم ده کرد... نه و ژنه شه ی تانه میراتی باو کمی به
هیچ شیوه یه ك له گه لمد ا به ش نه ده کرد، ئیستاش له گه ل
خوشه ویسته کانیدا پوژده کانی به خوشی به سه ر ده برد...

به م حاله مه وه نه مده توانی ته داخولی بابه ته که بکه م، ته نانه ت
نه گه ر بشم ویستایه یه ك به نده ی خودا ئاماده نه بوو هاوکاریم بکات.
چاوه کانم داخست له ئازاری نه وه ی هه رساتیک نه گه ری نه وه هه بوو
فری بدریمه کولان.

بۆ یه که م جار هه ستم به بی چاره یی ده کرد، که واته بی چاره یی
نه مه بوو... که واته نه مه ئامی نه و که سانه بوو که پوشنایی ژیانیانم
کوژانده بوو یه وه.

سەرم داخست و بى ئەو ەى بىوان كۆنئۆلى فرمىسكە كانم بكم
وتم:

-فرىم بدهن و پزگارم بكن، دياره "دادوهرى ئىلاھى" ئەمەى
دەوئت.

لەوكاتەدا ئەو دكتۆره مىزاجىيەى كە لە سەىر كرنەكانى دەترسام
هاتە ژوورەو و وتى:
-شتى وا نايئت!

زۆر سەرسامى كردم، بەردەوام بوو وتى:
-نەخۆشكى وەها لە چ بارىكدا ەىە با ببئت، ناتوانىن لە چارەسەرى
داىپرېن و بىنئىرېنە دەرەو، ئەمە تاوانە.

بەپۆرەبەرى نەخۆشخانە كە لئى پاست بوو ەو.
-چارەى ترمان نىيە، ئئره كۆمەلگەىەكى خئىرخوازى نىيە، كەسئك
بئتە ناو نەخۆشخانەىەكى وەها مۆدئرنەو، پئوىستە پارەكەشى
بدات، ئەگەر ناشتوانئت پئوىستە بېوات.

ئەو دكتۆرەى كەبۆ چارەسەرى من دانرا بوو لەهەلۆئىستىكى
چاوەپوان نەكراودا وتى:

-كارى من ەئشتنەو ەى نەخۆشەكانمە لەژياندا، بەبەرچاوى خۆمەو
ناتوانم ئەوان بەرەو مردن بەپئى بكم، ئەگەر پئوىست بكات خۆم

پاره‌کیان ده‌گرمه ئه‌ستۆ، به‌لام پێگه ناده‌م له‌چاره‌سه‌ر
بیوه‌ستین.

- که‌واته ئێوه له‌چاره‌سه‌ی به‌رده‌وام بن، ئێمه‌ش له‌ بپه‌پاره‌ی
مانگانه‌تان به‌شی تی‌چوونی ئه‌م نه‌خۆشه ده‌بپین.

به‌بی هیچ دوودلیه‌ك وتی:

- زۆر چا‌كه.

ئه‌مه‌ گه‌وره‌ترین شو‌كو سه‌رسوپه‌مانی ژیا‌نم بوو، نه‌مه‌ده‌توانی
له‌میش‌كه‌دا جێی ب‌كه‌مه‌وه كه‌ شتی‌کی وه‌ها له‌م دونیا‌یه‌دا بوونی
هه‌یه، چون‌كه یه‌كه‌مجارم بوو تووشی چا‌كه‌یه‌کی بی‌ به‌رامبه‌ری له‌و
شی‌وه‌یه ب‌بم.

ئه‌مانه ئه‌و شتانه بوون كه‌ به‌دونیا‌ی من ئاشنا نه‌بوون، لای من
هه‌موو شتی‌ك پاره‌و به‌ژه‌وه‌ندی بوو، ئه‌گه‌ر پاره‌ نه‌بوا‌یه هیچ كارێ‌ك
بۆ هیچ كه‌سێ‌ك نه‌ده‌كراو به‌ژه‌وه‌ندی نه‌بوا‌یه چا‌كه له‌گه‌ڵ كه‌س
نه‌ده‌كرا...

ئه‌و دكتۆره ترسنا‌كه، پوو‌گر‌ژه له‌به‌رچی مانگانه ئه‌و هه‌موو
پاره‌یه‌ی بۆ من خه‌رج ده‌كرد، ئایا ئه‌و كابرایه شیت بووبوو؟
واسه‌رم لێ‌شپۆابوو، كه‌نه‌مه‌ده‌توانی واتایه‌ك بۆ‌ئو هه‌لسو‌كه‌وته
بدۆزمه‌وه...

تەنانت بەرپۆھ بەرایەتی نەخۆشخانە کەش زۆر سەریان سوپما بوو
 لییان پرسیبوو:
 - جەنابی دکتۆر، تۆ دڵنیایت لەو بەلێنە ی کە داوتە؟
 ئەویش وتبوی:
 - بەلێ، ھەر وەك چۆن بەلێنم داوە.
 دووبارە نەیان توانیبوو تییگەن.
 - ئەو خزمەتە؟
 - نەخێر!
 - کەواتە، دۆستێکی ناسیاوتە.
 - ئەویش نییە.
 - کەواتە لەبەرچی؟
 ئەو سەری داخستبوو و بۆ ماوەیەك بیری کردبوویەو، دیاریوو
 لەسەری دا پەشەبایەکی نەیننی ھەلی کردبوو. دواتر وتبوی:
 - تکایە پێژ لە بریارە کەم بگرن.
 لەو کاتەدا نازانن کە چۆن سوپاسم کردو چۆن مەمنونیی خۆم
 دەریپی و لێی پارامەو.
 تومەس لە پشت ئەم کارەو مەبەستێکی ھەبوو، بابەتە کە بەو
 شیوایە نەبوو کە دیار بوو.

لەبەرئەووە بوو کە قورستەین و بە ئازارترین سوپرایزەکانی ژیان
چاوەڕێیان دەکردم.

ئەو پۆژە لە کاتی کدا کە من لیپرسینەوهم لە گەڵ پابردووی پر
پەزالەتی خۆمدا دەکرد، ئەو دکتۆرە پر نەینییە هاتە ژوورەو.

لە کاتی تەداویەکاندا هیچ قسەی لە گەڵ نە دەکردم و پووی
پێنە دەدام، بۆ حاالی پەڕیشان و پەك کە وتووم هیچ دلتەوایی
نە دەکردم و هیچ زەرەخەنەی بۆ نە دەکردم. نە مەدە توانی بە هیچ
جۆرێک لە کردەوەکانی تێبگەم.

دیسان بۆ کانی دابوو بە یە کداو بە پوویەکی گەڕو مۆنەو
دەپروانی...

لە شیرێک دەچوو کە دە یویست لە فرسە تێکدا هێرشم بکاتە سەر
پارچە پارچەم بکات.

لە کاتی کدا کە چارەسەرەکی تەواو کردو ویستی بپوات وتم:
— جە نابی دکتۆر، نازانم هۆکاری ئەو چاکە یە تان چیبە کە لە گەڵمدا
کردتان تانیستاش سەرم لەو کارە سوپماو، تێیش ناگەم کە بۆچی
چاکە یەکی واگەرە تان لە گەڵ کە سیکی وەك مندا کرد کە هیچ
نامناسن.

لە گەڵ ئەوێشدا دکتۆرێکی بەخشندەو بە سۆزی وەك ئێو بە بۆچی
لە هەمان کاتدا وەك دۆزمنێک لێم دەپروانیت؟

ئەو جىباۋازىيە گەردەيەي نىۋان ئەم دوو ھەلسوكەوتە، بەتەۋارى
 مېشىكى جەنجال كر دووم، ئايا ھۆكارى ئەمە جىيە ؟
 ئەگەر بەسۆزى خۆتان سەرپەرشتىم دەكەن، بۆچى ۋەك ئەۋەي
 گىيانم بېكىشەن ترسم لى دەنىشىنن، ئەگەر شەستە
 دوژمنكارانە تاندا ئامانجىكتان ھەلگرتوۋە ؟ بۆچى پىگەتان نەدا فرېم
 بدەنە دەرەۋە ؟

تەكايە من لەم ئازارە پىزگارېكەن.
 دەستكىشەكانى دانائو لەبەرەمبەرمدا دانىشت، بۆماۋەيەك بە
 زەردەخەيەكى پى ئازارەۋە لى پوانىم.
 ئەو سەيركردنەن ۋەك ئەۋەبوۋ بەكەسىك بىلئىت "ئۆخەيش" كە
 بەر لەغەتەي خەلگى كەوتىت ۋە لىژىر پىدا دەتلىتتەۋە.
 وتى:

-سەيركە مۇپات! بەدەنگىكى پەق ۋەك بىلئى دەيويست بە
 ھەناسەيەك ھەرچى پقو قىنى ناخىتتى بشارىتتەۋە.
 باشترە تۆ ئەو پىرسىارە نەكەيت، مەنىش ۋا دادەنىم گويم لەھىچ
 نەبوۋ، ئەگەر ۋا لەم بەكەيت قەسەكەم، دوایى زۆر دەرپەنجىتتە نەك
 ھەر پەنجاندن، بەلكو دەرپوخىتتە، پىش ئەۋەي دونيا بەجى بېلئىت،
 لەدونىادا ئازارى دۆزەخ دەچىژىت.

بق ساتيک لهرز دايگرتم، ترسام، نهو سهرنجانه ي که
له چاوه کانيه وه ده رچوون وه ک نهو بوون گيانم بکيشن، وه ک
نهو بوون گيان و پڅم کون کون بکن.

سهره پای نهو ده ش سووږيووم له سهر داواکه م و به قسه که ي خوم
برده پيشه وه، چيتر نه مده تواني بهرگه ي نهو نازاره بهرگه نه گرانه
بگرم، وتم:

- بيلين... تکايه بيلين، ده بيت چي ه بئ زياتر له م حاله ي نيسنام
نازارم بدات؟

به خه ميکه وه سهر ي له قاندو وتي:

- خوت ده زانيت: مادام زور هه ز ده که يت بيت ده ليم بيگومان نه گهر
ويژدانيتک بق بهرگه گرتن هه بيت! بږزگار بوون لهو سهرنجانه ي که
ده يانويست هه لېکوتنه سهرم و پارچه پارچه م بکن، سهرم داخست و
ده ستم کرد به گوي گرتن له پسته سووتينه ره کاني که له زاري
ده که وتنه خواره وه به چاوي پر فرمي سکه وه وتي:

- من خوشکيکم هه بوو، چوار سال له من منالتر بوو، کچي تاقانه ي
ماله وه بوو، دلخوش و پرزيان بوو، خه يالي بق دواپږ هه بوو، نهو
فريشته يه که ساده و پاک بوو که باوه ي به هه موو قسه يه ک ده کردو
نه يده زاني فيل و درق چييه.

ئەم ئەمەندە خۇش دەۋىست كە جگە لە خوشك، ھاپىۋ ھاپازىشم
 بو، ئەم پۇخى دوۋەم بو كە لە خۇم خۇشتر دەۋىست،
 لە بەرئەۋى زۇر زىرەك بو، باۋك دەۋىست بېتە پزىشك و يارمەتى
 نە خۇشەكان بدات تا بېتە خاۋەنى دوعاى گىراى ئەوان. دايكىشم
 ئەمەندە ئازارى بە دەست نە خۇشپىيە ۋە چەشتبو، ھەمىشە دەۋىت:
 - كچم پىۋىستە تۇ بېتە پزىشك، بە لام ھىچ كات ئازارى كەس مەدەو
 لە كەس توۋپە مەبە، سەرەتا بە پوۋىكى خۇشەۋە گۇيان لى بگرەو،
 دلئە واييان بگە و رەيان بەرز بگرەۋە.

ئەم غەرىبانەى كە لە ئازاردا دە سوتىن و دىنە نە خۇشخانە بۇ كەيف
 و سەفا نە ھاتون.

نە خۇش بە چارەسەرى پزىشك چاك نابىتەۋە، بە لگە بە زمانى
 شىرىن و ھەلسو كە وتى باش چاك دە بىتەۋە، بە و شىۋەيە
 دلە سوتاۋە كانيان بۇ سەھۇل دە گۇپت و ئازارە كانيان دە پەۋىتەۋە.
 دايكەم و باۋكەم و مەن خەيالى زۇر جوانمان بۇ خوشكە كەم ھەبو، ئەم
 ھەۋالە نامۇقائەيەى كە ژيانى گۇپى بۇ دۇزەخ ۋەك تۇپىك ئاگر كەۋتە
 مائانەۋە ۋە ھەموۋمانى سوتاند.

بە نىرخترىن ئەندامى مائان، مەندالە بچوكە كەمان، خۇشەۋىستى
 خىزانە كەمان لە لايەن خائىنىكى ۋە حىشىيەۋە دەستدرىژى كرابوۋىە
 سەر.

دکتوره که نهیتوانی زیاتر خوی پابگریت، به دهستهکانی ده موچاوی
داپوښی و هک منډال دهستی کرد به هه نسک دانو ده یکیشا
به نه ژنقکانیداو ده گریا.

هه رچی منیش بووم بی هه ناسه دان گویم گرتبوو تا بزائم له کویدا
پووداوه که ده به ستیته وه.

به چاویکی پر له پق و توپه ییه وه لئی ده پوانیم وئو بریسکانه ی
که له چاوه کانیه وه درده چوون ده بوونه چه قویه کی تیژو به رده وام
بوون له پارچه پارچه کردنم.

-کاتیک گه یستم به خوشکه که م، نهیتوانیبوو به رگه ی ئو کاره
دپندانه یه بگریت که به سه ریدا هاتبوو له شوکی ئو ده دا هوشی له ده ست
دابوو مه چه کی خوی بریبوو.

ئو کچه دل پاکه ی که بۆ داهاتووی چهنده ها خه یالی پر جوش و
خروش هه بوو نهیتوانیبوو به رگه ی ئو ده سندرېژییه بگریت و
ده ستی چووبوو گيانی خویه وه..

دایک و باوکی بیچاره م نه یانتوانی له ژیر کاریگه ری ئو پووداوه
دلته زینه ده ریجن، دایکم خوی زه ختی به رز بوو، به یانیه ک هه ستاین،
بینیمان له جینگه که ی خویدا گيانی سپاردبوو، باوکیشم به ته واوی
کونترپولی خوی له ده ست دا و ماله که مان به رده وام خه ریکه گر
ده گریت.

ئەم ۋەحشەتەي كەپۇچ ۋە دلو مېشكىمى لى سەندەم ۋە زىيانمى كىردە
ۋەيرانە، ۋەك خەنجەر دىلمى پارچە پارچە كىرد.

دېكتۇرەكە نەيتوانى لەۋە زىياتر بەرگەي ئاگرەكەي ناخى بىگىت،
لەناكاۋ ھەستايە سەر پىۋ پەنجە لەرزۇكەكانى بېيىيە چاۋەكانم ۋەتى:
-ئەم مۇۋە كۆزە، ئەم ۋەحشىيە، ئەم جانە ۋەرە، دەزانى كى بوو؟
ئەۋە تۇبۇۋىت كەئىستا لەبەردەمەمدا ۋەك پارچە گۇشتىك بەپەند
بۇۋىت ۋەكەتۇۋىت.

بەھاۋارەۋە قسەي دەكردو ھۇشى لاي خۇي نەمابوو.
باۋىكت ۋەيدەزانى دەتوانىت بەدەۋلەمەندىكەي ھەمۇ شتىك
چارەسەر بىكات، بەلام ئەم ھىسابى بۇ پەرۋەردىگارى بالادەست
نەكردبوو، خۇاي گەرە كاربەجىۋ دادپەرۋەرە ۋەسزاي لەسزاي
مۇۋەكان ناچىت، ئەگەر كەسىك پىسابىكات، بۇ ھەمۇ دۇنيا دەيكات
بەپەند.

سەيرى ئەم ئىشەبگەن، بىكۇڭى خوشكەكەم كەتۇتە دەستەم
داۋاي يارمەتىم لى دەكات، ئاي پەرۋەردىگارم! ئابەمە دەلئىن پەندو
دادپەرۋەرى.

ئەمە تەنھا سىزايەكە كە لەدۇنيادا دەيچىزىت، بەلام سزاي
پاستەقىنە لە دۇزەخ دەيىت، پەنگە ئىستا ئەم ئاگرەي بۇ سوتاندنى
تۇۋ نەمۇنەكانى ۋەك تۇ ئارامى لەبەرپرايىت.

له و کاته دا به کيک له و تاوانه گه وړانه ی که له پابردودا نه نجام دابرو
له شويښيکدا که هيچ چاوه پوان نه بووم هاته برده م و بوويه سره تاي
پووخانم.

به لام چوڼ پووخانتيک بوو خوايه گيان!
نه و حاله ته ی تتي که و تېووم، ويښای بي چاره به کی ده کرد که له
چوله وانيه کدا که و تېيښته ده ست جانه وهره دپنده کانه وه و هه موو
نوميدي له ده ست داييت.

هه رچی هيژيکم پي مابوو کوم کرده وه و تاوانيم هاوارم کرد:
- بمکوژه! من چيتر به رگه ناگرم، بمکوژه، تکاده که م ده رزييه کی
ژه هراویم لي بده، با چيتر مړوئيکی وا نه ژي، مه ميله نه م تاوانباره
له وه زياتر بڼي، ده ی ده رزييه کم لي بده و پژگرم بکه.

تکايه... تکايه نه م چاکه يه م له گه ل بکه... من به هه موو جوړه
مردنيک پازيم نه گه ر ده لئيت به چه قويه کی کول پارچه پارچه م بکه،
نه گه ر ده لئيت سر م بشيښله، چوڼ حه ز ده که ی ناگره که ی ناخت
بکوژينه روه به و شيوه يه بکه، نه گه ر نا نه مه ده بيښته سه ختيرين
خه فته.

دکتوره که ته نانه ت ناوپيشی له ناله و هاواره که م نه دايه وه، هاواری
کرد:

تۆ پۆیوسته بژیت، پۆیوسته ببیته پهنه، پۆیوسته بژیت تا زه په زه په بتویتیته وه، بۆ ئه وهی هه موو ئان و ساتیکت مردن بیت، بۆ ئه وهی وهك مه عشوقیک چاره پئی مردن بکهیت... تۆ پۆیوسته بژیت تا ته مه نیک له ناختدا ههست به ئازاری ئه و منداله زولم لیکراوانه بکهیت که تۆ بکوژیان بوویت و شیت ببیت.

نابیت مردن وهك پزگار که ریک به دهست بهینیت، بۆ ئه وهی ئازاری ئه و له هه موو ده ماره کانتدا ههست پی بکهیت و ئازار بچیزیت. هه وهك چۆن تۆ ژیا نی دهیه ها کچت ژه هراوی کرد، منیش هه رچی له دهستم بیت دهیکه م تابتونم تۆ له ژیا ندا بهیلمه وه بۆ ئه وهی بۆ ماوهیه کی تۆر له دلتدا ههست به و ئازاره ترسناکانه بکهیت که وهك ئاگر بلێسه ده ده ن.

فریدانت بۆ ده ره وه و وهستان له چاره سهرت گه وره ترین خه لات ده بیت بۆتۆ، مردنیک ی ئاوا ئاسان بۆ درنده یه کی وهك تۆ که مه .

ئه و ئازاره پر کینه یه که جه نابی دکتۆر باسی ده کرد له دلمدا ههستم پی ده کرد، ئه و ئازارهش به شیوه یه ک بوو پر ئه شکه نجه وهك چۆن که سیک پیستی لاشه ی لی بکه یته وه، په نجه کانی بپریت و سه ری به پرینیت که چی هیشتاش هه ر نه مریت... ئازاره که ی منیش هه ر به و شیوه یه بوو.

بۆ دانەوہی باجی ئەو ستملیکراوانە کە دەستم چووہ خوینیان،
ئاواتەکانیانم بە باداو، ناموسیەم لە کەدار کرد تەنانەت ھەزار سال
سزاش ھیشتا کەم بوو.

کاتیەک پارانەوہو فەریادو بۆ چارەیی ئەو کەسانە ی کە خیانەتمان
لێ کردن دەھاتەوہ پیش چاوم، ھەستم دەکرد کە ھەموو دەمارەکانم
ھەڵدەوہشین و ئەندامەکانم پارچە پارچە دەبن و ھەستەکانم
ھەزارەھا جار تەمەردنیان پێ دەکردم.

ئێستاش لێرە، لەم نەخۆشخانە یە کە ئەو دکتۆرە خەرچیم
دەکێشێت ھەموو ساتێک چاوەپێی ئیزرائیل دەکەم.

ئای مردن! وەرەو پرزگارم بکە!

کەواتە گەورەترین ئازار بۆ کەسیکی تاوانبارو مەلەون لە کۆتای
ساتەکانیدا نەمردنیەتی.

کەواتە ھیچ شتێک بە قەدەر نەمردن پەوداویکی ناخۆش نییە، من
ئێستا چاوەپێی مەزنیکم بێت و بمکوژیت، ئەگەر کەسیکی
وادەریکەوێت من ئامادەم دەست و قاچی ماچ بکەم، و خۆم
بە قەرزباری بزانم.

تەنانەت ئەگەر پیاوکوژێکی دەرەندەش بێت، بەلام ئایا دەستی
بەخوینی مەزنیکی پەسوا ی وەک من سوور دەکات؟ ئەو پیاوکوژەش

خۆی بۇخۆی پېزىكى ھەيە، دۇنيام نايەوېت لەخوئىنى پىسى منەوہ
تېوہ بگلىت.

ھەر لەبەرئەوہشە دوژمنەکانم پقيان ليمەو دەيانەوېت لەژياندا
بمىنمەوہ، ھەرچى دۆستەکانىشمە تەنانەت بەبىستنى ناوہکەشم
بەبەردەمى دەرگای ژوورەکەشمدا ناپۆن.

ئەو پەرستارانەشى کە دینەلام... وەك بلىتى دەست لەمارىكى
ترسناک دەدەن بەو شىوہيە قىز دەکەنەوہ.

من ھەست بەوہ دەکەم تياياندا..

بەلام ئەوان ناھەقيانە؟

نەخىر!

من دەمىك بوو شايەنى ئەمە بووم.

وەك ئەوہ وايە دەوروبەرم پېر بىت لەمەخلوقى ترسناک کەتەنھا من
دەيانبىنم... لەنتو ئازارىكى سەختدا دەتليمەوہ، ھەموو شتەکان
بەمندا نوقوم دەبن و ناخم پەش دەکەنەوہ.

ئەم ژيانە پېر ئازارە بۆمن قورساييەکە کە لەژىرىدا
دەتويمەوہولەناودەچم.

پەنگە ئەمانە کۆتا قسەو گوشتارو کۆتا ھەناسەى من بن .

ئەى گەنجەکان!

ئەى مەرفەکان!

تکاتان لیّ ده که م گویم لیّ بگرن.. به سه رهاتی ئەم ژيانه
 ناشیرینه ی من بۆ هه مووان بگێر نه وه .
 ههچ کات به پاره و هیزو که نجیتان هه لمه خه له تێن، له بیرتان نه چیت
 هه موو شتێک کۆتایی هه یه و لێ پرسینه وه شی هه یه، بزانی که ئاهێ
 سته م لێکراوان و بێ گونا هان به شیوه یه کی ترسناک یه خه تان
 ده گریت، وانه زانی پرگارتان بووه کاتێک که له دهستی یاسا هه لدین.
 له بیرتان بێت دادپهروه ری ئیلاهی هه یه .
 با ئەمه وه سیه تی من بێت بۆتان.

(ناوه گان خوانزاوون)

هاوسه ره که م به که م زانی

گوناهیکى که وره م نه نجامدا ..

من وهك ژنيكى گه نچ كه ژيانم بق دۆزه خ گۆپاوه، ئیستا كه
بیرده كه مه وه؛ من ته مه نيك باجی نه وه لانه ده ده مه وه كه نه نجام
داون، نه ویش له قه هری كه سیكدا كه تووشی گونا می گه وره بووه .
دلنیا م كه م تازۆرك درامای ژیا نی به نده به كتان دیته پیش چاو كه
نه پووی لای مرۆفه كان و نه پووی لای په روهر دگاری ماوه .
له نیتو ئازاریكى دلته زیندا ده ژیم، پیش نه وه ی بمرم دۆزه خ به چاوی
خۆم ده بینم .

هاواری من چیتەر بۆخۆم نییه، به لکو بۆنه وانه یه که له دواى من دین،
 تکیایه باچیرۆکی من ببیته وانه یه ک بۆنیوه...
 ئایا نیوه ده پرسن چۆن ده بیته وانه؟!
 با بۆتان باس بکه م:

من وه ک کچیک که له زانکز وه رنه گیرام و له ژێر ئاواتی خویندندا
 مامه وه، بۆ پزگاریبون له و داپووخانه بریارم دا شوو به پیاویک بکه م
 که باوکم ده یویست.

به لام خۆزگه پازی نه بوومایه، هه موو شتیکی له وه له یه مه وه
 دهستی پێکرد، من کچیک بووم به گه نجی و شۆخ و شهنگ و جوانی
 ناسرابووم، هه رچی نه و که سه ش بوو که به نیازبووم شووی پی بکه م
 دوازه سال له من گه وره تریوو و که سینیکی قه له و بوو.

من له گه ل نه و پیاوه دا که پیاوی خه ونه کانم نه بوو، ته نها بۆ
 پازیکردنی خیزانه که م هاوسه رگیریم کرد، خراپیه که ی نه وه بوو که
 هه رچیم بکردایه نه مده توانی خۆشم بووێت، بێگومان له و ماله دا که
 هیچ ئاسه واریک بۆ خۆشه ویستی نه بوو، زۆر دلم ته نگ بوو.

خیزانه که م و میرده که شم به مه یان ده زانی. چه ند جارێک هه ولی
 وه رگرتنی ته لاق و پاکردن و ته نانه ت خۆکوشتن و پزگاریبونیشم دا،
 به لام پێش له دایک بوونی کچه که م به ته وای مه حکومی نه و زیانه

ناچارىيە بوم بەھۆى ئەۋەشەۋە ھەموو خەۋىز و چاۋەپوانى و
ھەسرەتەكانى گەنجىتىم چۈنە ژىر گل.

بەھۆى ئەۋ جىاۋازىيە زۆرەى تەمەن و، سەختى ژيان لەگەلیدا كە
نەيدەتوانى لىم تىڭگات و لەگەلم سارد بوو مېشك و فېكرى لەبەر
ھەلگرتبوم.

ئەۋ شتانەى پووياندا كە نەدەبوو پوويەن، ھەلەكان لەمېشكدا
دەستيان بەجوولە كرد.

چۈن دەتوانم لەم كابرەيە پزگارم بېت؟

بېكوژم و دواتر بلىم پووداۋىك بوو؟

لەكاتىكى ديارى نەكراۋدا لەمالەۋە پاكەم؟

ياخود بەرەۋ پوۋ پىي بلىم: "من تۆم خۆش ناۋىت" و زۆرى لى
بكەم تا تەلاقم بدات.

سىنارىۋى زۆرى لەۋجۆرە لەمېشكدا دەسۋاپنەۋە.

ئەۋ پۆژەى ئەۋ بابەتەم لای دايكەم دركاند قىامەتى ھەلگىرساندو
وتى:

—ئەگەر لەۋمالەدا ھەر غەلەتېك بكەيت، دەرگامان بەپوۋتدا دادەخەين
تەنھا بەمردوۋى دەبېت لەۋمالە بېتتە دەرەۋە، تۆ ھىچ چارەيەكى
ترت نىيە جگە لەۋەى بېت بە دايك بۆ كچەكەت و بېت بە ھاۋسەر بۆ
مېردەكەت.

ئەمە ۋەك ئەۋەبۇ ھەموو ژەمىك ئەۋخواردنە بخۆم كە پىقم
لەيىتەتى.

لەكاتىكدا مەن بۆ دەرىچون لەۋ ژيانە پىر نەھامەتەدا بۆ پىگايەك ۋە
سەرەداۋىك دەگەپام، بەلەيك كە لەحسابدا نەبۇ، ھاتە سەر
پىمان...

پىك لەبەرامبەر مائەماندا مامۇستايەكى گەنج ۋە جوان بۇۋە
دراوسىمان، لەسەر ئەمانەشەۋە ھاۋسەرگىرى نەكردبۇ.
ھەلەكانى ژيانىشم لەۋكاتەۋە دەستيان پىكرد، كە ئەۋ مامۇستايەم
ناسى، ئايا ئەۋە ئىش بۇۋ ژىتىكى ئاقل ۋە بەناموس ۋە ھاۋسەردار
بىكات!

سوپاس بۆ خودا ئەۋ گوناھە گەۋرەيەمان ئەنجام نەدا، بەلام قسەۋ
باسمان بەناۋ گەپەكدا بلالۋىۋىۋە.
ئەۋ بە بەلئىنى "دەتخوۋام" بىرۋ ھۇشى لەمندا نەھىشتبۇ،
شەيتان ۋە نەفسم يەكەيان گرتۋو مەنيان فەپئە دايە ناۋ ئەۋ چالى
دۆزەخەۋە، كە تائىستاش بەبلئىسەى ئاگرەكەى دەسوۋىتىم.
ئامۇزگار يىەكانى دايەم ھىچ كاريگەريىەكەيان لەسەرم دروست
نەكرد، پۈۋرە فاتىمەى دراوسىشمان تەجروپەى ئىستەۋ پابردوۋى
خۇى لەگەلمدا دابەشكردو پىتى ۋەم:

-کچی خۆم کاری وه ها مه که ! تۆ به م کارهت هم خۆت هم مندا له که شت ده سووتینیت، ته نانهت خراپترین هاوسه ریش له میبازینکی بیگانه باشته، ئاگات له ناموست بیت و بیپاریزه .

به لام له کوئی بوو ئه وه قلهی من که له و قسانه تی بگات، ههسته کویره کانم گوئیان له ئاست پاستیه کاندا داخستبوو و، به ئازاییه وه به سه ر گونا هه کاندا ده پۆیشن.

هاوسه ره که شم ئه و قسانه ی بیستبوو به لام هیچی نه ده وت، په نگیشه پیلاننکی جیاوازتري هه بوو بیت، به لام له هه موو هه لسوکه وته کانیدا دیاربوو که زۆر بی تاقت بووه، ئه و که سێکی تیگه یشتوو بوو خاوه نی پۆیوو، به دلنیا ییه وه نهیده توانی ئه وه قبول بکات، به لام من به ته وای له خۆم ده رچوو بووم به شیوه یه ک کۆنترۆلی خۆم له ده ست دا بوو که بیرم له ئه نجامی کاره کانم نه ده کرده وه بوو بوومه ئه سیری ههسته کانم.

هاوسه ره که م له وه زمانگه یه ی کاری تیدا ده کرد جه لته ی دل لپی دا بوو وه فاتی کرد، په نگیشه به هۆی ئه و قسه و قسه لۆکانه وه نه یه توانی بیت به رگه بگریت، کاتیک خۆم و خیزانه که م پوو به پووی ئه و حسابه بووینه وه ئه و کات له و گومانانه تیگه شتم، ئه و مامۆستایه ش که به حساب عاشقم بوو بۆ پزگار کردنی گیانی خۆی ئه و ناوه ی به جیه یشت.

له و کاته دا که بابه ته که گزړا بڼه شهمه زاری ناموس، دایکو باوکم
پشتیان تی کردم، که که میان برده لای خوین و منیشیان به ته نیا
له گهل گونا هه کاندا به جی هیشت.

نهم داپووخانی ناوات و ترسه توقینه ره به ته وای حاله تی
دروونیان تیکدام و زوری نه خایاند هاوسه نگی می شکم له ده ستدا.
له ناو ژووریکدا وام ده زانی له گهل چند جان هه ریکی بی به زه ییدا
ته مهنم به سرده به م به وشیوه به نازارم ده چه شت.

له نیو نه خوشخانه ی دروونیدا بوماوه ی دوو سال چاره سهرم
وه رگرت، له ناو نه و مرقانه ی که به ته وای عه قلیان له ده ست دابوو،
هه ولی کورکدنه وه ی بیرو هوشی خومم ده دا.

دواتر له نه خوشخانه ده رچووم، به لام خوزگه ده رنه چومایه،
خوزگه له ناو نه و چوار دیواره دا ته مهنم به سر بر دایه و باجی هه له و
تاوانه کانم هر له ویدا بدایه.

ده توانم بڼه کوی بپوم؟ له دوی نه و له که یه ی که دروستم کرد بڼه
دایکو باوکم چیت نه مده توانی بگه پیمه وه بولای نه وان، ته نانه ته شم
ده توانی بگه پیمه وه بڼه نه و مالیه که تیایدا ده زیام.

نه ی حه سره تی که که م؟! چون باسی خوشه ویستی و کسبه ی
دروونی خومتان بڼه بکه م؟

به بۆنەى ئەو گەنجەوہ كە تووشم بوو، كەوتمە حالتيكى زۆر
ناھەموارەوہ. ھەموو پۆزىك ھەزار جار دوام دەكرد "خودايە گيان
بەكوژە!"

مەگەر مردن چەندە پزگاركەريكى جوانە! ھاوسەرەكەم
لەبەرئەوہى نەيتوانى بەرگەى گوناھەكانى من بگريّت دونياى بەجى
ھيشت، ئەو بەو شيۆەيە پزگارى بوو، ھەرچى منيشە دەجار لەو
زياتر پقى مرقە ناشيرينەكانم چەشت، ئىستاش بەئامى ئەوہو لەناو
دەچم.

ئەوہ دوو سالا لەنەخۆشخانەم، تووشى نەخۆشپيەكى زۆر ترسناك
بووم، واتە ھىواى پزگاريوونم نيبە، پەنگە سالتىك ياخود كەمتر
لەوہش دەتوانم بژيم.

بەحەسرەتەوہ چاوەپوانى مردن دەكەم، مردن ئاسانە بەلام باجى
زۆرم لەسەرەكە دەبى بیدەم.

وہك كچىكى گەنج كە لە بىئاگاييدا بووم تەنھا بە سووتان
لەگوناھەكاندا نەوہستاوم، ئىستاش ترسى دواپۆژم لى نىشتووە.
حسابى دايك و باوكم، حسابى ئەو كچە بى تاوانەم كەلەنيو ئەو
قسەوقسەلۆكانەدا گەورە دەبيّت و، حسابى ئەو ھاوسەرەكە
لەداخى من تياچوو...

خوايه گيان من چۆن ئو بى عەقلىم كرد، من چۆن بىرم لەحسابى
ئو كارە شىتانه يەم نەكرده وه !

ئىستا ئو دەستانەم كە لەگوناھە وه تىوہ گالون بەرزەم
كردونە وه تەوہ بۆلاى پەرەردگارو بەوزمانەى كە بەگوناھ پيس بووہ
لئى دەپارپتمە وه ھەرچەندە دەزانم كە ئو لىبوردە يە، بەلام ئايا لە
كەسيكى وەك من خوۆش دەبيت كە بوومە مايەى لەكە دارکردنى
ناموس و عيفەت.

لە حزورى ئو زاتەداو بەكۆتا ئومىدە وه شەو تا بەيان فرمىسك
دەپۆژم...

بۆچى ئەم چىرۆكەم باسكرد؟

بۆپەواندەوہى ئاگرى ناخە نەبوو، بەھىچ شىوہ يەكيش بۆ
دەرخستنى گوناھ نەبوو.

بەلكو مەبەستم ئوہ بوو كە ئو كچە گەنجانەى ئەم چىرۆكە
دەخويننەوہ بزەنن كە ناموس و پۆزگە و دەوڵە مەندى ژيانى
مرووفن ئەگەر لەناوچوون، ژيانيش لەناودەچيەت.
تەكايە ئەمە لەبىرمەكەن!

(ناوہكان خوانزاوون)

له بهر نه وهی به بهر دموامی
چاو له دمر بووم ژيانم بوو په زیندان

تو بلایی به نده په کی تری په روږدگار مه بیټ که هینده ی من
که نجیټی به لاساری به سهر برد بیټ و بیټ باکانه گونا مه نه نجام
دابیت و باجی هه له کانیشی به قورسترین شیوه دابیټه وه ؟
له وه ته ی هم نه متوانیوه به و نه فسه کویره م بلیم: "په سته !"
نه شم توانی به رهنګاری نه و شیتانه بېمه وه که له می شکمدا فرمانی
به سهر دا ده دام.
وه که گه نجیکی چاو له دهر گونا ه کردن وه که خویه که له ناخمدا په گی
دا کو تی بوو.

چەندەھا جار تەوبەم کردو سویندم خوارد، بەلام نەمتوانی ئەو
شەیتانە نەفرەتییهی ناخم بێ دەنگ بکەم.

جا چیی بەسەرمدا نەهات ؟

بابۆتانی باس بکەم:

پەنگە ئەم بەسەرھاتەى من سەرنجى گەنجىك پابكيشیت و
بەھۆیەو لەو پردى گوناھانە نەپەرپتەوہ کہ منى پىادا تىپە پ بووم،
ژيان لەخۆى نەکاتە زىندان، ئەگەر چى لەکۆتا نەفەسىشدایم بەلام
ھەر بەچاکە لەقەلەم دەدریت.

ئەو کاتەى لەعەسکەرى گەپامەوہ، کاتىك باوکم بینى لەگەل
پەشەبا شیتەکاندا، کەوتومەتە جەنگەوہو بەھىچ شىوہەك عاقل نابم،
لەگەل کچە مامەکەمدا ھاوسەرگىرى پى کردم کہ باشترین دونیابوو و
نمۆنەى پەوشت بەرزى و خاتونىکى دینداربوو.

بەو شىوہەى من تەنھا دوو مانگ توانیم لەگەل ئەو کچە بێ دەنگو
گوپراپەل و بەمارىفەتەى کہ لەژيانیدا دللى کەسى نەپەنجاندبوو بژیم.
بەبیانوى "دەرۆم بۆ کارکردن" ئەو جوانیە دلپەینەى "کارا
دەنیز" م جیھتشتو لەکۆلانەکانى ئیستانبولدا شوینىکى حەوانەوہم
گرت.

کارىکى خراپ نەما کہ نەیکەم، ھىچ شتىک نەما لىوونى
تێوہرنەدەم، ھىچ پىسییەك نەما تێوہى نەگلیم و گوناھ نەما نەیکەم،

بيستوتانه كه دهلّين: "تۆ پېم بلى ھاوپښت كيښه! منيش پېت
دهلّيم تۆ كيښت..." پښك به و شيويه بوو..

ھاوپښكانم ھه موو چاو له دهرېوون، ھه سستيارى ناموسيان
له دده سدابوو، باوه پريان له دلّياندا دهره ټنابوو، پښى مرقاښه تيان سفر
كردېوويه وه و ھه لال و ھه راميان تېكه ل كړدېو به سهره كدا...
ھاوسره پاستگرو به نه مېكو فرېشته ئاساكي منيش، چاوه پښى
گه پانه وهى من بوو، نه و بيچاره يه...

پښك ماوهى ھه شت سال!!!

من له كولا نه كانى ئيستانبولدا دهمېك بوو خوم له دده ست دابوو،
به لام ھاوسره كه م ماوهى ھه شت سال چاوى له پېم بوو و چاودېرى
دايكو باوكه نه خوښه كې منى ده كړد.

دهى... قابيله حاكمى كانينات له ھه موو نه و ناحه قى و گونا ھه
خوش بېيت؟

ئايا لېپرسينه و هم له گه ل ناكات له سهر نه و بى وه فاييهى كه له گه ل
نه و ژنه بى تاوانه دا كړدم؟

ئايا به دوعاى نه و دايكو باوكه ي له سه ختري كاتياندا و له گه ل
نه خوښه كانياندا به ته نيا جېم هېشتن خدا ژيانم لى ھه لئاگيرتته وه؟
كه واته به ميان دھوت "زلله ي ميهره بانى"

له پیتوانه ی مندا، له گه لّ چەند خانمیک که که وتبونه سه رجاده
په یوه ندى ساختم هه بوو، به لام هه موویان کاتیک زانیان نابمه
میردیکی به قازانچ، شه قیکیان له منداو پویشتن.

ئو سالانه شی که له و کۆلانه دا به سه رم برد، نه ک ته نها بیروباوه پو
میشکم به لکو له شی ساغیشمی له گه لّ خۆیدا برد.

تیگه یستم که میوه ی پڼگا حه رامه کان زۆر به نازاره، زۆریش به ژانه
نه گه رچی به که م پارووی هه نگوینی ژه هراوی شیرینیش بیت، دواتر
هه ر ترس بللوده کاته وه.

جگه رو، سیبه کانو، گورچيله کانم وه ک ئه وه ی په یمانیان به سستبیت
ده ستیان خسته ناو ده ستی به ک و دانه دانه به جی یان هیشتم، چیت
وام لیها تبوو نه مده توانی به پیتوه بوه ستم، ته نانه ت قرانیکیش پاره
له گه رفاندا نه مابوو، جگه له فرسه تچی و دوو پوه کانی ده ورو به ریشم
به نده به کی خوام شک نه ده برد که هاوکاریم بکات.

چیت ترس له وه ی که ئیزرائیل هه موو شه ویک سه رم لیّ ده دات
ژیانی له بهر هه لگرتبووم، له ناخدا هه ستم به و بهر که وتنه ساردانه ی
مه رگ ده کرد.

له ناو بۆنی که پووداو له گه لّ چەند پارچه سه مونیکى په ق بوه وه دا
نازاریکی زۆرم ده چه شت.

ته نانت زمانم نه يده تواني له پره روډگار بېارپټه وه و داوای
چاره يه کي لي بکات! له دواي نه و هه موو هه له و گونا هه به کام پوه وه
بم کردايه؟

به کام پوه وه بگه پامايه ته وه بولای نه و هاوسه رهي که ماوه ي
هه شت سال به شه و قبي تازه بوکيکه وه چاوه پټي ده کردم؟
نایا له وه زياتر حقي نه و هم هه بوو که دونيا پاکه کي پيس بکه م؟
يا خود چوڼ بمتوانيايه، له کوتا ساته کاني ته مه نمدا وه ک مندا لټيکي
زالم پوه پوه ي دايک و باوکم بيمه وه؟

نه خير! من پټويست بوو له گه ل گونا هه کانمدا به ته نيا بمټنمه وه؟
پټويست بوو باجي نه و هه لانه بده مه وه که نه نجام داوڼ، ده بوو
له گه ل نه و نه خوشيانه ي که خه ريک بوو ژيانميان له ناو ده برد له ناو
بچم.

له کاتيکدا که ته واوي نومدم له هه موو شته کان بريبوو و چاوه پټي
نه جه لي خوم ده کرد، ده رگای تاکه ژوره که م که له قاتي ژير زه ميندا
بوو کرايه وه.

نای خوايه گيان!

نه و هاوسه رهم که پاکي و دروستي ناو دلي له دهم و چاويدا په ننگي
دابوويه وه، چاوه ماندووه کاني که بريسه کيان له به رپر ابو برييه دهم و

چاوم، له کاتیکدا که من چاوه پټم ده کرد قورسترین وشه له دواى يه ک
پيزبکات و ده ست بکات به نيهانه کردنم له حه سره تى نه و هشت
ساله دا، به لام نه و سه رسامى کردم به و سؤزو ويژدانه و هى که وه ک
تاوه باران پږا به سه رمداو وتى:

— نهى به قوربانت بم! که واته نه و کاتانهى که من له له شساغى و
سه فادابووم تق له چاوه پټى مه رگدا ناره قت پشتووه وانیه؟
مه گهر من مردووم که تق که وتوېته نه م حاله ته وه؟
ننجا وهره به رگه بگره، وهره مه مره! وهره له شه رماندا
جه سته ت نه بېته هزار پارچه وه.

سه یرى نه و په زاله ته بکه ن که منى تى که وتووم و نه و وه فايه
هاوسه ره که شم! به لى، من نه و جياوازيه دياره ى نيوان نيمانداری و
بى نيمانيم له ويدا بينى.

سؤزى هاوسه ره که م که خوى ته سلیمى په روه ردگارى کردبوو..
مه روه ها په زاله تى من که له په روه ردگارى مه زن نه ترسابووم..
نه مه به س بوو بؤ شیکزدنه و هى هه موو شتيک..

چ پټويست به وشه ى تر ده کات!

ماوه ى دووسالې پټک له گه ل برازا که یدا له کولانه کانی نىستانبولدا
به دوامدا که پابوون.

ئەۋچەند پارچە ئالتۇنەشى كە لەكاتى بوۋىكىنىدا بۆم كىرىپ
لەگەل خۇي ھىتابوۋى.

مىيان بىردە نەخۇشخانە، ماۋەي چوار مانگى پىك چارەسەريان
بۆكۈم، ۋەك فرىشتە بۆ چىركەيەكەش بەجىي نەھىشتەم، ئەۋچاۋە
پىسۇزانەي ھىچ كات لەسەرم لاندەرد.

—چەندىكىش خىراپ بىت، چەندىش گوناھت كىرىتت، لەبىرت
نەچىت تۆ ھەرىپاۋى مەنەت.

ھىي كچى! تۆ لەبەرچى ئەۋەندە پاستىگۈ ئەۋەندە پاكىت، بۆچى
ئەۋەندە خاۋەن بەزەبىت!

باۋىم ھەمىشە سەبارەت بە ھاۋسەرەكەم دەپوت:
—كۆپم، ئەم كچە شىرى ھەللى خاۋدوۋە، كچى ۋەھا كەم دەست
دەكەۋىت.

ئەۋپاستى كىرد.
گەپاينەۋە بۆ مالاۋە، بەلام نەمتوانى فرىاي جەنازەي دايىمۋ باۋىم
بەكەم، ئىستاش توۋشى شىرپەنجەي سىيەكان بوۋم، بەھۋى باش
كارنەكىردنى جگەرىشمەۋە دەنالىتم.

تەنھا دلنەۋايىم ھاۋسەرەكەمە كە ۋەك مىندال دەمپارىزىت.
لەبەردەم چاكەۋ ۋەفادارى ئەۋدا ھەموو پۆژىك دەتۆيمەۋە.

دەزانم ئەو پۆژانەى كە لە ژياندا ماومە سنووردان، ئەو گوناھانەى
كە ھەستەكانمیان كۆيژ كردبوو دلۆ ميشكم دادەپۆشن.

ناتوانم پووبكەمە پەرورەدگارو داواى لايبوردينى لى بكم، زمانم
ناجوليت و ھەناسەم بەش ناكات.

ھاوسەرەكەم دەستنويزم پى ھەلدەگريت و بە ئاماژە نويزم پى
دەكات، بەلام ھەست بەو لەزەت و ئارامىەى جاران ناكەم.

لەمە ناخۆشتر و قورسترو لەمە كيشمەكيشتر وانەى ژيانە !! ناتوانم
باسى ئەو برينە بكم كە لەپۆحمدا دروست بوو لەئەنجامى خۆ
ئامادەنەكردنم بۆ مردن كە وردە وردە بەرەو پووى ھەنگاو دەنيم.

لەم چيڕۆكەدا بى چارەبىيى خۆم بۆ گەنجەكان گيڕايەو، وەك
كەسيك كە ھەميشە چاو لەدەرو بى باكانە بەرەو گوناھ ھەنگاوى
ناو، وەك كەسيك كە دووچارى دوعاى بەدى دايك و باوكى بوو و
خيانتەتى لەھاوسەرەكەى كردوو...

لەكۆتاييدا ھەموو پتيەكى خراب بە ئيرە دەكات.

لەبىرى نەكەن ئەى گەنجەكان !!

ئارامى دلۆ خووشى ژيان و بەرەكەتى تەمەن تەنھا بەدووركەوتنەو
لەگوناھەكان و پەيداكردينى پارووى ھەلال دەبيت.

ھيچ كات ھەرامكراوھەكان نابنە يار بۆتان !

خۆشەويستىيە فانييەكانىش پۇژىك دىت بەجىمان دەھىلن،
 گوناھەكانىش لەسەر پىشتمان كەلەكە دەبن.
 باشتىن ئافرىتەنى دۇنيا ئەوئەيە كە جەلالتانە، ھاسەرەكەتانە،
 ئەگەر ئافرىتەنى نامەحرەم شاجوانى دۇنياش بىت، وەك ھەنگوئىنىكى
 ژەھراوى وايە، لەدوايىدا ھەست بەئازارەكەى دەكەيت.
 تەكايە چىرۆكى پىر پەندى ئەم برايتان بەھەمووان پابگەيەنن،
 لەوانەيە كەسىك ھەبىت كە پىئويستى پى بىت..

(ئاوھەكان خوازداون)

بمکوژن!

من شایسته‌ی ژيان نيم

من لیټان ده پاپیمه وه...

تکایه با هه مووان نه م چیرۆکه‌ی من بخویننه وه..

ئه‌و که سانه‌ی که ده یانه ویت له هه‌له‌کانی ژيان و گونا می بهنده‌کان
وانه وه ربگرن و ژيانیان پیکه‌نه وه، با سه‌یری حالی من بکه‌ن و
په‌ندی لی وه ربگرن.

ژيانى من به‌جۆرێکه که ده‌کریت بۆ هه‌ر که سێک ببیته ئه‌زموونی
چه‌ندین زانکۆ...

هه‌ر کچیکى که‌نج کاتێک له‌سه‌ره‌تای لاوێتیدا به، خه‌ون به‌ ژيانێکى
خه‌یالى و نه‌رخه‌وانییه‌ وه ده‌بینیت، ئه‌مه‌ش ده‌بیته‌ هۆى ئه‌وه‌ی

مامه له کردن له ته کیدا نه ستم بیت. به تایبه تیش نه گره نه و کچه
 له خیزانیکی مه ژار بیت و له ناو شهرت و مهرجی ژیانیکی بی چاره بیه وه
 هاتبیت، نه و نه و خه یالانه له دهره وه ی ئیراده و پر له موعجیزه ده بن.
 ژیانی منیش به و شیوه ده دستی پیکرد کچیکی به دبه خت که
 له خیزانیکی بی دهره تان و له ناو ژیانیکی پر نازاردا به دوا ی پرگایه ک
 و، سهره داو پکدا ده گه پا.

باو کم، کرپکاری بینا بوو، به وپاره یه ی که دهستی ده که وت
 نه دیده توانی خه رچی ژیانمان دابین بکات.

دایکیشم به هوی زور کاره که ری کردن بۆ دراوسیکان و هه ولی
 ته و او کردنی کاره گانیان، تووشی نه خووشی گورچيله هاتبوو.
 خاوه نی چوار مندال بوون که ته مه نیان له یه که وه نزیك بوو و، من
 که وره ی نه و مندالانه بووم.

له جینگه ی دایکم من دایکایه تیم بۆ نه وان ده کرد، له پازده سالیما
 بووم و که سیک بووم که به خه یالی خویندنه وه ده سووتام.

سهره تاییم به هه زار دهره سه ری ته و او کرد، به مه جبوری و بۆ
 هاوکاری کردنی خیزانه که مه نه متوانی برۆمه ناوه ندی، نه وه دابپان له
 خویندن بوو که منی سوتاندو کردمیه خه لوز.

به وهۆیه وه ههستم به شه رمه زاری ده کردو، هیچ کات له گهڵ نه و
هاوپیانه مدا که ده چوونه وه بۆ قوتابخانه کۆنه ده بوومه وه و
به بهرده وامی خۆم لی ده شاردنه وه .

له و ته مه نه مدا ئومیده کانم سه بارهت به داهاتووم هه زوو له ناو
چووبوون .

دایکایه تی کردن بۆ چوار منداڵ، خاویڤ کردنه وه ی ناوماڵ،
ئاماده کردنی سی چوار که وچک چیشته بۆ سه سفره هه ژاران که ی
نیوارانمان، ههست کردن به نازاری نه و دایکه نه خۆشه ی که شه وانه
به نازاری گورچيله وه ده ی ناڵاند، بۆ کچیکی که نجی وه ک من
تاقیکردنه وه یه کی ژۆر سه ختی ژیان بوو.

به خراپه تر بونی باری ته ندروستی دایکم پاره ی دکتۆرو عیلاج وای
لێهاتبوو پهیدا نه ده بوو، نه و پاره که مه ی باوکم پهیدای ده کرد،
ته نانهت به شی نه وه شی نه ده کرد که نانی وشکی بۆ نیواران پی
بکپن، دایکیشم پۆژ به پۆژ له ژێر کاریگه ری نه خۆشییه کهیدا به ره و
نه مان ده چوو، منیش له به رامبه ر نازاره کانی نه ودا خه ریک بوو
تیاده چووم .

نه و سالانه، سالانیك بوون که پۆحمیان پیر کردبوو، دیوه زمه کان
خه یاله کانمیان ده خنکاندو ئومیده کانم پشتیان به موعجیزه
به ستبوو .

ئەو پياۋە نەفرەتتەش لەو پۆژە بى چارەبىيەى مندا دەرکەوت، پێك
لەو کاتەدا كە دەلێن ھەركەس بکەوێتە ناو دەریاۋە باۋەش بە
ماریشدا دەکات.

ئەو بەلێندەرى بیناکەى تەنیشتمان بوو، پێکپۆش و جوان بوو،
سەیارەيەكى لوکسى لەژێردابوو و کەسیكى تەمەن مامناۋەند بوو.
چاۋى لەسەرم بوو، منیش بە لۆژىكى لاۋىتیمەۋە، ئەوم دەۋىست.
ھۆکارىش ئامادەبوو... دەمتوانى دايکە نەخۆشەكەم چارەبکەم،
خوشک و براکانم بخەمەۋە بەرخوێندن و کارێك بۆ باوکە بى ئیشەكەم
بدۆزمەۋە.

بەحسابى خۆم فیداکارىم بۆ خێزانەكەم دەکردو بۆ پزگارى ئەوان
خۆم بەفیدادەکرد.

باوکم لەبەرئەۋەى بەدۇنيای خۆيەۋە سەرقال بوو ئاگای لە
پووداۋەکان نەبوو، بەلام دايکم سەرەپای نەخۆشییەكەشى ھێشتاش
ژنێكى زرنگو وریا بوو.

پۆژێك منى لەبەرامبەر خۆیدا دانیشاندو بى ئەۋەى بمشکێنیتەۋە
وتى:

—من خەبەرم لەھەموو شتێك ھەيە كچى خۆم، نەتوانى بخوینیت و
ئاواتەكانت بەدیھێنیت، حال و ەزعى مالاكەشمان زیاتر

نومیده کانتیان پووخاند، تۆش له لای خۆتهوه به دواى چاره يه کدا ده گه پييت وانيبه ؟

چاوه کانم داخست، وهك چۆله كه يهك كه له پاوچى هه له تاييت، خهريك بوو به رامبه ر دلم ده دۆپام.

نه مده ويست له وه زياتر پووبه پووى سه رنجه بى تروسكه كانى دايكم كه هه زاره ها جۆرى ئاوازيان ده چپى بيمه وه له وه زياتر په ژاره بجيژم.

خوايه گيان ئه مه چ بى نومىدى و بى چاره ييهك بوو!

ئاره قىكى نۆدم ده ردا بوو وتم:

-من نيازىكى خراپم نيبه دايكه.

دايكم سه رى پر له هه زار نه زموونى له قاندو وتى:

-هيچ گوناھ و هه له يهك به نيازى خراپه وه ده ست پى ناكات كچى

خۆم، ئه وانه به هۆى كرده وهى ناھۆشيارانه و بى ميشكانه وه هه روه ها به هۆى پرس و پانه كردن به كه سو عينا ديبه وه پوو ده دهن.

پۆك وهك هاوسه رگيرى من له گه ل باوكت.

خه يالى پۆشت به ره و ساله پر حوزنه كانى ناو تونىلى زه مه ن. وتى:

-دايكم نۆد ليم پاراپه وه، هه له كانى خۆى وهك نمونه بۆ

ده ميته نامه وه ..

"کچی خۆم، جوانی سک تیر ناکات، سهره تا پتویسته ئیش و، مال و ئیمکانیات باش بێت، ناتوانیت به خه یال کردن بۆ داهاتوو دلخوشیبت، ته نانه ت پارووه نانیکى وشکیش پاره ی ده ویت، نه گهر نا له په یادکردنی پاره دا یان ته ندروستیت یان ئیمانته یاخود پیرزت له ده ست ده ده یت.

ئای دایکی من! چه نده راستت وت!

گویم له تۆ نه گرت ئه وه تا ته ندروستیم له ده ست دا له به رخاتری په یادکردنی سێ چوار قران سالانیکه خۆم پشت گوێ خستووه و ئیستاش له ئیو ئه م پۆژه پر نازارانده ته نانه ت عیاده ته کانیشم به زه حمه ت جیبه جی ده که م، تومه س هه موو شتیك به ته ندروستییه وه به نده.

پووی تیکردم به چاوی پر فرمیسکه وه وتی:

- کچی خۆم، من ده زانم، هیچ نه چوومه ته قوتابخانه، به لام په روهردگار بۆ جیاکردنه وه ی باش و خراپ و راست و هه له عه قلیکی پی داوین، نه وه به لێنده ره تقی بۆ هاوسه رگیری هه لته بژاردووه، نه وه خیزانداره و مندالیشی هه یه، وه که نه وه ی هیواشی بۆ ده خوازیت کۆمه کی ئیمه ش ناکات، ته نها زیاتر تووشی کێشه مان ده کات هه نه وه نده.

له شه رماندا هه موو گیانم که وتبووه سه ر ئاو، وتم:

- دايكه ئو بەلئىنى پىدامو سۆيىدى خوارد، خانوويه كمان دەداتى و خوشكو براكانم دەخاتە بەرخوئىندن، چارەسەرى تۆش دەكات، باوكىشم چىتر لەبە فرو باراندا بەدواى كاردا ناگەرئەت.

سەرەپاى قسەكانم بەسۆزەو وەك منداڵ لەباوەشى گرتو وى:
- كچە نىەت باشەكەى من، تۆش باوەرت بەهەموو ئەمانە كرد وانييه؟ تۆ خۆت نازانىت، ئەگەر پياويكى تەمەن گەرەو دەولەمەند كچىكى جوانى هەژارى بوئەت، ئەوا بۆ ئەو نايەوئەت بىكاتە كابانى مالهەكەى، ئەو تەنها دەپەوئەت بىكاتە مەزەى گوناھەكانى و دواتر لەگۆشەيەكدا فەرى بەدات.

بى چارە دايكم لەبەرئەو وەى بىروباوەپەكانى لەمىشكەدا بچەسپىنئەت، نمونەى زۆرى هەنايەو وە عەقلم حەقى بەدايكم دەدا، بەلام هەستەكانم پىيان وەم: "نەخىر"

لەناو حالتيكى ئالۆزدا بووم، لەبەرئەو وەى نەمخوئەندبوو، لەناو ھاوئەكەندا هەستم بەو دەكرد كە من كەسيكى پلە دووم، دەموت ئەگەر شوو بەم پياو بەكم دەولەمەند دەبم و دەتوانم وەك ژنيكى بەمىز بگەرئەم.

لەكۆتاييدا پەوداوەكان پەوياندا.

كەورەترين مەلەى ژيانم ئەنجامدا.

شه وټك، نه و دايكه ي كه له تاو نازار دهينالاندو خوشكو وراكاڼم كه
له تهنیشت يه كه وه په پووله ناسا خه ويان لي كه وتبوو، نه و باوكه ي
كه له بهر ماندوييتي نيشه كه ي ناگاي له خوي نه بوو، منيش له گه ل بي
چاره بيه كانياندا به جيم هشتنو و له گه ل به لټنده ره كه دا هه لهام.
نه ویش به نه زمونی پازده سالیمه وه.

نه و هاوسه رگریه ي كه ته مه نيك خه يالم بڼ ده كرده وه ته نها
هه فته يه كي خایاند.

به يانيه ك كاتيک خه به رم بوويه وه بينيم له ژوودي نوتيله كه دا ديار
نه ماوه، له كار به ده ستيكي نوتيله كه وه زانيم كه پويشتووه
خزمه تكاريكي له نوتيله كه دا بڼ گرتبووم و چووبووه ليستی
ونبووه كانه وه.

نه و پوڅه، نه و پوڅه بوو كه قسه كاني دايكم كه به پارانه وه وه
ده يكردن وه كه ته قينه وه ي بزمبيك ميشكمي پارچه پارچه ده كرد.
نه و پوڅه، زه مه نيك بوو كه هه موو خه ياله كانم له به رده م
گيژده لوكه كاندا وه كه به باداچوون.

نه و پوڅه، نه و پوڅه بوو كه تيگه يشتم ناتوانم به م شهرمه زاريه وه
بگه پريمه وه ماله وه له ناخو دلمه وه ناواتي مه رگم ده خواست. نه وانه ي
نه م چيروكه م ده خوئينه وه به دلنيايييه وه چيروكه كه بزيان ناشنايه
چونكه كاتيک هه له كان وه كه يه ك ده بن، نه نجامه كانيش ناگورپن.

هيچ نه مابه سه رمدا نه يه ت، دواچارش يه کيک له گورچيله کانم دايه
 مافيا يه کي گورچيله، دواي سي چوار مانگ هه والي وه فاتي دايکم
 پيگه يشت، بيستم له کاتي مردنيدا له ناو هاوارو ناله دا ناوي مني
 هيناوه خوشک و براکانميان داوه ته خانه ي بي نه وايان، باوکيشم
 له نه نجامي جگه ره کيشان که سالانيک بوو، وهک هاوپييه ک پشتي پي
 ده به ست تووشي شيرپه نجه ي سيبه کان هاتووه.

نيستا من ده ستگيراني پيريم، له نه خوځخانه چاوه پي چاک بوونه وه
 ده که م.

کاتيک که چاک ده به موه چي پووده دات؟ له راستيدا نه وه پوځمه که
 پيويستي به چاک بوونه وه هيه، نازاره که ي ناخم که بلتسه ده دات
 پيويستي به چاک بوونه وه هيه...

نه گهر چاوه پي هاوسه رگيرييه کي نابرومه ندانه م بکردايه، له کوټا
 ساته کاندا له گهل دايکدا بمايامه وه خوشک و براکام جي نه هيشتايه،
 پارووه نانتيکي وشکم بخواردايه به پوو سوورييه وه دووباره خه ياله
 نه سته مه کانم هه لېچنيايه ته وه...

ناه خوځگه!

بو کچيکي به دبه خت که نه واني له سه خترين ساته کانياندا جي
 هيشت باوکم ده لئيت: "من کچيکي وه هام نيبه" خوشک و براکانيشم
 ناوي من هيچ ناهيتن.

به لام نه و دايكه به سۆزهم تهنانهت له سهرمه رگيشدا هه رنای
 منى هیناوه و تویه تی: "من له و خوش بووم، خداش لى خۆشبیت"
 ئای دایه گیان! تۆ منت به خشی، به لام من هیچ کات خۆم
 نابه خشم. پهروه ردگارم وه ها لێ پرسینه وه یه کی لێ کردم، تۆ لای
 دایکى بى گورچيله ی به و شیوه یه لێ کردم وه، به شیوه یه ک که
 گورچيله کانم دایه دهست قه صابه بى ویزدانه کان.

ئای خوايه من چى بکه م ئیستا؟ بۆکوى بپۆم؟ منیک له نه نجامی
 نه وه له یه ی که له لاویتمدا کردم له ده رگای کى بدهم؟

کام مرقفی نیه ت باش له ده رگای کچیک ده دات که هه موو شتیکی
 له نیتو بى ویزدانیه کانى دونیادا له دهست داوه؟! جگه له و که سانه ی
 که پێیان وایه ده توانن به پاره هه موو شتیکی بکهن، کیى تر سه یری
 پهوخسارى من ده کات؟

من که سیکم که له سه خترین ساته کانى ژيانمدا خیزانه که م جى
 هیش و خیانتم لى کردن، هیچ که س هینده ی من باجى نه و گوناوه
 بى شومارانه ی ناداته وه!

نازانم! ئایا پهروه ردگار ده رگای خۆی ده کاته وه بۆ به نده یه ک که
 خه ریکه له ژێر بارى گوناوه کانیدا تیا ده چیت!

من ته واو بووم، من بکوژن، له وه زیاتر حه قى ژيانم نییه!

تکایه گەنجینه ! ئەو ئەوانەى گۆیتان لێمە ! ئەوانەى چیرۆکی
ژیانم دەخویننەوێ ! تکایه بۆ ساتیکیش بێت گویم لێبگرن.
تەنانت خراپترین دایک و باوکیش، لەباشترین بێگانە دڵسۆزتر
متمانە پێ کراوترن.

تکایه بێراره کانتان لەگەڵ خێزانه کانتاندا بدەن، بەوان مەلێن
نەزان. ئەوان زاناکانی قوتابخانەى ژيانن.
لەبێ چاره بیه کانی من بپوان و پەند وەریگن، باهە لەکانی من پێی
راست نیشانی ئێوه بدات.

پێش ئەوێ مافیاکان وەك بە لا گورچیلەكەى تریشم لى بسێن و
وەك پارچە گۆشتێك لە وناوێ فرێم بدەن، تکایه دوام بۆ بکەن،
لەبەرخاترى من دەستە کانتان بۆ ئاسمان بەرز بکەنەوێ.
ئێستاکە لەکوچەیه کى نەخۆشخانە دا کچیکى تاوانبار دەنالیئیت.
تکایه با ئەم وەسیتنامەیه م بۆ ئێوه بێتە پەندێك.

(ناوەكەى پارێزراوە)

نازايه تيش بهو شيويه؟!

له چاوه گاني موسته فا پاشاي سەرك عەشيره تي ميران كه
جه زيروي هه ژانديبوو، بروسكي سەرسوپمان و پەشوكاوي
دەردە چوو.

سەرنجه گاني پريپوييه سەعیدی بەناويانگ كه له بەردە ميديا
هەلنەستايه سەري.

موسته فا پاشا، پيشهنگي بيويژداني دەوروپەري، لەتەمەنيديا ئەو
يەكه مجاري بوو، پويپه پويي ديمه نيكي وه ها بيته وه .

ئەو گەنجە كي بوو؟ بۆچی لەكاتيكدە هەمووان بەحورمەتەو
هەستاونەتە سەري و مليان كەچ كردوو، كەچی ئەم گەنجە ههچ
خۆي تيك نەداوه و ئەمى بەهەند وەرەگرتوو؟!

دەبىت ھۆكاريكى زۆر گرنگ لەپشت ئەمە وەبىت!

بەئى، ئەمە ھۆكاريكى گرنگى لەپشتە وە بوو.

سەعیدى گەنج كە خۆى بۆ عىلم و ئيمان نەزكردبوو، لەخەونیدا
عەبدولقادرى گەيلانى دىتبوو، فەرمانىكى سەبرى لى وەرگرتبوو،
ئەو لەكاتىدا كە عەبدولقادر ھاوكارىيەكى مەعنەوى زۆرى كردبوو،
پى وىتبوو:

— لە جەزىرە، سەرۆك عەشیرەتى مىران "موسستەفا پاشا" زۆلم
لەخەلكى دەكات، بۆ ئەو بۆ پى راست بانگهێشت بكە.
سەعیدى گەنج كە چىژىكى تايبەتى لە جەنگ لە دژى ناحەقى
دەبينى، لە بەرامبەر ئەم فەرمانەدا بى ئەوێ بىر لە مەترسەيانى
بكاتەو، يەكسەر كەوتبوو پى...

تەنھا بىرۆكەى ئەو برىتى بوو لە پەو پەو بوونەوێ ئەو موسستەفا
پاشايەى كە ئەو ناوێ هەژاندبوو.

سەعید گەيشتە شارۆچكەى سەربەشارى ماردىن و چادەرە شۆخ و
شەنگەكەى موسستەفا پاشاى سەرۆك عەشیرەتى دۆزىيەو كە
دەووبەرەكەى بە دەست زۆلمى ئەو وە دەياننانا.

دواى كەمىك موسستەفا پاشاى سەرۆك عەشیرەتىش گەيشت لەگەڵ
ئەوێ هەموو ئەوانەى كە لە ناو چادەرەدا بوون هەستانە سەرى و

ملیان که چ کرد، به لام سه عیدی به ناوبانگ ته نانته له جی خۆیشی جوولێ نه کرد، بێگومان ئه م حاله ته موسته فا پاشای زۆر تووڤه کرد. هه لته ستان له به ره و موسته فا پاشایه ی که هه مووان به پیزه وه سه ریان بۆ داده نه واند، مه ترسییه ک بوو که شایه نی به هه ند وه رگرتن بوو.

چۆنهم گه نجه که هه لته ستیه ته سه ری؟ نه وه ئیهانه یه کی پوون و ئاشکرا بوو، هیه کات شایه نی لیخۆشبوون نه بوو.

موسته فا پاشا که له په ستی و په شوکاویدا نه یده زانی چی بکات، له کاپتن فه تتاحی ته نیشتی پرسیی:

- ئه م گه نجه کییه ؟

- ئه مه، مه لسه عیدی به ناوبانگه که ناوبانگی به هه موو لایه کدا بلبووه ته وه.

ئه مه نه و که سه یه که مه لا (فتح الله) نازناوی "به دیعوزده مانی" پی به خشیووه.

موسته فا پاشا هیه کات له گه ل زانا و مه لاکاندا هه لی نه ده کرد، هه موو کات غیره ی له به رزی مه عنه وی ئه وان ده کرد.

موسته فا پاشا سه رنجه پپ قینه کانی که ئاگریان لی ده بوویه وه بپیه چاوه پپ نازیته ی و پپ شنگه کانی سه عیدی به ناوبانگه وه پرسیی:

-بۆچی ماتویت بۆئیره؟

سەئیدی بەناوبانگ لەوشوئینەوێی کە دانیشتبوو پەنجەکانی بۆ
پیشەوێ پاكیشتاو بەدەنگێکی گەڕەوێتی:

-ماتووم تا تۆ بەئێمە سەر پێی راست یان واز لەو زۆلم و نۆدرە
دەهێنیت کە بەرامبەر خەلکی دەیکەیت و دەست بە نوێژکردن
دەکەیت؟ یاخود من تۆ دەکوژم!

ئەم قەسە وەك بۆمبێك لەچادرەكەدا تەقییەوێ، موستەفا پاشا
بەكەمجارى بوو پەرووبەپووی كەسێك ببێتەوێ كە بەوچەشنە بوێر بێت،
ئەوانەى ناو چادرەكەش لەپەشوكاويدا نەیان دەزانى چى بكەن.

پاشا لەپەقدا بەپەلە چووێ دەرەوێ چادرەكە، دواى ئەوێ
كەمێك توپەرییەكەى پەویییەوێ گەپایەوێ ناو چادرەكەوێتی:
-كەواتە من دەكوژیت وانیبە!

-ئەگەر واز لەو زۆلمە نەهێنیت، بەئێ...!

پاشا چاوی برپییە شمشیرەكەى سەئید كە هەلێ واسبوو بە
كۆلەكەى چادرەكەدا...

-بەتەمای بەم شمشیرە بمكوژیت؟

سەئید بەردەوام بوو لەهەلسوكەوتە بێ باكو بوێرانەكانی:

-شمشیر نايبێت، بەلكو دەست دەیبێت!

پاشا بۆماوەیەك بیری كردەوێ لەوێ چى بێت و چى بكات وێ:

-باشه، من ئەو دەكەم كە تۆ دەيلىيت، بەلام مەرجىكم ھەيە؟

سەئید پرسیاری كرد:

-مەرجەكەت چىيە؟

-من لىرە لە جەزىرە، كۆمەلىك زانای زۆرم ھەيە، ئەگەر بتوانىت
ئەوان لە مشتومپىكى زانستىدا ببەزىنىت ئەوا باشە... ئەگەر نا فرىت
دەدەمە پووبارى فوۋاتەو.

سەئید نىازى سەردانەواندى نەبوو، وتى:

-پاشا، ھەروەك چۆن ھەدەم نىيە ئەو زانايانە ببەزىنم، تۆش
ھەددەت نىيە من فەيى بدەيتە ناو ئاوى فوۋاتەو، سەرەپاي ئەمانەش
داواكارىيەكەت قىبول دەكەم، بەلام منىش داواكارىيەكم لە تۆ ھەيە،
ئەگەر ئەو زانايانە ببەزىنم من داواى تەفەنگىكت لى دەكەم.

-تۆ زانايەت، تەفەنگەت بۆ چىيە؟

-بۆ ئەو ھەي ئەگەر لەسەر پەيمان نەمايت، بەو تەفەنگە بىگوزم..

ھەردوولا پىكەوتن.

ھەر لەویدا بۆ كۆبوونەويان لەگەل زاناکاندا پۆزىكىيان ديارى كرد.
ھەمووان بەشەوقەو چاوەپىي پۆزى مشتومپەكەيان دەكرد، ھەر
ئەكاتە دەيانزانى كە ئەو پۆزە دەچىتە مۆووەو. پۆزى
پووبەپووبوونەو، خەلىكىكى زۆر بۆ تەماشاكردنى ئەو دىمەنە

سەرنجراکیشە کۆبوونەوه، هەمووان هەناسەیان لەخۆیان بپێور
مەراقی دوو شتیان دەکرد.

—نایا سەعیدی بەناویانگ دەتوانیت، ئەو زانا بەناویانگانە
ببەزینیت؟ ئەگەر نەتوانیت، موستەفا پاشای بێ ویژدان ئەوی
دەکوشت و فرپی بداتە ناو پووێارەوه؟

زاناکانی موستەفا پاشا بەکتێبەکانی دەستیانەوه دەوری
سەعیدیان دابوو، بەکورتی دەستیان کرد بە ئاراستەکردنی ئەو
پرسیارانەی کە ئامادەیان کردبوو.

هەموو چاوه‌کان لەسەر سەعید بوون کە وەک قوربانییەك
لەناوێراستدا دانیشتبوو، ئەو سەعیدەکی کە موستەفا پاشا بەسەرنجە
پەر لە قینەکانیەوه لێی دەپوانی تابلێی ئارام و دڵنیابوو.

بەداخەوه کە لەسەرەتادا وادیاربوو هەموو شتەکان لە دژی سەعید
بوون، لەبەرئەوه‌ش خەڵکەکی دەورووبەری تا بلێی سەغڵەت بوون،
بەلام کاتێک سەعیدی بەناویانگ دەستی کرد بە وەلامدانەوه‌ی
پرسیارە هەلبژێردراوه‌ قورسەکان، پەشتۆکاوی و خەمی خەڵکەکه
گۆپا.

چونکە وەلامەکانی ئەوەندە جوان و موقنیع بوون، بەشیۆه‌یه‌ك
تەنانەت زاناکانیش دەمیان داچەقیبوو و سەریان لە وتەکانی ئەو
کەنجە سوپامبوو.

سەعیدی بە ناویانگ وەك شتێك بەشیکردنەووە و پوونکردنەووەکانی
 ئامادەبوانی تووشی سەرسوڕمان کەردبوو، بەشیوەیەك لەگەڵ
 چایەكەى خۆیدا چای هەندێك لە زاناکانیشى خواردبوویەو، بەلام
 هەستیان پێ نەکردبوو ئەوەندە پەشۆکا بوون.

لەبەردەم ئەم دیعەنەدا موستەفا پاشا نەیتوانیبوو لەوە زیاتر
 بەرگە بگرت بۆیە هەستا بوویە سەرپێ و وتبووی:

—بەپێزان، هیچ کام لە ئێوە ناتوانیت بەرامبەر سەعید بوەستیت ئەو
 ئاشکرایە، پێش ئەوەى ئەم پێشپڕکیى زانیارییە دەست پێ بکات
 ئاشکرایە کە دۆپاندوتانە، ئەو بەشیوەیەك کاری تێ کردوون کە
 تەنانت ئاگاتان لى نییە کە چایەکانى بەردەمتانى خواردووەتەو.

زاناکانى جەزیرە نزیکەى چل پرسىاریان ئاراستەى سەعیدی
 بە ناویانگ کرد، بەلام ئەو وەلامانەى کە وەریان دەگرت بەمەعناى
 کەلیمە بێ وێنە بوون، سەعید ئەوانى لەسەر خوانێكى زانیارى
 کۆکردبوویەو.

زاناکان ئەوەندە بەسەعید سەرسام بوون کە بێ ئاگابوون لەوێ
 سەعید وەلامى یەكێك لە پرسىارەکانى بۆ تاقى کردنەوێ ئەوان
 بەهەلە داووەتەو. سەعید لەکۆتایى گفتوگۆکەدا ئەوەشى پوون
 کردەو و وتبووی: بەپێزان، من وەلامى پرسىارىکم بەهەلە داوەو،
 ئێوە هەستتان پێ نەکرد بەلام من ئیستا راستەكەیتان پێ دەلێم.

زاناکان لەو زەبرەیی کۆتاییدا بەتەواوی کزیبون، نەیان توانیبوو
خۆیان بگرن لەوتنی:

—شەرمە زارت کردین.

هەندیک لەو زانایانە دووبارە هاتبوونەو بۆلای سەعیدو لەلای ئەو
وانەیان وەرگرتبوو.

لەدوای ئەو ئەنجامەو ئەو موستەفا پاشایەکی کە لە جەزیرەدا
ناوی بە خراپەکار دەرکردبوو چیتەر هیچی لە دەست نەدەهات...
چونکە لە بەرامبەریدا گەنجیک پاوەستابوو کە بە هیچ جۆرێک نیازی
پاشەکشە نەبوو. موستەفا پاشا بەبێ چارەبیەو لەسەر پەیمانی
خۆی مایەو، هەم تەنگەکی پێ دا، هەمیش دەستی بە نوێژکردن
کرد، بە ئێنیشی دا کە چیتەر زۆلم لە خەڵک نەکات.

لە بەرامبەر ئەم ئەنجامەدا لە میشتکی هەموو ئەوانەکی کە بۆ سەیری
گفتوگۆکە هاتبوون و لەسەر هەموو شیانەو موستەفا پاشا کە
بە خراپەکاری ناویانگی دەرکردبوو، ئەم شتە چەسپابوو:

"ئەو مۆڤە نیاز باشانەکی کە تەنها پشت بە خودا دەبەستن
بە دڵنیاییەو سەردەکەون، ئەوانەشی پشت بە خراپەکاری دەبەستن
دەرەنگ یان زوو هەمووشتیک لە دەست دەدەن"

ئەم چیرۆکە راستەقینە دەبیته وەسیەتیک بۆ هەموو ئەوانەکی
خراپەکاری دەکەن.

به بئى شهرم، هه لڤه له تام و هه موو شتيكم له دمست دا

نازانم ئه و كه سانهى كه ئه م چيروكه م ده خوښنه وه چيم پى
ده لئين؟ بئى عه قل! ساده! نابينا! له هيچ شتيك تى نه گه يشتوو!
گيژ! و چنده ها قسه ي تريش.....
هه رچييه ك بوتريت كه مه...

بيگومان ناسيني مروڤه كان، خوښدنه وه ي نيازه كانيان و ده ركردنى
حوكم له هه لسوكه و ته كانيانه وه گه وره ترين هونه ره.
به خورپايى نه يان وتوو: "ئه وانه ي خوښدنه وه بۆ ژيان ده كه نو،
مروڤه كان ده ناسن له نيوه ي ريگاپه كيان ناكه و يت"
به هوى كه م توانايى و نه شاره زاييمه وه له و بواره دا هيچ شتيك نه ما
به سه رمدا نه يه ت.

چۆن؟

لەكۆتا پۆلى ئامادەىى بووم، كچىكى مولتەزىم بووم، ئەو
پەرۋەردەو كەلتۈردى كە لەخىزانەكەمەو ۋەرم گرتىبوو ھىچ
پەيۋەندىيەكى بەعشقىو دلدارىيەو ۋەنبوو ۋەلگەل ھەموواندا بەنيەت
باشىيەو ھەلسوكەوتم دەکرد.

لەبەرئەو ھى لەدونىادا فەرتو فېللە شەيتانىەكان ھەمىشە بە
ماسكەو دەسوپانەو، باو ۋەرم بەھەمووان دەکرد.

لەبەر ئەم ھۆيەش باوكمو دايكم، ھەروەھا دۆستە ھۆشيارەكانم
چەندىن جار منيان ئاگادار كەردەو.

"پېش ئەو ھى مۆفەكان بناسىت باو ۋەرم بە ھەموو قسەيەكيان
مەكە ! يەكسەر بە ھەموو قسەيەكى شىرىن مەخروشى، ھەركەسىك
كە دېتە پېت ۋامەزانە ھەزەتە (خۇسەر)، بەدوايدا بگەپى، پەرسىيار
بە ئەو جا بېرىدە.."

ھەموو ئەمانە شتاتىكى جوان بوون، بەلام لەبەرئەو ھى لەمېشك ۋە
ناخدا ھىچ نىيازىكى تەرم نەبوو، ھەمووانم ۋەك خۆم بەنىياز باش
دەھاتە پېش چاۋ.

بەلى، ئەكرەم لەيەككەل ۋە پۇژانەدا دەرەكەوت، مەن لەكۆى بىزانىايە
ئەو كەسىكى فېتلىبازو ھەلخەلەتتەنەرە؟ لەو ۋەلامى ئەوانەشدا كە
ئاگريان دەكەردەو دەموت: "مەن ھىچ خراپەيەكم لەو نەدىو"

ئەكرەم پېك بە زوبانە قسەى دەكرد كه من دەمويست
لەبەرئەوہى من كچىكى دىندار بووم، لەگفتوگزانماندا ئايەت و
فەرموودەى پىز دەكردو نمونەى لەقورئان دەهينايەوہ.

منيش بەو باوہرەى كه ئەكرەم چەندە مەژفەكى باشە پاساوم بۆ
خۆم دەهينايەوہ.

لەداوى يەكەم گفتوگومان، بەهۆى ئەوہى من پازى نەبووم
بەرەوہو يەك بىنين، بەتەلەفون گفتوگومان دەكرد، بى ئەوال
لەوہى ئەم ئەلەيە سەر بۆ ئەلەيەكى گەرەتر دەكەيشەيت.

مامۇستاي مەژووم منى بردە پەناگەيەكو وتى:

—من چاودىرى تۆ دەكەم، دەبىنم لەگەل كوپى بىگانەدا بە
تەلەفون قسە دەكەيت، قسەكردن لەگەل كوپى بىگانەدا كاريكى
پاست نىيە، ئەگەر هەستەكانت بخەيتەو، پات دەكەيشەيت بۆ
پىگايەك كه هىچ چاوەپوانت نەكردو، دواتریش خۆت لەپى حەرام و
ئەلەدا دەبىنەتەوہ.

كاتىك ئەمەم بەئەكرەم وت، توانى بەم قسانەى پازىم بكات:

—بەتەلەفون هىچ نابەيت! خۆ دەستمان نەخستۆتە دەستى يەكو
چاومان لەچاوى يەك برىبەيت! تەنھا گويمان لەدەنگى يەكە.

بەدرىژەكەيشانى تەلەفونەكان، داواى يەكتر بىنينى كرد، كاتىكىش

من ويستم پازى نەبم وتى:

-ئىمە دەمانە وېت ھاوسەرگىرى بگەين.. بى ئوھى يەكتر بېينىن و
 يەكتر بناسىن چۆن دەبىت؟ بەشىۋە يەكى زۆر پى پىدراو
 كۆدەبىنە ۋە قسە دەكەين، تەنانت ئەگەر ھەز دەكەيت
 ھاوپتە كىشت لەگەل خۆت بەينە، ئەگەر متمانە بەمن ناكەيت كەسەك
 لەگەل خۆت بەينە.

لەكاتىكدا مۇۋەنەتى باش بىت قابىلە جى پوودەدات؟
 دووبارە بەو قسانەى پاشقولى لەمىشكەم گرتەۋە.
 بەو مىشكە بچوكمەۋە نەمتوانى لەۋە تىبگەم كە ئەو خەرىك بوو
 پەپرەۋىى دوۋەم ھەنگاۋى پلانەكەى دەكرد.

بەبەشدارى ھاوپتەكم چوار پىنچ جار كۆبوۋىنەۋە قسەمان كىرد،
 بەلام ئەكرەم بەۋەشەۋە نەۋەستاۋ دەستى كىرد بە جىبەجى كىردى
 ھەنگاۋى سىيەم، وتى:

-بېۋانە! كاتىك كەسەكى ترمان لەگەلدا بىت، ۋەك دوو بىگانە
 ناچار دەبىن قسە لەسەر ئەم ۋە بگەين، ئىمە پىۋىستە بەتەنيا بىن
 تا پىكەۋە بتوانىن باس لەشتەگىرنگەكان بگەين سەبارەت بەژيانى
 داھاتوومان.

لەسەرەتادا ئەم داۋايە زۆر بەرىئانە ھاتە پىش چاۋم ۋە بەباۋە پىكرىن
 بەنياز باشى ئەكرەم پازى بووم چەند جارىكەش بەتەنيا كۆبىينەۋە.

به لām پیلانه کانی نه کره م به مه شه وه نه وه ستان، نه و خستبوویه
میشتکی خویه وه که کچی وهک من دیندارو به پره وشت و به "جوان"
ناسراو له ده ورویه ریدا بکاته نیچیری نیازه خراپه کانی.

کاتیک زانی من په رچه کردارم سه بارهت به م جوړه یه ک بینین و
خه لوه ته هیه، نه ویش له بهر نه وهی هندیک له هاوړیکانم ناگاداریان
ده کرده وه، نه ووتی:

- تو راست ده کهیت، من نه وه م پی خوش نییه، نیمه پیکه وه
خه ریکین گونا نه نجام ده دهین، له راستیدا نه مه پیکاه کی ناسانتری
هیه.

وتم: نه و پیکاه چیه؟

- با هاوسه رگیری بکهین، نه و کاته به یه ک حرام نابین و، هم
گونا هیشمان ناگات، هه روه ها ده توانین به کتر ببینین، ده توانین
سه بارهت به داهاتوومان زیاتر قسه ده ربارهی ورده کاریبه کان بکهین و
زیاتر به کتری بناسین.

کاتیک بابتهی نه و نیکاحه له میشتکدا جیگیر نه ده بوو، پرسیارم
له ماموستایه کم کرد که متمانه م به زانسته کهی هه بوو.

- هیچ شتیک نییه وات لی بکات نیکاح بکهیت! به هیچ شتیه یه ک شتی
وانه کهیت! شتیکی واش نه بووه تا ناچار به نیکاحت بکات، پیش
هه موو شتیک خیزانه کهت ناگایان له م بابته نییه و پووخسته تی نه و انت

به ده ست نه هیناوه، ته نانه ت مهرجه کز مه لایه تییه کانیش بۆ ئیوه دهسته به رنبن، خویندتان ته واو نه کردووه و خاوه ن ئیش نین.

هه رکه سیک پیش نه وهی توانای ماددی باش بییت و پوخسه تی خیزانه که ی وه ر بگریت، هاوسه رگری کردنه که ی ته نها به لاو دهرده سه ری بۆ ده هینیت، چونکه یه کیک له مهرجه کانی ژيانی به خته وه ر هاوکاری دایک و باوک و ئابوورییه کی پتویسته.

ئه گه ر ئه مانه بوونیان نه بییت، ئه وا ئیوه بۆیه ئه م کاره ده که ن تا له ژیر به پرسیاریه ته کانی نیکا جدا خۆتان قوتار بکه ن، که واته له کۆتاییدا ئیوه به چی ده گه ن؟ تق ئه وه ده زانیت؟

مامۆستا که م پاستی ده کرد، ئه گه ر قه ده غه کراوه کانی دین له نێوان دوو گه نجا نه ما ده هاته پیش چاوم که کۆتایی ئه م پێ یه به ره وه کوێ ده پوات. سه ره پای به رگری کردنم به لام ئه که رم به هینزی زیره کی و یارییه مه نیقیه کانی وه پازی کردم که هاوسه رگری بکه ن.

ئیتراقی کردنه وه یه کی گه وره ده ستی پێ کرد بۆ دوو گه نچ که که وتبوونه ژیر کاریگه ری ههسته بی کۆنترۆله کانیانه وه.

دواتر چی پوویدا؟

ئه و ماله باجینه یه ی که کۆتاییه که ی هه ر له سه ره تاوه دیاربوو، به نه گبه تی کۆتایی هات. من وه ک کچیک که هه موو ههسته پاکه کام له ده ست داوه ئه وه ماوه ی دوو ساله ناتوانم له سه ر جینگه ههستم.

دونيام هه موو تېكچوو و خه ونه كانم بوونه خۆله ميّش، هه موو
 داهاتوو و چاوه پوانى و ئوميد هه كانم وهك نه ژديهايهك قووتيان دام.
 باوكم وهك كه سيك كه كچه پاكه كه ي چيتر پيس بوويو، نه يتوانى
 بهرگه بگريّت، تووشى خوڤن بهر بوونى ميّشك هات و به هويه وه شه له ل
 لى دا...

ئەى دايكم؟ نهو له من خراپتره، هۆشى له دهست داوه و ژيانى بۆته
 دۆزهخ، كۆتايى نهو سهركه شيبه ي كه به خه ونه پاكه كانى كچيكي گنج
 دهستان پى كرد، بوويه كۆتايى ژيان و خۆشبهختيش.
 ئەى گنجينه!

من وهك كه سيك كه ژيانى به خه م و ئازاره وه به سه ربردوو ه نه م
 پستانه م بۆ ئتوه نووسيوه...

رهنگه سبه ي ته مه م كۆتايى پى بيت! به لام تكايه با من بيمه
 نمونه يهك بۆ ئتوه و له وسايه يه دا بيمه وه سيله ي كارڤكى خيرو
 به وشيويه دنيا به جى بهيّلّم.

تكايه له دواى خوڤندنه وه ي چيرۆكه كه م به م شيويه بيربكه نه وه:

"گۆزه ي ئاو، له پى كانيدا ده شكيت."

تكايه نه م وه سيه ته م له بير مه كن.

(ناوه كه ي خوانزاوه)

يادگارييه کي ناگر ئاسا

بگات به ده ستي زور به پيز ماموستا خاليد،

من وهك ئافره تيئك كه زور به ي كتيبەكانتەنم خویندوه ته وه، به
پاكترين دوعاكانمه وه سلاوتان بۆ ده نيزم و هيواي ته مه ن دريژيتان بۆ
ده خوازم.

ئيستاكه من به شه وق و زه وق و دلتيكي تايبه تيه وه چومه ته دونياي
خه ياله وه، ئه م پستانه تان به فرميسكه وه بۆ ده هونمه وه، دلم زور
پره و زور شتم هه يه كه بۆتاني باس بكه م.

له و دونياي تاقيكردنه وه يه دا چي به سه ر مروفدا نايه ت؟ هه موو
مروفتيك چيروكيكي تايبه ت به خوي و تاقيكردنه وه يه كي سه ختي هه يه

که پەنگە بە ھۆیە وە زۆری بۆ ھاتبێت و ھەندیک جاریش بەر بەستگە لێک
ھاتوونەتە سەر پێی کە بوونەتە ھۆکاری کەوتن و شکستھێنانی.

ژیانی منیش پەرە لە ئەزموونگە لێک کە لە عەشقە وە بۆ ھەق و
لە خەیاڵە وە بۆ راستی درێژبوونەتە وە.

کە ویستم لە گەڵ ئێوەی بە پێژدا بەشی بکەم، لە بەر ئەوەی
کتێبەکانی ئێوە پەرە لە ھاوشیوەی ئەم چیرۆک و بەسەرھاتانە، ویستم
سەرباری ئەو ھەموو ئەزموونی ژیاڵە کە لاتانە منیش کە مێک خۆی
زیاد بکەم بۆ سەر سفرە کەتان.

من بە قوولی عاشقی ھاو پۆلێکم بووم بە ناوی ئێرجان کە پێکە وە
کۆلیژی پەرور دەمان دەخویندو پێکە وە تەواومان کرد، ئەو ھیچ
گۆیی بە پە یە نەدی خۆشە ویستی و شتی لە و جۆرە وە نە دەدا.

زۆر راستگۆ زانستپەرور بوو ھەزەری بە گیانی ھاوکاری بوو.
ماوەی سێ سال ھەرچیم لە دەست ھات کردم بۆ ئەوەی ھەست بە و
خۆشە ویستی یە من بکات، بە لام ئەو پێداگری دە کرد لە سەر ئەوەی
کە خۆی گێل بکات.

ئێمە گە یشتبووینە کۆتا سالمان و منیش دە مویست چیتەر بە ئاشکرا
سە بارەت بە م بابەتە لە گەڵی بدویم.

من پێم وابوو ھۆکاری دەر نە برینی ھەستی بۆ من یاخود نە بوونی
کار دانە وە ی بۆ ھەلسو کە و تەکانی من بە ھۆی جیاوازی کلتوری و

ناوچه ییه وه بوو، له بهر نه مه بوو به نیاز بووم ورده کارییه کان له خوی
بپرسم و دان به خۆشه ویستییه که مدا بنیم..

چەند جار پیم وت: "دەمە ویت سە بارەت بە بابەتییکی گرنګ قسەت
لەگەڵدا بکەم" لە هیچ کام لە جاره کاندانە یوت: "نامە ویت قسەت
لەگەڵ بکەم" بە لām هەموو کات بە بەهانه هێنانە وه خۆی دەدزییه وه
لیم.

چەند جار یکی تریش هەولمدا، بە لām نە کرا، ئەو یان خۆی له
داواکەم دەدزییه وه یاخود ئەندێشە ی ئەو ی هەبوو که پەنگە بەهۆی
تێپوانینی جیاوازانە وه بۆژیان "کێشە دروست ببیت".

لەگەڵ ئەو هەشدا من کچیک بووم لە لایەن دەورو بەرمه وه زوو هەستم
پێ دەکرا. لەگەڵ ئەو ی چەندین کوپ دەیانویست لەگەڵمدا قسە
بکەن، بە لām من هەموویانم پەتدە کردە وه. لە ناو ئەوانە دا هاوشانی
خۆشەمیان تیا بوو، ئێمە خاوەن کلتوریو بیروپا و تێپوانینیکی جیاواز
بووین بۆ ژیان. مۆفەکانی کۆمەلە ی ئێمە نە کچیان بە کەسی جگە
لە خۆیان دەداو نە کچیشیان دەرە وه ی خۆیان دەخواست، هەر
کە سیکیش لەو کلتورە دەرچووبایە زۆرینه ی کات باجە کە ی بە گیانی
خۆی دەدا، بە لām بەهۆی خۆشه ویستییه وه بۆ ئەو، هەموو ئەو
شتانە م فەرامۆش کردبوو. لە کۆتاییدا توانیم بە لایتیک له ئێرجان

وهرېگرم، کاتو شوینیکمان پیکه وه دیاری کرد، بریاربوو له وی به کتر ببینن و قسه بکه نن.

به لام ئیرجان مه رجیکي هه بوو:

—من به هوی دینه که مه وه، ناتوانم له گه ل شافره تیکي نامه حره مدا به ته نیابم، تکایه باکچیک له گه لدا بیت، هه رکچیک که خۆت ده ته ویت. ویستم به ربه رچی بده مه وه، به لام له پیناو ئه و خو شه ویستیه مدا بوی بی دهنگ بووم و پازی بووم، هاوپییه کم له گه ل خۆم بردو پویشتن به ره و شوینی یه کتر بینینه که.

من خه ریک بوو ده توامه وه و به هه زار دهرده سه ری ده ستم کرد به باسکردنی هه سته کانه که ئیرجان قسه کانی پی پریم و تی:

—خۆت هیلاک و بی تاقه ت مه که، من دووساله هه موو شتیک ده زانم، منیش به رامبه ر به تۆ هه ستم هه یه به لام ناتوانم ئاشکرای بکه م ئه وه ش له به ر دوو هۆکاره:

من به هوی پوویستی دینه که مه وه، له گه ل کچیکي نامه حره مدا که نیکاحم نه کرد بیت ناتوانم یاری هاوسه رگیری و کاری هه له و نهینی بکه م.

له به ره وه ی حاله تیکي وه هاش بوونی نه بوو نه مده توانی وه لامي ئیوه و هه سته کانتان به ئاشکرا بده مه وه و، له به ره وه ئیوه م له ناخمدا ناشت و شارده وه.

دووه مینیش، تو کچی کۆمه لگه و کلتور یکی جیاوازیت، ده زانم که
تو به من نادهن، ده شزانم نه گهر بشکریت، تووشی به ربه ست و
ناپه حه تی زۆر ده بین، نه متوانی نه و سه رکه شیی به بنوینم، تو
له کۆمه لگه که ی خۆندا ئاسووده ده بیت، به بهوای من نه وی هه لێژیره .

من زۆر به توندی به پرهرچم دایه وه و وتم:

- نه خیر، به لاه وه گرنگ نه کی چی ده لیت:

نه گهر تو منت بوویت، من هه موو شتیکم نه خه مه مه ترسییه وه،
پاشان له بهرچی سه ره پای نه وه ی که منت خۆش ده ویت که چی هیه
خۆت ده رنه ده خست؟ زۆر مه راقی نه وه م کردوه .

- من له لایه ن ده ورو به رمه وه به که سێکی مولته زیم ناسراوم، هه مووان
ئاره نووی خۆیا نه چۆن بیانه ویت ده توانن نه م یارییا نه ی عه شق بکه ن
به لام من هه رگیز... چونکه نه وانه ی چاودێری من ده که ن
له هه لسوکه وته کانه دا به دوای پاستی و دروستی نه و شتانه ی که باسیان
ده که م و نه و بیرۆکانه ی که پشتگیریا ن ده که م ده گه پێن، هه روه ها
ناکریت به زمان ناوی خوا و پێغه مبه رو دین بلێین و سه رکه شی
عیشیقیش بکه ی ن که له گه ل هیه جۆره یاسایه کی دیندا ناگو نه جیت.
نه مه دژ به فله سه فه ی بیرو باوه پی منه . عیشه که م له ناخدا ده نێژم،
په نگیشه له ژوره که م دا ده رگا له سه ر خۆم داخه م و بگریم، به لام

ناتوانم خۆم پَسوابكەم، بەلام ئەگەر كارەكە بەجدى و پەسمى بێت،
ئەو شتىكى ترە...

وتم: من بۆئەو ئەمادەم.

سەرى لەقاندو وتى:

-زۆر ئەستەمە، ناتوانىن لەمەياندا سەرکەوتوبين، بالەسەرەتای
كارەكەو وەازبهيّنين، خيزانهكەى من بەمە پازى نابن، ئەو
خيزانهكەى تۆ ھەرھيچ! ناتوانىن بەتەنھا ھاوسەرگيرىيەك بكەين
كەخيزانى ھەردوو لاپيى ناپازى بن، پتيويستە لەجىي ئەوئى بەھەست
بپيار بەدين، بەعەقلمان بپيار بەدين.

زۆر پى داگريم كرد، پارامەو، تەنانت بەساعات فرميتسكم
ھەلپشت، بەلام نەمتوانى قايلى بكەم.

لەكاتى پويشتندا وتم:

-ئەگەر تۆ بەمن پازى نەبیت! يان مردن ھەلەبژيرم ياخود تا مردن
چاوەرپيت دەكەم.

لەبەرامبەر ئەمەدا كەمىك وەستاو وتى:

-ناتوانم بەلينيكي تەواوت پى بەدەم، بەلام لەبەرئەوئى ئەم بابەتە
بۆتۆر پيگەيەكە گەپانەوئى نيبە، كەواتە باپيگەو بەدوائ پيگەيەكى
دەرچووندا بگەريين. وای خوايەگيان، خەريك بوو لەخۆشيدا بالەم
دەگرت، وام دەزانى ھەموو دونيا بوو تەمولكى من، لەوكاتەدا

خۆشحالتترین كەسى دۇنيا مەن بوم، تەنەنەت ئەو قەسە سادانەش بۆ
مەن بەس بوو، چۈنكە ئەوم نۆر خۆش دەويست.

لەكەت پۇشتىنىدا بەلئىنكى لىۋەرگەتم:
-كەس ناپىت بزانىت ئىمە يەكمان دېو.

بەلئىنكەم قىبۇل كەرد، دواتر دووبارە ئاۋى دايەو ووتى:
-خەفەت مەخۇ! ئەگەر تۆ بىرپارت داۋە تەمەننىك چاۋەپوانى مەن
بىت! ھەستەكەنى مەنىش كەمەر لەۋانەى تۆ نىيە، ئەگەر ئەم
ھاۋسەرگىرىيە پىك نەكەۋىت تاكۇتايى تەمەن چاۋەپىيە يەكترى
دەكەين تا ئەۋكەتەى بەرەو ئاخىرەت كۆچ دەكەين.

تەنەنەت ئەمەش بەپىيەكى پىزگارى بۆمەن لەقەلەم دەدرا.
ئەم عىشقە گىژەلۈكەى ھەلگەردىۋ لەزىانمەدا، ئەۋەندە بەھىزو
سوتىنەر بوو كە دەموت "يان بۆئەو" يان "بۆگۆ".

تا كۆتايى ھاتنى زانكۆ چەند جارىكى تىرىش يەكترمان بىنى،
بەدۋاى پىگە چارەيەكدا دەگەپاين. بەلام پىگەيەكى ژىرانەمان دەست
نەدەكەوت.

زانكۆ تەۋاۋ بوو، بەلام بەفەزلى پەرۋەردگار ھەردىۋكەمان ئاۋمان
لەھەمان قەزەى سەر بەھەمان پارىزگا ۋەك مامۇستا ھاتەۋە،
قوتابخانەكانىشمان لەيەكەۋە نىزىك بوون.

ئىرجان خانوويه كى به كرى گرتو له گەل هەندىك قوتابيدا دەمايه وه
منيش له گەل خانمە په رستارىكدا دەمامه وه، خانمىكى دىندار بوو،
كتىبه كانى ئيوه ي دەخوينده وه.

ئىرجان يەكەم كەس بوو كتىبه كانى ئيوه ي پىدام.
"ئەوپياوه ي لەدوى خرى دەگەپىت و، خۆم دۆزىيه وه و، محمدى
دوژەيى.." لەدواى عىشق، قوناغىكى تر لەژياندا دەستى پىكرد كه
دوباره گىژه لوكە ي لەژياندا هەلگىرسانده وه، ئەوه بوو دواتر دەستم
كرد بەخويندە وه ي په يامە كانى نوور، هاوپى په رستاره كەم لەم
بواره دا شارەزابوو لەبەرئەوه هاوكارى دەكردم.

خوا لىيان پازى بىت، بەهوى ئىرجان و ئەو خانمە په رستاره وه
توانيم دەست بەكچه يەكى پىگای پاسته وه بگرم.

دەستم بەنوێژكردو حىجابم پۆشى. كاتىك خىزانەكەم بەمەيان
زانى، قىامەتيان هەلگىرساند. لىدان، قسە ي ناشىرين.. ئىهانە
كردن... دايكو باوك و براكەم وەك تاوانباريان لى هاتبوو.

-چۆن تۆ نوێژ دەكەيت؟ بەرامبەر كلتووو بىروپاكانت بەپىچەوانه وه
هەلسوكەوت دەكەيت؟ لەشێوانى ژيانى ئىمەدا نوێژو پۆژوو نىيه!
وهره وه سەرخۆت! خواى گەوره نارامى و هيزى پى بەخشيم و
بەرگەم گرت، بەلام دواى ماوه يەك خىزانەكەم منيان لەمنداى خويانو
مىراتى بى بەش كرد.

ئەمە بەپروالەت تاقىکردنەوہیەکی پې نازارو بەرگە نەگر بوو، بەلام
خوای گەورە هیچ بەندەيەکی بە بېچارەيی جی ناھیتلەیت...
بەپەتکردنەوہی خیزانەکەم کارەکەي ئیمە زیاتر ئاسان بوو.

لەکۆتاییدا لەگەڵ ئیترجاندا ھاوسەرگېریمان کرد، بېگومان ھەردوو
خیزانەکە ناپازی بوون، بەلام خیزانەکەي ئیترجان کاتیک زانیان من
گەپاومەتەوہ زۆر خۆشحال بوون و، بەمن پازی بوون.

ژیانیک دەستی پیکردبوو کە ھەموو نازارەکانی پەواندبوومەوہو
خۆشەکان بەرەو پھومان پی دەکەنین، بەپی ئیمکانیاتەکانی
خۆمان مالتیکمان دروستکرد.

ھاوہلەکانی ئیترجان بووبوونە دایک و باوک بۆمان بی ئەوہی بکەوینە
ژیر باری قەرزى گەورەوہ، توانیمان پیداوێستىەکانی مالەکەمان تەواو
بکەین.

لەدوای ھاوسەرگېرى کردن لەگەڵ ئیترجاندا خۆشەوێستىیەکەم
بۆئەو تەواو نەبوو بەلکو زیاتر بلێسەي سەند. نەمدەتوانی تەنانت
بۆساتىکیش بی ئەو ئۆقرە بگرم، چاوم لەو زیاتر هیچ کەسیکی تری
نەدەبینی. ئەو، ئەوئەندە کەسیکی پاستکۆو ھەردو فیداکاربوو کە وام
دەزانی من بەختەوہرتىن ئافرەتى دونیام.

بەلام مامۆستا! تاقىکردنەوہی ژيانى من کۆتایى نەھاتبوو، بگرە
تازە دەستی پیدەکرد.

ئەو پۆژەبوو كە زانىم حامىلەم بەو ئىرجانى كە ناوى باوكى
هەلگرتووه و تاقانەى ژيانە .

پۆيشتەم بۆلاى ئەو پەرستارەى كە پيشتەر لەگەلیدا دەمامەو .
تاقىکردنەوەى بۆ ئەنجام دام و موژدەى پیدام، بۆ زووتر گەيشتنە
مالەو و پیدانى ئەو موژدەى بە ئىرجان ئارام لەبەر پراپوو .

بەلام لەدەرگای نەخۆشخانەدا ئەو هەوالەم بیست كە ژيانى تاريك
كردو خەيالەكانى پووخاند، ئەمبولانسىك گەيشتە بەشى فرياكوزارى
نەخۆشخانەكە . خەلك بەدەوریدا پايان دەكرد، گویم لیبوو كەسىك
وتى: "ئەو ئىرجانى ئىمەىە.. " "ئەو ئىرجانى ئىمەىە..."

بى ئەوەى بپرسەم كام ئىرجان هەر لەویدا بوورامەو .
بەلى، ئەو ئىرجانەكەى ئىمەبوو، ئەو عەشقه گەرەكەى منو
خۆشەويستەكەى من بوو كە ئامادەبووم ژيانى لەپیناودا بەخت
بكەم. ئەو پیاوہكەى ژيانم ئىرجان بوو...

دواى ئەوەى لۆرپىيەك ئىستۆپى لەدەست دابوو و، بەرەو پوو
قوتابىەكانى هاتبوو .

بۆپزگارکردنى دوو قوتابىەكەى كە لەسەر پێگاكە بوون ئىرجان
خۆى فرى دابوو بەسەر پێگاكە، منداڵەكان پزگار بكات، بەلام فريای
خۆى نەكەوتبوو...

هه موو شارۆچكە كه ته عزتيان گيڤاو فرميسكيان پشت، منيش
مردويه كي زيندو بووم كه به ته واوي تياچووبووم، هه زارجار دوعام
كرد په روهدگارم "منيش به ره له گه لّ نه و.."

نه كرا. به لام من تائستاش بۆ گه يشتنه وه به خوشه ويست و
مه عشوقه كه م به حه سره ته وه ده پارپمه وه، ئيشه لّلا زۆر ناخايه نيّت
نه و ده رگايه. ده كرّته وه.

"به رامبه ر به په حمى خوا بى ئوميد نابم."

ئىستا به بۆنى ئىرجانى كوڤم، هيزو گوڤ ده به خشمه وه به ژيانم نه و
هيشا ته مەنى دووساله. تائستاش نه متوانيوه خۆم كۆبكه مه وه،
به بيانوى هاوسه رگيرييه وه چه ندين داواكارم يهت، به لام من
هه مووان ده رده كه م، نه و ته نها به جهسته مردووه، به لام له ماله كه ي
مندا هه ميشه زيندووه، هه روها نه و سه رنجه پرشه وقانه ي هيشتا
له خه ياله كانمدا به گيرساوى ماونه ته وه و، قسه شيرينه كانى هيشتا
له گويمدا ده زرنگينه وه.

هه موو پۆژيک قورئان و جهوشه ن بۆ پۆحى نه و ده خوئينم، له هه موو
هه فته يه كدا پۆژيک سه ردانى گۆڤه كه ي ده كه م.

ته نها ئارامييه كه م ته نها دۆستىكم ئيمان و كۆڤه ئيمانیه كانه،
خيزانه كه ي ئىرجان خوا لىيان پازى بيّت به ته نيا جيّم ناهيّلن، به لام
هيچ دهنگو باسبىك له خيزانه كه ي خۆمه وه نيبه.

براكەم نامەيەكى بۆناردېبوم لەسەرى نووسرابوو "تۆخەيش"
چى بكەم؟ ئەوان وا دەزانن ئەشتەى ئەوان بىرى لى دەكەنەو
پاستىيەكەيە، وەلام نەدايەو بەلام ھەمىشە دوعا بۆ پزگارىيونيان
دەكەم..

بەخەخشە مامۆستا.. دووبارە ھەموو گيانم وەك سەھۆل ساردېبوو.
توانام نەما، خۆزگە ئىستا ئەو دەستەسپانە دەبينن كە
بەفرمىسكى من تەپ بوون.

دەزانم سەرم ئىشاندىن!

تكا دەكەم دوعا بۆ ئەو عىشقە گەرەيەم "ئىرجان" بكن.
فاتىحاي بۆ بخوئىنن من بۆخۆم ھىچم ناوئىت، تەنھا ئەو باش بىت
بەسە..

ھىوادارم... پەرەردگارم ھەرچى زووترە من بەو شاد بكتەو،
تەمەن درىژى بە ئۆو و خۆشەختى و دلخۆشيش بەخىزانەكەتان
بەخشىت. خايارو ھاوكتان بىت...

(ناوەكەى پارىزاو)

مندالەكەم لەنەخۆشخانە بەجیھێشتو هەلھاتم

گەنجیتی ئو هەستە بەمرۆڤ دەبەخشیت کە نەپێردەبیّت و، نە
دەمریّت و نە لێپرسینەوهی لەگەڵدا دەکریت.

مرۆڤ لە قۆناغی لاویدا وادەزانیت کە ژيان هەریه و شیۆه پەمەییە
پێ دەکات و، ئازارو ناپەحەتی بوونی نابیّت! واهەست دەکات
دەتوانیت ژيانیکی بێ سەرەو بەرەو بێ غەم و پەژارە بژی...

نازانیت کە هەموو گەنجێک پێر دەبیّت و، هەموو لەدایک بووێک
دەمریّت و هەموو مردووێکیش لێپرسینەوهی لەگەڵ دەکریت.

له دونیادا به ویزدانه کە ی و له قیامه تیشدا به ئیمانە کە ی لێسی
ده پرستیه وه .

له ناخی هه موو کچیکی گه نجدا هه زگه لیکی په نهان هه یه ، هه زی
بوون به شاراده ، هه زی بوون به خاوه نی ژیانیک که هه مووان ئیره یی
پێ ببه نو نه توانن به دهستی بهیئن ، هه زی هاوسه رگیری کردن له گه ل
قۆزترین و پاستگوترین کوپی دونیادا

هیچ نه بیته سه رکه شیهه کانی ناو دلی من به م جوړه بوو ..
زۆرجار مۆڤ له پیناو گه یشتن به و خه یالانه ی که به دیهینانیان
ئهسته مه ده که ویته ناو هه لای زۆر گه ورده وه که ژیا نی ژیره وئوور
ده که ن .

منیش یه کیک بووم له و که سانه ی که که وتمه ناو ئه وه لانه وه .
من ئیستا ته مه نم په نجاساله و له ژووریکی نه خوشخانه دا
گونا هه کانی پابردووم ئازارم ده ده ن ...

نه شاراده کان و نه دۆسته به وه فاکانم که هه مووان ئیره ییان پێ
ده بردم له سه ریان ، چیت له ده وه به رمدا بوونیان نه ماوه .
وه ک که سیك که به جی هیلداروه ، له تاو ئازاری ویزدان هه موو
ساتیک ده مرم و زیندوو ده به مه وه .

با له سه ره تای چیرۆکه که مه وه ده ست پێ بکه م تا ئیوه بزائن ئه م
به نده ونبوه ی که ئیستا که کۆتا ساته کانی ژیا نی ده ژی چۆن

نیفلاسیکی کردوه. دایک و باو کم له ناو کلتوریکی ده مارگیریدا
په روه رده بوو بوون، له گال نه وه شدا زور توندو تیژ بوون، بۆ
ناچار کړدنی من به و شتانه ی که خویان ده یانویست یاسای زور
قورسیان به سهردا ده سه پاندم.

نه گه ر به گویم نه کړدنايه، قیامه تیان ه لده ساندو نه و پوڅه
له ماله وه هر مه که مه و مه که مه کاری ده بوو.

هر چی منیش بووم، تا خوابیه ویت سهر په حهت بووم و حه زم
له گه پان بوو، به و حاله مه وه که حه زم له چوونه ژیرباری فهرمان
نه بوو به به رده وامی له گال ماله وه دا له کتسه دابووم.

شپه پی نیتمه ته واو نه ده بوو.

له به رنه وه شی کچیکي زور جوان بووم، هرکات بچوومایه ته
ده روه نه و ناوړانه ی که لیم ده درانه وه و گرنگی پیدان و قسه
جوانه کان می شکمیان پر کړدبوو و، به ته واوی باوه پم به وه به هیژ
ده بوو که من وه ک شازاده یه ک وام.

ده مه قالی و شپه پی نیوان من و خیزانه که م زور بیزاری کړدبووم.

نه وان کچیکي سه لارو به ناموس و گوپرایه لیان ده ویست که هه موو
شتیکیان به قسه بکات و لیان دوور نه که ویتته وه.

منیش که سیکي عینادو سه رسهخت بووم و، ده مویت تامی ژیان

بکه م و بیمه جی سهرنجی کوپان ..

لهكۆتاييدا پرووداوهكان پرووياندا...

ئەو ھاوینەى كە ئامادەىى پىشەسازى كچانم تەواوكرد، لەگەڵ
فەرمانبەرىكى پۆلىسدا كە لەزورەو بەدەورمدا دەهات و قەناعەتى
پى كۆرەبووم كە ئەو باشتەرىن كەسى دۇنيایە، ھەلھاتم.

من چىتر بووبوومە شازادەىەك، پىم بە زەویدا نەدەنا، وام دەزانى
بوومە تە قارەمانى چىرۆكە ئەفسانەىىبەكان...

ھىچ كات بىرم لەو نەكردەو كە ئەم پرووداوه چۆن دايكو باوكى
تووشى نەھامەتى كۆرەو ژيانى لىكۆرەن بە زىندان.

لەدەوى دوومانگ لەژيانى ھاوبەش، خىزانەكەى بى وىژدانانە منيان
فەپى دايە دەرەو، مۆردەكەشم كەزۆر زوو بىزار بوولەم
ھاوسەرگىرىيە، وادياربوو بەمە پازى بوو.

كى حەقى ھەبوو بەسەر كچىكى سەرشىتتى لەخۆپازىيەو كە
كۆپراپەلى قسەى نەدەكۆرە دەبوىست ھەموو تەمەنى بە پابواردنەو
بەسەر بەرئەت؟

چىتر من نەمدەتوانى بگەپمەو بۆمالەو، تەننەت ئەگەر
بشگەپامايەو باوكم قىبۇلى نەدەكۆرە، لەو ماوہەدا ھەوالى ئەوەشم
نەبوو كە دايكم تووشى پرووداوى ھاتوچۇ بوو.

ئەو داماوہ ئەوئەندە خەفەتى خواردبوو، ئەو خەفەتە ھۆش و بىرى
لى بېرىبوو دواتر بەو خەيالەو كۆتايى پى ھاتبوو. باوكىشم بەتەواوى

خۆی له خه‌لگی داب‌پېوو و خۆی له ماله‌وه به‌ند کړدېوو و نه‌یده‌ه‌یشته
که‌س بې‌بېن‌یت له‌پاستیدا قورس نه‌بو که بزان‌یت حاله‌تی ده‌روونی
نه‌و له‌چیدا‌یه .

من‌یش چو‌مه‌لای ناسیا‌ویک‌مان که‌له‌شار‌یکی تر ده‌ژیا، نه‌وان‌یش
کو‌ړیکی که‌نجیان هه‌بوو، نه‌مجاره‌ش به‌هۆی نه‌وه‌وه که‌وت‌مه
کی‌شه‌وه، یاخود پاستر بل‌یم من به‌هه‌لسو که‌وته‌کانم نه‌ویشم تووشی
کی‌شه‌کرد.

نه‌وان‌یش کاتیک هه‌ستیان به‌مه‌کرد، بێ بیر کړدنه‌وه فر‌پیان دامه
کۆلان، له‌دوای نه‌مه‌وه ده‌مزانى ده‌بې بۆ کو‌ی بې‌وم.
یان به‌ره‌و مه‌رگ؟ یاخود ده‌که‌وت‌مه ده‌ستی بازرگانه‌کانی
نافره‌ت...

دووباره به‌هاوکاری هاو‌پ‌یه‌کم وه‌ک کارگوزاریک، له‌یه‌ک‌یک له
ئوت‌یکه‌کاندا ده‌ستم به‌کارکړدن کړد، من پ‌یویستم به‌شو‌ئ‌ن‌یک بوو ل‌یی
بژیم، کاتیک ل‌یره نه‌ویشم ده‌ست که‌وت که‌م‌یک ئارام بوومه‌وه.
به‌لام وه‌ک بل‌یی شو‌ین ئاسه‌واره‌کانم که‌وت‌بوون، که‌سه نه‌ت
خراپه‌کان ئ‌یخه‌یان به‌رنه‌دام.

نه‌مجاره‌ش باوه‌پم به‌قسه‌پازاوه‌کانی پیا‌ویکی ته‌مه‌ن مامناوه‌ند
کړدو ده‌ستم کړد به‌به‌کاره‌تانی ده‌سه‌لانه‌کانی نه‌و... له‌وماوه‌یه‌دا

دووگیان بوومو به هۆی کیشه به کی ته ندروستیمه وه نه متوانی له باری
ببهم.

ئه و پیاوه ی که له گه لیدا بووم، پیتی وتم نه گهر له و مندا له پزگارم
ببیت ئه و ديسان ئه و ههر منی ده ویت.

به داخه وه که ئه م هه له یه شم خسته سه ر ئه وانی تر که به دوا ی
به کدا پیزم ده کردن.

له یه کێک له نه خۆشخانه کاندا ئه و منا له ی که هیتامه دونیا وه به جیم
هیشته و هه له ات، به لام ئه و مندا له هیه کات له پێش چاوم لانه ده چوو،
ئه و کاته تیگه یستم که هه سته دایکایه تی هه سته یکی ئۆر جیا وازه.

من له باوکمه وه خا لێک له لای راستی ده م و چاومدا هه بوو، ئه و
مندا له ش به هه مان شیوه خا لێکی گه و ره ی له ده م و چاویدا هه بوو.

سالانیك تی پهرین... له گه ل چهنده ها که س ژیا نم ده ست پێکړده وه
ژیا نی چهنده ها که سم تێکدا.. به لام ته مه ن ئۆر زوو تێپه پی ته نانه ت
وه فاتی باوکیشم له دوا ی سالانیك بیست.

کاتیك که پیری ها ت و له ده رگای دام.. ئه و کات زانی م که هه موو
شته کان دانه دانه له ده ست ده چوون.

به و میراتیه که مه ی که له کۆتا ها و سه رمه وه بۆم ما بوویه وه و چوومه
خانه ی به سال لا چووانه وه، له بهر ئه وه شی ئۆر ناساغ بووم
نه خۆشخانه یه کیشم وه ک ما لی دووم بۆخۆم گرت، ده ستم کرد

به وه رگرتنی چاره سهری ئه وه نه خۆشییی که تاگرتایی ته مه نه درێژه ده خایه نیت.

یاریده ده ریک هاته لای ئه وه دکتۆره ی که ماوه یه کی زۆریوو ته داوی ده کردم، له یه که م بینیمدا خاله که ی ده م و چاری سه رنجی پاکیشام و، بردمیه وه بۆ سالانیک له مه و بهر، له ساتیکدا زۆر تیکچووم.

تۆبلی ته مه ئه وه مندا له بیته که له نه خۆشخانه که جیم هیشت و مه له مات؟ ئایا شتی واده بوو بیته؟! به به راورد له گه ل ئه وه ساله ی که جیم هیشت و ته مه نه ی ته خمینی ئه وه گه نه جی گونجاندنیک زۆر مه بوو.

سه یری ئه وه بکه نه! ئه وه کوپه ی که له سوچیکی نه خۆشخانه دا به جیم هیشت نیستا بۆ ته داوی کردنی من هاتوه!

خوایه گیان چۆن شتی وا ده بیته؟

به لام ئه وه پووی دا..

له و زانیارییه نه ی که له خۆیم وه رگرت واده رده که وت که ئه وه کوپی پاسته قینه ی منه، کوپه که ی من له داوی سالانیک بوته دکتۆرو بۆ چاره سه رکردنی من هاتوه.

بیگومان نه مه ده توانی ئه وه باب ته ی له گه لدا بکه مه وه ئه وه بخه مه باریکی سه خته وه.

من که به که سیکی خراپ ناوم ده رکردبوو له کۆمه لگه دا حه قی ئه وه م نه بوو ئه وه به لای میراتی گونا هکارانه ی خۆمدا پابیکیشم.

ئىستاش ھەموو بەيانىك چاۋەرپى ئۈم بىتوبە قسە
شېرىنەكانى وسەرنجە پېر شەوقەكانى ۋە بىلت:

—ئەمىرۇ حالت چۆنە پوورى!

ئەو قسەيەى ئەۋەندە دەبىتە شىفا، كەھىچ دەرنى ۋە ھىچ عىلاجىك
بەو شىۋەيە ئارامىم پى نابدەخشىت.

من بەھەسرەتەۋە دەژىم لەگەل كوپەكەم كە لەپىش چاۋمدايە ۋ
بەھەسرەتىشەۋە دەمرم...

ۋاى لەھەلەكانم! ۋاى لەخەتاكەنم!!

بەدلىنبايىۋە بەمە دەلتىن: "مردنى پىش مەرگ"

ئەى لىپرسىنەۋەى ھەموو ئەمانە؟

ھەر لەئىستاۋە دەستم بەلىپچىنەۋە كىردۈۋە لەناخ ۋە ۋىژدانى
خۇمدا لىپرسىنەۋەى پۇژى دوايىش لەۋلاۋە بوەستى!! تەنانەت
نامەۋىت بېرىشى لى بگەمەۋە!

ئەى كچەگەنجەكان! من كەۋم تىكايە ئىۋە مەكەون!

دايكو باۋكتان مەخەنە لايەكەۋە ۋە خۇتان پى ژيان ھەلېژىن.

ئەو پىگايانە زۇر بەئازارو پېر دېكن. بانئەمە بىتتە ۋەسىيەتى من
بۇئىۋە...

(ناۋەكەى پارىژداۋە)

ژيانم گؤرا

پۇڭباش جه نابی کاک خالید؛

نۆد ناپه حەت بووم به وهی که نه تان توانیوه ئه و ئیمه یلانه
بخویننه وه که بۆم نارد بوون، له سه ر داوا ی خۆتان وادوو باره بۆتان
ده نووسمه وه.

من ته مه نم بیست و نۆسه له و دووساله هاوسه رگیریم کردووه هیشتا
خواه نی منداڵ نیم، چاوه پێی ته قدیری ئیلا هین.

هاوسه ره که م به په گه ز نه مریکیه و ناوی (محمد بیل)ه، ئه و ده سال
له مه و به ر له عه ره بستانی سعودی له کاتی به جیهێنانی ئه رکێکدا حه زی

له موسولمانیتى کردووه و له سەر دەستی که سیکی ئەوی موسولمان
بووه.

هاوسەر که م زۆر پوو خۆشه و، تابلیتی که سیکی جوانه .
هه میسه بیرده که مه وه که چون بتوانم پاداشتی ئەو بده مه وه .
له خوا ده پارێمه وه هه مووان به که سانی باش بناسینیت .
کاک خالید، من له ئەنقەرە نیشتە جیم، دانیشتووی (چانگایا) م،
دایک و باوکیشم له (ئێلفانکیئت) ی ئەنقەرە دا نیشتە جین .
هاوسەر که م پسپۆر له بواری پرۆژە دا و له دەرە وه ی ولات به
گریبه ست کار ده کات، بێگومان به هۆی ئەمه شه وه هاتن و پۆیشتن بۆ
دەرە وه ی ولات زۆر پوو ده دات .
داواکارم که په ره ردگار هاتوچۆی بێ به لاو موسیبه ت به نسیمان
بکات، مرقۆ هه ره نه وه نده ی له شی ساغ بیئت کیشه کانی تر
به شیوه یه ک چاره سه ره دهن .

به نزیکه یی ئەوه بۆ سیّ سالّ ده چیت، له پشوویه کما کتیبی
"جانان" ی ئیوه م خوینده وه، زۆر کاری تیگردد له بهر خۆمه وه
ده موت خواجه گیان ئەم کابرایه کییه ؟ تۆ بلایی خالید ئیتر توغروڵ
ئێستا له ژياندا ماییت ! له میشکی خۆمدا دیا لۆگیکم له گه لّ خالید
ئیتر توغروڵدا پیکه سته بوو، به م شیوه یه ئیوه هاتنه ناو باسو
خواسه کانی منه وه بێ ئەوه ی له بوونی من ناگادار بن .

هه موو كتيبه كانى ئتوهم كړې، دهم خویندنه وه و به كه سى تريشم
دهدا تا بيخويننه وه، وهك نه وهى نه گهر به وشيږه وه هه لسوكه وت
بكه م نه وا خزمه ت به نايينى ئيسلام ده كه م.

پوځيك له خوم تووړه بووم: "چون ده كړيت! نه وه موو كتيبه
بخويننه وه، به لام كه وړه ترين نيعمه تيك كه خواى گه وړه پيى داوين
نه ویش قورئانه، نه زانیت بيخويننه وه." "به لام له كوئى بمزانيبایه !

له پشودا ده پږمه وه و خوم له كورسى قورئان خویندنه وه ناوونوس
ده كه م، خدا به نسيبى هه موو لايه كى بكات.

به لام هيشتا ناتوانم قورئان به دهنگه وه بخويننه وه، نه وه یش زور
نازارم ده دات، واته له توانمدا نييه، بق خویندنه وهى قورئان به
دهنگه وه مړوف پيويسته بيسه ريكي باش بيت، نه وه ته مه نم گه یشتوته
(۲۹) سال تا ئيستا نه متوانيوه يهك گوراني به ئاوازه وه بلیم، له بهر
نه وهى زور بيتاقه تم، پيم واييت ناتوانم به دهنگه وه بخويننه وه.

كاك خاليد له سايهى ئتووه وه سه رجه مى په يامه كانى نورم كړيوه،
كړيوه به لام هه روا دامنان، ته نانه ت يهك پرسته شى لى تى ناگه م،
زمانى نووسينه كهى زور قورسه، به لام به هر نرخيك بيت پږگه يهك بق
تيگه یشتنى و سوودوه رگرتن لى ده دوزمه وه.

دەتوانم كىتېبە كلاسكىيە بيانىيەكان بەزمانى ئەسلى بخوینمەو
تېى بگەم بەلام چۆنە كە ناتوانم ئەم كىتورە نایابە بخوینمەو؟ ئەمە
چەند جېى داخە بۆئىمەى گەنج، وانپە؟

زۆر مەراقم ھەيە مامۆستا، ئۆو بوونە وەسىلەى پۆنموى ئىمە،
ئاخۇ كى بوەتە وەسىلە بۆئۆو؟

دواترىش من دەمەوئەت بېمە قوتابى ئۆو، دەمەوئەت فېرىبىم
كەسانى دەووبەرىشم فېرىكەم...

ھەمووشتىكى نوئ كۆن دەبەت، ھەمووشتىكى ھاتو دەپوات،
لەسەر ئىمە پۆبىستە ئەو شتانەى كە لەئۆو وە فېرى دەبەن لەدواى
ئۆو بەوانى دواى خۆمانى بگەينەن، لەبەرئەو ھەيە دەمەوئەت سوود
لەكەسانى شارەزاو خاوەن زانىارى وەك ئۆو وەرىگرم.

ئەگەر خوا بېەوئەت، پېم خۆشە بتان ناسم و بەشدارى كۆپو گەتوگۆ
بۆن خۆشەكانتان بگەم، موخەمەدى ھاوسەرم سالاى بۆتان ھەيە،
پرسىارى چاپى ئىنگلىزى كىتېبەكانى ئۆو ەى لى كەردم.

ئایا كىتېبەكانى ئۆو چاپى ئىنگلىزى ھەيە؟ ئەگەر ھەيە لەكۆئ
دەستم بگەوئەت؟ دەمەوئەت بۆ ھاوسەرەكەمى بگرم تائەویش
سوودیان لى بېبىنەت.

سوپاس بۆخودا، لەسایەى ئۆو وە خۆم داپۆشى و دەستم بە
نوئۆكەردن كەردو، پەنگە ئەمە گەورەترین خۆشحالى بېت بۆمەر

كەسك لەبەرئەۋەى ئىۋە بوۋنە ھۆكارى ئەمە، لەھەموو نوپۇزىكدا
دوعاتان بۆدەكەم.

من تەنانت جگەرەشم دەكىشا، لەسايەى ئىۋەۋە ئەۋىشم تەرك
کرد.

لەئىستادا شتىك ھەيە كە باۋەپم پىي ھەيە ھەستى پى دەكەم
ئەۋىش ئەۋەيە كە؛ پەرۋەردگار دەيەۋىت ئىۋە بىنە ھۆكارى
ھىدايەتى من، باۋەپم وايە ھەموو كەسك دەرگايەكى ھىدايەتى ھەيە،
بەرلەۋەى ئەۋدەرگايە بەپوۋمدا داخريت ۋەك گورگى برسى
پەلامارى كىتەبەكانى ئىۋە دەدەم.

دوئىنى نىۋەپۇ لەكاتىكدا باسى ئىۋەۋ كىتەبەكانى ئىۋەم بۇ كچىكى
دراوسىمان دەكرد ئەۋتى: "خالىد ئىرتوغۇل لەزانكۇ مامۇستاي
منە".

نۇر سەرسام بووم! ۋەك بلىتى ھەموۋىشتەكان لايەنگرى ئىۋەن،
چىتر ھۆكارەكان لەبەردەمەدا ئاسان بوو بۇ گەشتىن بەجەنابتان
لەبەر ئەۋەش ھەموو ئازايەتى خۇم كۆكردەۋەۋ بىپارم دا ئەم
ئىمەيلەتان بۇنىترم.

دەموت ۋەلامم ناداتەۋە، بەلام دۇنيام دۇستانى خودا كەس بى
ۋەلام ناھىلئەۋە.

له خه ونمدا هه موو به شه كانى په يامه كانى نوور به هه موو
به رگه كانيه وه له بېر ده معدا دانرابوو پيم وتن: "ئيوه زور قورسن من
ناتوانم بتان خوښمه وه! تيتان ناگه م"

-كاتيك ئو خه ونه م دى هيشتا په يامه كانم نه كړى بوو- كاتيك
كريم بى ئو وهى ناگام له خوم بيت هه مان ئو وشانه هاتنه وه سر
زوبانم، له بېر نه وه ده مه ویت ئيوه هاوکاريم بکه ن و فیرم بکه ن، منیش
حه زم لتيه له پړي خوادا خزمه ت بکه م.

ماموستا، وه لاهه كانى ئيوه زور خوشحالم ده كه ن، خودا ئيوه ش
خوشحال بکات.

من ده رچوى ئاماده ييم، نه متوانى زانکړ بخوښم، ده مويست بيمه
ماموستا به لام به نسيب نه بوو، باهيچ نه بيت له سايه ي ئيوه وه
فيريونى په يامى ئيسلامى بيته نسيم.

براكانم موراتو سهرهات زور سه لاميان بوتان هه يه، نه وانیش
کتیبه کانتان ده خوښنه وه و زور به دلایانه، خودا ليتان پازى بيت.

برابچوکه که م (سهرهات) له سايه ي کتيبه كانى ئيوه وه ده ستى
به نويز کړدوه. نه مه منى زور خوشحال کړدوه.

براکه ي تريشم (مورات) که سالك له من بچوکره نويز نه کات خوا
قبولى بکات.

کتیبه‌کانی ئێوه‌م بۆ باوکیشم خۆیندوه‌ته‌وه، باوکم ئیستا ده‌ستی
به‌نوێژه‌قه‌زاکانیش کردوه، خوا بیکات به‌نسیبی هه‌موومان.

بۆ وتنه‌وه‌ی وانه‌ دینه‌ نه‌نقه‌ره؟ یاخود چۆن ده‌توانین به‌شداری
کۆپه‌کانتان بکه‌ین؟

ئیمه‌یلێکی درێژیوو، به‌لام هه‌ولمدا نه‌و دوو ئیمه‌یلێی تر بکه‌م
به‌یه‌ك‌و دووباره‌ بینوسمه‌وه، چاوه‌کانتانم ماندووکرد، تکایه
بمبه‌خشن.

هیوادارم من وه‌ك‌ کچی خۆتان یان قوتابییه‌ك‌ یاخود خوشکیکی
خۆتان قبول بفرموی.

له‌بیرتان نه‌چیت، له‌ئیستا به‌دواوه‌ کتیبه‌کانتان وه‌ك‌ وه‌سیه‌تیک
به‌هه‌موواندا دابه‌ش ده‌که‌م، إن شاءالله‌ له‌ژیانی ئه‌وانیشدا وه‌سیه‌تی
تازه‌ دروست ده‌بیت.

دلم وه‌ك‌ مه‌لێك‌ هاتو ده‌ستی ئێوه‌ی ماچ کرد.

زۆر سڵاو بۆ هاوسه‌ره‌که‌شتان هه‌یه‌.

به‌خواتان ده‌سپێرم.

(ناوه‌که‌ی پارێزراوه‌)

پارووی حه لال

بۆ به پێز کاک خالید ئیتر توغروڵ:

یه کێک له و خێزانانەی که به چپی ئاگاداری کتێبه کانی ئێوه یه،
خێزانه که ی منه .

دایکم که ته مه نی نزیک بوه ته وه له ۷۰ سالی و، هاوسه ره که م
که تازه پیتی ناوه ته چل سالی و خۆم، هه روه ها دوو کچه که م که
یه که میان پۆلی هه شته می ئاماده ییه و ئه وی تریشیان پۆلی دووه می
ناوه نده ییه، ئه مانه ئه ندامانی خێزانه که من که کتێبه کانی ئێوه یان
له ده ست ناکه وێته خواره وه . من فه رمانبه رم له فه رمانگه یه کی
حکومی، هاوسه ره که شم مامۆستایه، زیاتر هاوسه ره که م ئاگاداری

كتيپەكانتانه، چاودىرى كتيپە تازەكانت دەكاتو يەكسەر دەيانكپىت،
لەشى ساغ بىت لەگەل ئەو شىدا كەدايكىك و فىركارىكى زۆر باشە
لەناو خانمەكانىشدا زياتر ئەو ئەھلى خزمەتە.

ئىمەش لەگەل تەشويق و ھەولى ئەودا پى دەكەين.

ھاوسەرەكەم داواى كرد ئەم نامەيە بنووسم، كتيپى "نامە پەند
ئامىزەكان لە خوینەرانەو" ى ئىووم خویندەو، لەو كتيپەدا
نمونەى زۆر گرنگو كاريگەرى تىدابوو، ھەريەك لەوانە پىپوو لە
پەيامىكى وانە بەخش و پى نیشاندر.

تۆمەس لەدونىادا شتگەلىك پوودەدەن كە ئىمە لىيان بى خەبەرين.
ھۆكارى نووسىنى ئەم نامەيەم سەبارەت بە ژيانى باوكى
پەحمەتيمەو ئەوكاريگەرييانەى كەلەسەر خىزانەكەمان دروستى
كردوو.

باوكى پەحمەتيم، لەوسالانەدا كە تازە ھاوسەرگىرى كردوو،
كەنجىك بوو كە ھىشتا نەيتوانيو، ژيان و، مرقاھىتى و، بەندايەتى
و، ھەلال و ھەرام بەباشى لەيەك جودا بكاتەو، زۆرىش بۆى گرنگ
نەبوو، لەبەرئەوھى بەھەتيوى گەرەبوو، نەيتوانيو بخوینىت.

مندالى و گەنجىتى بەشوانى لەشاخەكاندا بەسەربردوو، بىگومان
لەو كاتانەيشدا دەستى بۆمالى كەسانى تر درىژ كردوو. جاھىلى و
نەخویندەواريىە ئىتر...

دایکیشم پښک به پېچه وانه ی باوکمه وه خاتوونیکى مولته زیمه، هیچ
کات بى فره مانى په روه ردگار ناکات و له حرام نزيك نابيته وه،
له بهرته وهش زوو زوو له گه ل باوکمدا بووه ته شه پيان.

له کاتیکدا نه و هاوسه رگيريه تازه يه به شق و تى ه لدان
به پړوه چووه، خوشکه گه وره کم (سه عیده) - که دوو سال له مه و بهر
له پړوداویکی دلته زیتندا له ده ستمان دا - ها ته دونه اووه، له بهرته وه ی
هه ندیک له پیداوېستی مندا ل پښوېست بووه باوکم ناچار بووه پاره
په یدا بکات، کاتیکیش نه یتوانیوه، دووباره نیازی هه بووه بجیته وه
سهر خووه که ی جارانی.

له کاتیکدا که خه ریکی شوانی بووه، بپیری داوه که مه پښک له و
پانه ی که نزيکیان بووه بدزیت، بیری کردوه ته وه: "ده چم ده یفرؤشم و،
نه و پاره يه م ده ست ده که ویت که پښوېستمه."

له کاتیکدا که پانه مه پښکه لیسى نزيك بوونه ته وه، بهر و پړوی نه و
مه پانه پښتووه که بهر و چوله وانه ک خل بوونه ته وه، پښک له وکاته دا
مام نه بوبه کر که که سیکی زور پښدار بووه ده رکه وتووه.

سلاوی له باوکم کردوه و وتویه تی:

- چونی کاک عومه ر؟

باوکیشم بى خوتیکدان وتویه تی:

- باشم، واخه ریکه له ژیر ه تاودا ته مه نم پر ده که مه وه.

ئەویش وەك ئەوەى ناخى باوكمى خويىندىتتەو و تويەتى:

— تەمەن ھەر پېر دەبىتتەو، ئىن شاء اللہ بەكرەدەوەى باش پېردەبىتتەو.

پاشان بەردەوام بوو لەقسەكانى:

— بەنى ئادەم چەندە سېلەيە، خواى گەورە بۆ ئەو دونىاي پېر لە
پۆزى كىردووە، نىعمەتى لاشەيەكى پى بەخشیووە كەنرخەكەى
ناخەملەنرەت، كەچى ئەو بىتپوانىن لەھەموو ئەمانە پوو دەكاتە
ھەرامكراوەكانى پەروەردگار، ئەى ھاوار ئەم مەرفانە ئەو نازانن كە
مەردن و لىپرسىنەو و دادگايىيەكى سەخت ھەيە.

بىگومان باوكم لەبەرامبەر ئەو قسانەدا ئەوئەندە تەرىق بووئەو
ئەوئەندە شەرمەزار بوو كە ھەموو لاشەى كەوتوئە سەرئاو.

مام ئەبوبەكر بەردەوام بوو و تويەتى:

— كاك عومەر! وابزانم كەمىك كىشەى دارايىت ھەيە، مەن كەمىك
پارەت بەقەرز دەدەمى، پېداوئىستىيەكانتى پى دابىن بكە، دواتر
ئەگەر ھەتبوو بىمەدەرەو، تۆ چىتر خواھەن مەندالەيت كەمىك ئاگات
لەپۆزىيەكەت بىت، مەندالەكان بەچى بەخىو بىكرىن ھەلسوكەوت و
خووى ئەو وەردەگرن، ئەوشتانەى لەقورپگت دەچنە خوارەو تەنھا
تەكەل بەخوئىنت نابن، بەلكو تەكەل بەپۆخ و ئىمانىشت دەبن. وەك
ئەوەى ئاگادارى ئەو بووبىت كەباوكم بەنەيازبوو دەزى بكات، لەدواى

ئەوئى ئەم وانە پېرمانايەى بەباوكم وتوو دەستى كىردوو
بەگىرفانىداو بېرك پارەى دەرھىناوہ :

—فەرموو كاك عومەر، ھىچ خۆت تىك مەدەو خۆت تووشى
نارەھەتى مەكە، كەى ھەتبوو ئەوكاتە بېھىنەرەوہ، دەى ئىستاش
لەسەر ئىزنت...

ئەمانەى وتوہو لەوئ پۆشتووہ.

بىگومان باوكم بەسەر سوپماوى ماوہ تەوہ، پىك لەكاتىكدا كەخەرىك
بووہ خۆى تووشى دىزى كىردن بكات مام ئەبوہ كىرلىتى پاست
بوہ تەوہو ئەوئى كىردووہو ئامۇزگارىشى كىردووہ.

دواتر سەيرى پارەكانى ناو دەستى دەكات، ئاى خواپەگيان! ئەمە
بىركى كەمىش نىيە! بەنزىكەى ھىندەى ئەو پارەيە كەباوكم
لەچەند سالىكدا بەدەستى دەھىنا.

يەكسەر لای كىردوہ تەوہو وتوئەتى:

—مەن چى لەم ھەموو پارەيە بكم؟ بەلام سەيرى كىردووہ كە مام
ئەبوہ كىر لەوئ نىيە!

چۆن دەكرىت قەدپاللىكى ئاوہا لەچەند سانىيەكدا بېرىت!
تووشى سەرسامىيەكى زۆر بووہ، ئەو پۆزە تائىوارە بىرى لە
نەينى پارەكانو ئامۇزگارىيەكان كىردوہ تەوہ.

کاتیک گوئی له ده نگی بانگ بووه که له گونده که ی به رامبه ریانوه
 هاتووه یه کسر به ره و لای ناوه که پویشتووه ده ستونوژی گرتووه،
 تهویه ی کردووه ده سستی به نویژ کردن کردووه، هه روه ها به لینی داوه
 به خوای گه وره که چیت هر هچ شتیکی هه له نه نجام نه دات.

نیواره پووداوه کانی بو دایکم گپاوه ته وه، دایکم زور سهری
 سوپماوه جارئ به ته وه کردنی باو کم و ده سترکردنی به نویژ، زور
 خوشحال بووه، چیت له و ماله دا نارامیه ک به دی کراوه که پیشتر
 نارامی وای به خوییه وه نه دیوه.

به لام دایکم بابه تی پاره کانی کردووه ته کیشه و وتویه تی که
 نه نینیه ک له م کاره دا هه یه پاشان به باو کمی وتوه:

— بپوه به مام نه بوبه کر بلی، نه م بپه قه رزه زور زوره، نیمه
 پتویستمان به پاره یه کی که م هه یه، بابه شی پتویست هه لبرین و
 نه وی تری بۆ بنیرینه وه.

باو کیشم پاز بووه و پویشتووه به ره و لای خو شه ویستی دینه که مام
 نه بوبه کری پیش سپی. مام نه بوبه کر له ماله که یدا پیشوازی له باو کم
 کردووه و گوئی بۆ قسه کانی گرتووه، دواتریش باسی نه و نه نینیه ی
 کردووه که تانیستاش هه موومانی خستوه ته حاله تی سه رسوپمانه وه،
 نه و وتبوی: کاک عومهر! هه له یه ک له م کاره دا هه یه، یان گه رمای نه م

پۆژانە زۆر کاری تێکردووت یاخود منت لەگەڵ کەسیکی تردا تێکەڵ
کردووە. من نەتۆم دیووە، نەپارەشم پێداووت.

باوکم لەوکاتەدا زۆر سەری سوپماووە و هەلی داوەتی:

—تکات لی دەکەم، تۆ خۆت هاتیت بۆلام، ئامۆزگاریت کردم،
پارەت پێدام و وت هەركات هەتبیو بێدەرەو.

مام نەبۆبەکری دنیا دیدە سەری داخستووە و تویەتی:

—باوە پت پی دەکەم، بەلام ئەو کەسە ی کە باس دەکریت من نیم
من نەخۆشم و لەجینگەدام، ناتوانم بپۆمە دەرەو، ئەگەر بێشتوانیایە
بپۆمە دەرەو نەمدەتوانی بێمە ئەو شوێنە، بێشەتایە ئەو نەندەم
پارە پی نییە تا بێمە بەتۆ. ئێستا بپۆ ئەو پارە یە بۆ کپینی
پێداوێستی یە کانت خەرج بکە، هەركات پارەت هاتە دەست بەسەر
هەژاراندە دابەشی بکە. لەمە و دواش لەپارووی حەلال خۆت لامە دە.

باوکم بەتەواوی سەری لی شیواوە، و تویەتی: "ئەمە هەبێ و نەبێ
کە رامەتی هاوسەرە پاک و دڵسۆزو دیندارە کە ی منە." لەدوای ئەوەش
دەستی داوەتە کاری چاکە...

خودا لیی خوێش بێت

به پړز كاك خاليد ! ئيمه خوشحال ده بين نه گهر نه م پوډاوو ى كه
هركات ناوى خيزانه كى ئيمه ديت به بيريان ديتووه، له گال
خوينه ره كانتاندا به شى بكن.

هيچ نه بيت بو هر دوو چه مكى "هه لال و هه رام" چيروكيكي
گونجاوه.

هه موو نه داماى خيزانه كه م و له سه رو هه مووشيانه وه دايكم
دوعاخوازين بو خزمه ته كانتان و كتيبې كانتان، ئيمه بو حه قيقه ته كانى
ئيمان ږاده كيشيت، هه رو هه ها گه نجه تازه پيگه يشتووه كان زور
پتويستيان به مانه يه، هيوى سه ركه وتن بركاره كانتان ده خوازين،
په روهردگار ياروياوهرتان بيت.

(ناوه كى پاريزناوه)

تکایه هاوکاریم بکهن

تو بلتی که سی تره بیته کو من بزانیته و که سانه ی که خویان
داوه ته ده ست هیزی کیژنده ی ههسته نه فسانی و شهیتانییه کان و
گونا نه نجام ده ده نچون باجیک ده ده ن!

پیم وانیه بهنده یه کی تری خودا برونی هه بیته که وه ک من ساله کانی
که نجیتی له نیو کاری شیتانه دا به سه ر بردیته و بزانیته که چۆنه له ی
ساتیک ته مه نیک ده کاته دۆزه خ.

وه ک ده لێن: "ههسته کان عه قلیان نییه"، چهنده راستیان وتوه!
ئایا ده زانن چی به سه ر که نجیکدا دیت که هه موو عه قل و هۆشی بخاته
لایه که وه به پیتی ههسته کانی هه لسوکه وت بکات!

ئەگەر مەراقتان كىردۈۋە ! گۈڭ بېستى چىرۆكى ژيانى من بن،
بەشيۋە يەك كەبە سەرھاتى من بېيىتە وانە يەكى لەبىرنە كراۋ بۆئىۋە .

ئىمە لەدەۋرۈپەردا بەخىزانىكى ھەزار ناسرا بۈيۈن، كەس بەھەندى
ۋەرنەدەگرتىن ۋ ژيانىكى سەخت ۋ دژۋارمان دەگۈزە راند.

ئەۋەندە شاينى بەزەيى بۈيۈن كەبىرم نايەت پۆژىك پىر بەسكى
خۆمان نانمان خوار دېيىت، ياخۇد لەسەر سفرە بەتتىرى ھەستايىن،
ياخۇد بەتتىرى نوستىيىتىن.

باۋىك بەھۋى كىشەي تەندروسىتەۋە نەيدەتۋانى كارىكات،
دايكىشىم بەكارەكەرى كىردن بىق دراۋسىكانمان ھەۋلى دەدا بەپتۈۋە
بمانەيلىتەۋە .

بەلام ئەۋىش لەبەرنەۋەي نەخۇش بوۋ ئەۋ پارەيەي كە پەيداي
دەكرد تەننات بەشى پارۋە ناننىكى وشكىشى نەدەكرد.

كاتىك دەمبىنى ھاۋپىكانم جلى جوانيان پۆشىۋە ۋ پۆژانە
پارەيەكى زۆريان پىيە ! ئىرەيىم پى دەبردن.

ژيانى مندالىم بەۋ شيۋەيە ھەمۋى بەدروسىكرىنى خەيالەۋە
بەسەرىد.

جلوبەركى من يان جلى بەكارەيتىراۋى كەسانى تر بوۋ ياخۇد
ئەۋەي كە دەيانكردە ديارى بۆم، لەمالەكەماندا بەپىي پىۋىست شتۋ
مەك نەبوۋ، ئىمە لەھەزارىيەكى لەۋ شيۋەيەدابۈيۈن.

له کاتیکدا که له قوناغی ناوهندی بووم هاوپی دهلومه ندم هه بوو،
هه میشه ئیره ییم پی ده بردن له ناخمدا ده موت: "ده بیئت ههستی
له ده ست کردنی بازنی ئالتون چون بیئت!"

کاتیک ده چووم بۆمالی هاوپی کانم له هه ژاریمان و به تاییهت
جله کۆنه کانی بهرم زۆر تهریق ده بوومه وه ده چووم به ناخی زه ویدا...
کاتیک شیرینی و بۆره کیان بۆ ده هیناین، ته نانهت ده ستیشم
بۆنه ده بردن، وام ده زانی که نه گهر بیان خۆم خیانهت له خیزانه کهم
ده کهم کهم هه حرومن له و خۆراکانه.

له گه له نه وهشی که زۆرم هه ز ده کرد، له بهر نه وهی ماله که مان
له وه زعیکی ناله باردا بوو، نه مده توانی هاوپی کانم بانگه یشت بکه م
بۆماله وه.

نه گهر بیشیان وتایه: "با نه مۆ له مالی ئیوه کۆبینه وه" یه ک
دونیا به هانه م ده دۆزیه وه، هه میشه خۆم شهرمه زار ده بینی.

له دواى چونه ئاماده ییش به هۆی نه وهی خۆم وه ک کچیکی
ناشیرین و بۆ چاودیری ده بینى له کهس نزیک نه ده بوومه وه و
هاوپی تهی که سم نه ده کرد.

من کچیکی فه قیر بووم که بهرده وام گالته به ناشیرینییه کهم ده کرا.

به هۆی ئه سووکایه تی و جیاکارییه وه، له قۆناغی ئاماده ییدا
تووشی په یوه ندی هه له ی هاوپییه تی نه بووم و نه که وتمه ناو ئه
هه لانه وه که کهچه که نه کهان به بهرده وامی ده که وتمه ناویه وه.

له بهر ئه وه ش له وانه کانمدا سه رکه و توو بووم، مامۆستا کانم
ته شویقیان ده کردم بۆ بهرده وام بووم له خویندن، به لام چاوی
هه ژاری کویرییت من توانای ئه وه م نه بوو، له گه له ئه وه شی له
تاقیکردنه وه ی زانکۆ دانمره یه کی باشم هینا، نه متوانی بخوینم، به و
هۆیه وه زۆر ئازارم چه شت خۆم له ناو برد به لام به خه یالی کیدا
ده هات؟! ئه وه له خه یانه که م که توانایان نه بوو! که سێکی بیگانه ش
له بهر چی هاوکاری منی بکردایه ؟!

به لام هه موو شتیک له ئه نجامی سه رکه وتم له تاقیکردنه وه ی
فه رمان به ریداو دامه زراندم به فه رمان به ر له یه کێک له زانکۆکانی
ئێستانبولدا دهستی پێ کرد.

به ده سته کار بووم له به شی تاییه تی به پێوه به رایه تی ژيانم گزرا.
منیکی به سته زمان که جیتی بایه خی که س نه بووم، له کاتی کدا که به
چاویکی که م سه یر ده کرام و بچووک ده کرام وه له ناکاو له نێو
پروفیسۆر دکتۆر و جه وێک که سیاسیه تمه داره کانیش پێیان قورس
بوو خۆم بینیه وه.

له ته مه نمدا نه وه په كه مجارم بوو له شوپښتې وا پاقيدا ده مامه وه،
كانتېك كه سر نه و نړتومبېله لوكسانه ده بووم هه سته كانم به ته واوى
تيكه له ده بوون.

جوانكاريم يو لړوتم كړدو ده ستم كړد به ده ستكارى كړدى قړو
ماكيارم ده كړدو كه ميكيښ جلى پوتم له بهر ده كړد.

چېتر له بهر نه وهى كچېكى جوان و سهرنج پاكيښ بووم ورده ورده
سهرنجى هه مووانم به لاي خړمدا پاكيښا.

كانتېك له گه له كه سانى پله به رزدا قسم ده كړدو ده بوومه چې
سهرنجيان زړ دلخوښده بووم.

پېرگرتنى نه وان له من و گړپښى ئا پاسته يان بوم له بهر جوانيه كه م
هوش و بېرى له بهر هه لگرتبووم.

نه و ژيانه تازه يه به نه ندازهى سهرنښه ناسروشتى بوو يو كچېك كه
به درېژايى ته مهنى پشت گوى خرابوو و به هوى ناشيرينبېه وه گالتى
پى كرابوو، نه وه شتېكى باوه پ پى نه كراو بوو، من خهريك بووم
ژيانېك ده ژيام كه سالانېك بوو خه ونه كانميان پازاند بووه وه و له خه يالم
دهر نه ده چوون، دونه ياهه كى زړ جياوازتر له دنيا كهى خوم..

پښگايه كى بى سنوور له پېشمدا كرابوويه وه و منيش زړ بى
په روايانه خوم دابوويه ده ستى وه كه نه وهى به وېت تولهى ساله كانى
پاېر دووم بكه مه وه.

گویم بۆ ئامۇزگار يېكە كانى دايك و باوكم نە دەگرت لەكاتىكدا ئەوان
 ھەستىيان بەو گۇرپانكار يىانەى من كردبوو، خۆم دابوويە دەست ئەو
 دونيا ئەفسوناوييە و گویم بۆ كەس نە دەگرت، دەمويست خۆم
 ئىسپات بكەم لە بەرچاوى ئەوانەى كەم نىيان بە كەم و ناشىرىن
 دەبىنىو، دەمويست تۆلەيان لى بگەمەو.

ئەو نە خۆم لا گەورە بىبوو كە دەموت: "من ھەم فەرمانبەرم ھەم
 لەپلەيە كدام كە شاينى ھەلسوكەوتى كەسە پایە بەرزەكانم" تەنانەت
 لەكاتى پۆششتنىشدا بە لەخۆبايىبوونەو ھەنگاوم دەناو ئەو سالاھ
 بەلووت بەرزىيەو بەسەربرد.

دواى سالانىك لە برسیتى و بىچارە يىلە خزمىكى دوورمانەو
 مىراتىەك بۆ خىزانەكە مان مايەو.

خىزانەكەم بى ئەندازە دەولە مەندوبون، بوونە خاوەنى ئەو مولكە..
 من چىتر كچىكى جوانى ناو خىزانىكى دەولە مەندوبوم، ئەو پووداوانە
 بەتەواوى مېشكىيان ئابلوقە دابووم، بەلام بى ھەوال لەو تەلانى كە
 چاوەرپىيان دەكردم.

لەسالى پىنجەمى فەرمانبەرىتىمدا گەنجىكم بەنارى (چاداش) ھەو
 ناسى، لەگەل ئەو ھەشى بىروبوو چوونمان نىوانى ئەرزو ئاسمان جىياواى
 ھەبوو، بەلام بەھەرى ئەو ھەستانەى كە مەنتقىيان بى دەنگ كردبووم
 وام دەزانى خۆشم دەوێت، يان پاست بلۆم بەقسەكانى و يارى كردنى

به وشه كان هه لئه تام، من به خه يالئى ئه وهى كه كچيكم شايه نى ئه وه م
تاج بكرپته سهرم له ناكاو خۆم له ناو يه ك دونيا هه لئه دا بينيبه وه .

له گه ل ئه وهى خاوه نى دوو دونياى زۆر جياواز بووين، شتيكى
ئاسان نه بوو ئه و جياوازييانه له يه ك شوپندا يه ك بگرته وه باوه پناكه م
كه من چۆن عاشقى كه ستيكى وابووم !

به لام من له كوئى بمزانيايه كه كه وتومه ته ناو يارييه كى
وه ستايانه وه ؟

له كاتيكا خيزانه كه ي من خه لكى گوندو ئيماندار بوون، به لام
خيزانه كه ي ئه و هيچ هه ستيا ريبه كان بۆ دين نه بوو، خۆيشى كه ستيكى
سه رده مى بوو نه يده شارده وه كه مولحیده، به رده وام خه ريكى
خويندنه وهى ئه و جوړه كتيبانه بوو. منيش ئه گه ر چى ئه ركه
ئاينيه كانم نه نجام نه ده دا، به لام پيژى تاييه تيم بۆ دين و مه عنه ويات
هه بوو.

به پواله كه وتبومه ناو ژيانتيكه وه كه ژيان تيايدا مه حال بوو.
به لام به هۆى شيرينى وه سفو سه ناكانيه وه بۆم چاوم هيچى تری
نه ده بينى .

به رده وام دووباره ي ده كرده وه كه "زۆرى خۆش ده وييم و من
چاره نووسى ئه وم" و له ناو هه ديه و سوپرايزدا نوقمى كردبووم .

هەندىك لەدۆستەكانم كە ئاگادارى پابردوى چاداش بوون داوايان
لى دەكردم كە "زياتر ئاگادارى خۆم بىم".

بەلام من گويم بەههچ كام لەو ئامۆزگارىانە نەدەدا.
دەيوت: "خۆشەويستى وەك گۆچانە سىحرييەكە وايە، چارەسەرى
هەموو كيشەكان دەكات."

من باوەپم بەو پستەيە كەردبوو كە زۆرجار دووبارەى دەكردەو،
چونكە لەو وەپيش ههچ كات پووخسارى درۆزن و دووپووم نەديبوو.
لەو زياتر بەرەنگارى داواكارىەكانى ئەوم نەكرد، بەخۆم وت
"هەرچۆن بێت ئيمە زەماوەند دەكەين."

بەوشيوەيە گەورەترین هەلەى ژيانم ئەنجامدا.
كاتىك كار هاتە سەر زەماوەند! وتى: "من بەلئىنى ئەوم پى
نەداويت! هەموو شتىك بەپرەزەماندى خۆت بوو..."

لەوساتەدا دونيا بەسەرەمدا پووخا، مردنم بەچاوى خۆم بينى
ئەوكاتە تىگەيشتم كە بوون بەئەسىرى هەست و سۆز بەسەر خۆشى
كەنجيتيەو، چەندە هەلەيەكى گەورەيە، لەدەمارەكانەدا هەستم
بەو دەكرد كە هەلەيەك دەتوانيت تەمەنىك بكاتە دۆزەخ.

چەندىن مانگ تىپەپى و من بەگريانەو پۆژم دەكردەو خۆم
حوكمدا بەوناگرەى كە بەهەلەى خۆم هەلم گيرساند.

نەمدە وىست باۋەپ بەر چىزىكە بىكەم كەسەر لەسەرە تاۋە
 كۆتايىيەكەي دىاربوو، تىگەيشتم كەئە دۆستانەي ئاگاداريان
 دەكرەمەۋە چەندە لەسەر حەق بوون، بەلام چىتر كار لەكار ترازابوو.
 بۆكەسم بوون نەكرەۋە كەمن ھەلەيەكى لەو جۆرەم كىرەۋە
 بەبەردەۋامى فرمىسك دەپشتو دەموت "خوایە گيان، بەم گوناھەۋە
 بۆلاي خۆتەم مەبەرەۋە، يان لىم خۆش بە ياخود لەگەل ئەو
 ھاۋسەرگىرىم پى بىخەشە. پىگەمەدە بەم لەكەيەۋە بگەپنەۋە بۆلات،
 من ناتوانم بەم شىۋەيە لەبەردەمتدا بوەستم."

چەندجار كەۋتمە سەر ئەژنۆ، لىي پاپامەۋە چوومە لاي دايكى و
 كەۋتم بەسەر دەستو قاچىدا، كاتىكىش نەمتوانى پازىيان بىكەم،
 بۆئەۋەي لەۋە زياتر سووك نەبم و ئازار نەچىژم ھەۋلى خۆكۈشتەم دا،
 بەلام پەرۋەردىگارم پىگەي بەۋەنەدا.

ھەرچۆنىكەيىت لەدوايىدا دايكى پەحمى جولۇپازى بوو
 بەھاۋسەرگىرىمان، پەنگىشە لەبەرئەۋە بوويىت كە دايكى دەيزانى من
 كەسىك دەتوانم خزمەتى كۆپە بىكارو لووت بەرزەكەي بىكەم،
 لەبەرئەۋە ھاۋكارىي كىردىن، بەلام كابرا منى ۋەك خاتونىك نا بەلگو
 ۋەك خزمەتكارىك دەبىنى، لەبەرئەۋەي چارەيەكى تىرم نەبوو
 ناچاربووم بەھەموو شتىك پازى بىم.

ویژدانم نه گه رچی که میش بیت هیئور بووبویه وه، له دواى نه وه ی که هاوسه رگیریم له گه ل نه و کرد حجابم پۆشى که سالانیک بور ده مویست، به لام نه مده توانی به سه نه فسمدا زال بيم له سه ره تاوه هاوسه ره که مو خیزانه که ی زۆر دژایه تیان کردم، به لام چیت هر هیچ کام له وانه بۆم گرنگ نه بوون.

له یه که م پۆژه کانی بالا پۆشیمدا نه وانه ی ناو زانکۆ زۆر سه ریان سوپ ما بوو یه کسه ر ده ستیان کرد به پشت گوی خستتم، چیت گویشم له و پیاوه لدانانه نه بوو که پیتی راهات بووم، له به رنه وه ی وه لامی سه رنجه کانیانم نه ده دایه وه ته نانه ت جاری واهه بوو ئازاریشیان ده دام به قسه کانیان.

له سالی یه که می هاوسه رگیریه که ماندا که که م له دایک بوو، هاوسه ره که م له وه دا نه بوو که به رپرسیاریتی ئیمه هه لگیریت، نه سلنه خاوه نی کاراکته ریکی وانه بوو، پیش منیش چه ندین کچی چاره ره ش کرد بوو وازی لی هینا بوون.

له کاتی دا که هاوسه رگیری له گه ل مندا کرد بوو، بی شه رمانه له گه ل کچاندا ده چووه باخچه و کافتریا کانه وه، ته نانه ت یه کیک له و کچانه کاره که ی زۆر زیاته ر هینا بووه پیش، له ته له فۆنه که یدا نامه کانی که که م بینی، کاتی کیش سه باره ت به وه قسه م له گه ل کرد، پیتی وتم: "که نه و که وه ک من یه کسه ر خۆی نه داوه به ده سته وه، له به رنه وه یه

منی خوش ناویت و حیرانی ئه وه " وتیشی: " مندا له که م له که سیکی تره " .

من ده متوانی چی بلنیم؟ نه گهر له پووی ئه وه وه سه ییریکریت من هیچم بۆ وتن نه بوو، به لام من له باوه شمدا مندالێک هه بوو، له بهر ئه وه ناچار بووم خۆم بخۆمه وه به جۆرێک هه لسوکه وت بکه م وه ک ئه وه ی هیچ پووی نه دا بێت.

وام بیر ده کرده وه که ئه مانه ئه نجامی ئه وه لانه که ئه نجامدا ون هه رچی به کم به سه ر بێت با بێت، من شایه نی ئه وه م.

هاو سه ره که م به تێپه رپوونی کات زیاتر په رته وازه ده بوو وای لێ هاتبوو نه ده که پایه وه بۆ ماله وه .

حاله تی ده روونی به ته وای تیکچوو بوو، به جۆرێک هه موو شتیکی به ئاشکرا ده کردو هه ر پۆزه ی له ئاسایشی که وه هه وائی پووداویک ده هاته وه .

به رده وام ده یوت که من ئه وم فریودا وه ئه وه مندا له ش له که سیکی دیکه یه، خراپه که ی ئه وه بوو که خه یزانه که شی با وه پهیان به درۆکانی کردبوو، ده یانوت:

- کو په که ی ئیعه زۆرباش بوو، هه موو ئه مانه به هۆی تۆ وه پوویانداو، هه موو تاوانه که یان ده خسته ئه ستۆی من.

بەلام خواڭاگادارە من بى تاوان بووم، لەژيانى مندا نەلەپيش ئەو
نەلەدواى ئەوئەو هەيچ كەسيكى دىكە بوونى نەبوو، من كەسيكى
وانەبووم، ئەو لەلايەكيشەو لەسەرەق بوو چونكە لەچاوى خۆيەو
دەپروانى.

من چۆن بمزانىبايە؟! ھۆكارى ئەوئەبوو كە من لەسەرەتاو ئەو
ھەلەيەم كەردبوو، من نەدەبوو خيانەت لەئەمانەتى پەرەردگارو
ناموسم بکەم و بلييم: "ھەرچى بيت ھاوسەرگيرى دەكەين".

ھاوسەرەكەم كارى نەدەكەرد، بەردەوام بەدواى كچى ترەوئەبوو،
بۆئەوئە ھاوسەرگيريەكەمان تىك نەچيئت، دووبارە خاوەندارىيەتيم
دەكەردو پارەم پى دەدا.

ئەو هەيچ كات نەدەچووە ژيرفەرمانى كەسەوئە بەردەوام شەپى
دەكەرد چيتر وەك نەخۆشى لى ھاتبوو، كاتى سەردانى دكتۆرى كەرد
بوو، دكتۆر وتبووى كەتووشى نەخۆشى (شيزۆفريا) بوو،
بەتپەرپوونى كات شەكەكان زياتر ئالۆز بوون.

پۆڭيەك دەرەنگانىك گەپايەو بۆ مائەو، وتى كە من خيانەتم لى
كەردبوو و لەبەرئەوئە دەيەويئت بىكوژيئت و ناموسى خۆى پاك بکاتەو،
نەمتوانى ھەلبييم، بەزۆر بەستميەو بەقەنەفەكەو.

چەقۇيەكى گەرت بەدەستىيەوئە سوپىندى خوارد كەسەرەتا من و
باشان خۆشى دەكوژيئت، زۆر بى ويژدانانە دەستى كەرد بە چەقۇ

وه شاندن لیتم، له وکاته ترسناکه دا، که س گوځی له هاوارو ناله کانم نه بوو، یاخود گوځیان لیږوو به لام نه یا نویست بښ.

چه قوکه دووباره و سئ باره ده چووه جه ستم و دهرده هاته وه، من باجی نه وه له قیزه ونه م به له ت له ت کردنی جه ستم ده دایه وه.

له کاتیکدا که له به رده می نه و قه سابه دا گزشتی لاشه م پارچه پارچه ده بوو، هه ستم ده کرد که پوحم سووک ده بوو گونا هه کانم هه لده ورین.

نه وه ی که سهر بوو نه وه بوو که من له به رده م نه وه هه موو جوځینو شق و چه قو وه شاندنه دا ته نها بیرم له منداله که م ده کرده وه، بویه هاوارم ده کرد، نه گهر نا ئازارم نه ده چه شت وه ک نه وه ی لاشه م به نج کرابیت، هه ستم به هیچ نه ده کرد، خوای گهره سزای نه وه گونا هه که وره یی له دنیا دا لی سنده وه، یاخود من باوه پرم به وه هینا بوو. نه مده زانی له و بازایی لاشه یه دا چه ند شق و تیځه لدان و چه ند چه قوم بهرکه وت، کاتیک هاته وه هوش خرم بینیم له به شیکي چاودیری نه خورشخانه یه کدا بووم.

که سم له دور نه بوو، به هوی نه وه ی حه رامیکم نه نجامدا که په روه ردگارم قه ده غی کردبوو، به بیرکرده وه له و شتانه ی که له م دنیا یه دا به سه رمدا ده هاتن و، ته نانه ت بیرکرده وه ش له به شیکي سزای دوا پوژ له رزی ده خسته گیانم.

دايکو باوکم له بهر نه وهی به و هاوسه رگيریبه پازی نه بوون، دلایان
لیم نیشابوو، خیزانی هاوسه ره که شم خواخوایان بوو بمخنکیښن
نه که رچی له که وچکه ناویکیشدا بیت، هاوسه ره که شم خه ریک بوو
بمکوژیت به لام خوی گه وره پئی پئی نه دا نه وه تا نیستاش به ته نیا
له گه ل مندا له که مدا ماونه ته وه.

کاتیک که چاک بوومه وه و گه پامه وه سه رکار له پاستیدا سوپرایزی
پاسته قینه له و کاته وه دهستی پیکرد، هاوسه ره که م له لای دهستی
به پټوه به رایه تی ژماره یه ک درو قسه ی هله ی بټه لبه ستبووم که
گویه من نوم هله خه ل تاندووه، دهستی به پټوه به رایه تیش خویان
به دوی بیانویه کدا ده گه پان له بهر نه وه ی بووبووم به بالاپوش منیان
نه ده ویست، به و شیوه یه نه وه یان به فرست زانی و ده ستیان کرد
به لپرسینه وه م و له کاره که م دوریان خسته وه.

له گه ل مندا لیکداو له مالیکي دوو ژووری کریدا وه ک قوریانی باجی
هله کانم ده دایه وه، پیک له کاتیکدا که خه ریک بوو شیت ده بووم
کتیبه کانی جه نابتان گه یشته فریام.

من خوم و هله و تاوانه کانم له کتیبه کانی "نایسیل، جانان، من
له ناگردا سه وز بووم، هره وها کوتا هه ناسه له سوجددا" دژبیه وه.

نۆر ماندوو بووم، هست ده که م نۆر ته نیام، له خودا ده پاریمه وه
 که سیکی خاوهن ته قوای پاسته قینه به ره و پووم بنیریت که بتوانیت
 هاوکاریم بکات.

له دواى هه موو ئه وه لانه ی که ئه نجامم داو، پێگا چاره یه کی دی
 شک نابهم، سویندم خواردوو که له ژيانمدا بهنده یه کی باش بم
 بو خوداو شایه نی ئه وه بم که له پیزی ئوممه تی محمد ﷺ دا بېم و
 قوتابییه کی شایسته به قورئانی پیرۆز بم.
 ئیمه له دونیای تاقیکردنه وه داين.

من له منداڵیمه وه هه میسه له که پاندا بووم، ژيان و بوونی ئیمه
 پێویست بوو له بهر هۆکارێک بێت! نه ده کرا له م دونیایه دا بژین و دواتر
 به مرین! پێویست بوو ئامانجێک له گۆرێدا هه بێت، له سه ره تادا ده ستم
 دا بوو یه کتێبه کانی فه لسه فه، به لام ئه و کتێبانه منیان فری دایه ناو
 بپروکه ی ئه وه ی ژيان له م دنیا بێ بایه خه دا بێ مانایه، به ئه ندازه ی
 خۆکوشتن منیان پاپیچ به تیکدانی بیرو هۆش کرد.

له دواى ده رچوون له تاقیکردنه وه ی فه رمانبه ریبیدا ده ستم کرد به
 ژيانێکی تازه که به خه ونیش نه مدیبوو، ئه وه نده ش جوان بووم که
 سه رنجی هه مووانم پراکتیشابوو پیا یاندا هه لده دام.

ئهمه تاقیکردنه وه یه کی باوه پ پینه کراو بوو، بوومه که سیکی
 خراپ، منیش که سانی ترم به که م ده بینی غرور گرتمی دلی که سانیکم

شکاندو ئه وهنده ی له توانامدا هه بوو سته م کرد هه موو پۆژیکم پر
بووله گوناھ، به لام دواتر به ناموسم تاقیکرامه وه له گه لّ (چاداش) دا
ئه و تاقیکردنه وه یه م دۆراند.

ده بوو له م دونیایه دا باجیک هه بیّت بۆه موو ئه و هه لانه.

له بهر که م و کورتییه کی فیزیایی که خودا پیتی به خشی بووم،
نه متوانی باوه پ به میژده که م بهینم که بهر له ناسینی ئه و هیچ
که سیکی تر له ژیانمدا نه بووه، ته نها من و خودا ده زانین، به لام
نه متوانی ئه وه ی بۆسه لمینم چهنده ها پۆژ ناپه زاییم ده ربهری
"که بۆچی له و هه موو ئافره ته دا من؟"

له بهر ئه و هۆکاره ش بوو هاوسه ره که م هه میشه گومانی لیم هه بوو،
چونکه نه مده توانی بهرگری له خۆم بکه م و باوه پ بێ بهینم، هه رچی
بوتایه ملم که چ ده کردو چهندی لیّ بدامایه ده نگم لیّوه نه ده هات،
پهروه دگرم هه ر له دونیادا له سه ر تاوانه کانم سزای دام.

هیچ کات له پارانه وه له خوداو داوای هاوکاری لیّی پاشگه ز
نه ده بوومه وه ... ده پارامه وه:

"پهروه دگرم، تکایه هاوکاریم بکه، پینیشانده ریکی ته واوم
بۆبئیره تانم له م حاله م پزگار بکات، که سیکم پیّ بناسینه که
سوودی لیّ ببینم و چاو له ئیمانی پاسته قینه ی ئه و بکه م و منیش
هه ولی بۆبده م."

کاتیڤک به پریگاداده پۆم ئه و گه نجه پاک و خاویتانه ده بینم، خۆزگه ده زانن چهنده ئیتره یی به و کچه بالا پۆشانه ده به م که چاویان له سهر زهوی بهرز ناکه نه وه.

به خۆم ده لێم: "خۆزگه منیش وه ک ئه وان بهنده یه کی پاک و خاوین بوومایه، خۆزگه به ته وه کولیکی بی سنووره وه بمتوانیایه ته نها له بهر په زامه ندی خوا بژیم."

له دواى خۆپندنه وه ی کتیبه کانتان، تروسکایی ئومید له ناخمدا سه ری هه لدا.

"که واته هیشتا که سانی خاوه ن ئیمانی پاسته قینه بوونیان هه یه نه گهر زۆر خوازیاریم و به ویت په نگه په روه ردگارم من به وان بناسینیت."

ده مه ویت ئیوه ببینم، یاخود هیچ نه بیست، ناشنایه تی له گه ل ئه و ئیمانداره پاسته قینانه په یدا بکه م، ئیوه ده توانن هاوکاریم بکه ن؟
من تکاتان لی ده که م ده ستی ئه م کچه تان بگرن که ژیا نی له نیو به ندایه تی ههسته کانی گه نجیتیدا به گونا ه به سه ر بردو وه ئیستاش ئازاری ویزدان ده چیژیت، هیچ نه بیست ئه و ته مه نه ی که ماومه به شێوه یه که به سه ر ببه م که شایه نی به دیه پنه ربیست.

هاوکاریم بکه ن تا ئه وانه ی که دواتر دین، سه یری حا لی من بکه ن و په ندوه ربگرن، تا که نجیتیبیان له سنووری ئیمان و پاک داوینیدا

بەسەر بەرن، ئەگەر نا گوناھىكى يەك ساتىي لەتوانايدا ھەيە تەمەنىك
لەناو ببات و ژيانىكى دۆزەخى بەمرۆف بېخشىت، ھىچ كەس لەمن
باشتر لەو تى ناگات.

ئەمەش وەسىيەتى منە..

تکايە من لەبىر مەكەن...

(ناوھەكى پارىژداوھ)

ئىمە نرخمان نەزانیوه

مامۇستای بە پۆزم كاك خالید؛

پیش مه مووشتیك له بهرئه وهی عهزیه تی خویندنه وهی نامه که متان
کیشاهه، خوازیارم په روهردگارم لیلتان پازی بیئت.

مامۇستای پۆزدارم هۆکاری نووسینی ئەم نامه یه م، ده که پۆته وه بق
خویندنه وهی یه کێك له بهر مه کانتان به ناوی (محمدی دوزجیهی)،
له بهرئه وهی بهر مه میکی له وشپوه یه تان نووسیوه خوای گه وره
دوباره لیلتان پازی بیئت. به سه رهاتی پرپه ندی محمدی دوزجیهی و
پووداوه سهیره کانی ژیا نی ئه و لاوه زۆر کاری تی کردم و به فرمیسه که وه
کتیبه که تانم خوینده وه. من بهر مه مه کانی ئیوه بق ئیمه ی گه نجان به
نیعمه تیکی زۆر گه وره ده بینم، چونکه له ده ورو بهرماندا که نجان تیکی

زۆرى وهك محمدى دوزجەيى ھەن كە من باوھپم وايە ئەم جۆرە
بەرھەمانە دەتوانن سوود بە وگەنجانە بگەيەنن و بېنە ھۆكاری
ھیدایەت بۆيان.

ھەرۆھەا وابېر دەكەمەوہ كە منیش شتائىك لەو بەرھەمانەى
ئێوہوہ فېرېووم، من تەمەنم ۲۱ ساڵە و قوتابى قۇناغى سېى زانكۆم
سوپاس بۆخودا باوھپم بەخودا ھەيە، بەلام لەھەندىك بابەتدا زانیاریم
كەمە.

لەمنداڵیەوہ مامۆستا سەعیدی نوورسى دەناسم كەئێوہ لە
بەرھەمەكانتанда باستان كەردووەو خاوەنى (پەيامەكانى نوور) ە كە
بووہ ھۆى ھیدایەتى محمدى دوزجەيى.

باوكم كەسێكە كەماوہى ۲۰ ساڵە (پەيامەكانى نوور) دەخوینیتەوہ
ئەویش لەدوايیدا ناسیویەتى، باوھپم بكن لەگۆئ گرتن لەقسەكانى
باوكم تێر ناخۆیت ئەگەر گۆيى لى بگريت، ھەمیشە ھاوكارم بووہ،
بەلام زۆریش ھەز بەگۆئ گرتن لە وتارەكانى ئێوہ دەكەم.

لەسایەى كۆتیبەكانى ئێوہوہ ھەستم بە كەم و كورتییەكى گەورەى
خۆم كەرد، سەرەراى ئەوہى لەمالەكەمدا (پەيامەكانى نوور) بوونیان
ھەيە كەچى ئایانخوینمەوہ.

لەدواى خویندەنەوہى كۆتیبەكانتان، ئەم ھەستانەم لای زۆر كەس
باس كەردووە، لەسەرەتادا لەگەڵ باوكمدا لەم بارەيەوہ قسەم كەرد،

پیاموت که کتیبه‌های نئوه م خویندرووه ته‌وو پئویسته به‌هر نرخیک
بیئت ئه‌ویش بیخوینتیه‌وه، زۆر به‌غه مباریه‌وه ئه‌وه شم زیاد کرد
بۆقسه‌کانم:

"من له‌ناو چ نیعمه‌ت که لیکدا بووم و قیমে‌تیم نه‌زانیه‌وه."

مامۆستا من نه‌متوانی قیমে‌تی ئه‌و کتیبه به‌نرخانه‌ بزانم.
به‌ئیزنی خودا له‌مه‌ودوا قیمه‌تیان ده‌زانم، به‌کێک له‌ گه‌وره‌ترین
ئاره‌زووه‌کانم ئه‌وه‌یه که له‌پێگای خودا خزمه‌ت بکه‌م، هیوادارم
(په‌یامه‌کانی نوور) و مامۆستای به‌پێزی وه‌ک نئوه هاوکاریم بکه‌ن.
مامۆستا تکیه‌ دوام بۆبکه‌ن، إن شاء الله منیش وه‌ک نئوه بیمه
مامۆستا، گه‌وره‌ترین ئاره‌زووم به‌ده‌سته‌پێنانی په‌زامه‌ندی
په‌روه‌ردگاره‌، له‌به‌رئه‌وه ده‌مه‌وێت هه‌رچی له‌ده‌ستم بیئت بیکه‌م
بۆئه‌وه به‌سته‌.

مامۆستا، ئامانجی من به‌دلتیاییه‌وه په‌یداکردنی پاره‌نییه‌! به‌لکو
به‌ده‌سته‌پێنانی په‌زامه‌ندی خوای گه‌وره‌یه‌، له‌هر کاریکدا که ئه‌نجامی
ده‌ده‌م په‌زامه‌ندی ئه‌و زاته هه‌موو خواست و ویستیکی منه‌،
خۆشه‌ویستی بۆئه‌و زاته ده‌رنابردیئت، به‌لکو په‌یره‌وی به‌رنامه‌که‌ی
ده‌کریئت، نئوه ئه‌مه له‌هه‌رکس باشتر ده‌زانن. مامۆستا گیان،
هیوادارم بپێزارم نه‌کردبیتن، باوه‌ر بکه‌ن زۆر دلخۆش ده‌بم ئه‌گه‌ر بزانم

ئەم نامە يەمتان خويندوو تەو، لە بەرئەو ش چەندە سوپاستان
بەم کەم کەمە.

مەن بەردەوام دەبم لە خويندەو، بەرھەمە کانتان و
بەھاو پیکانمیشیان دەناسینم، بەراستی بەسەرھاتەکانی مەمەدی
دووجەیی پووداوگە لیکن کە ناخ دەهەژیتن، بەتایبەتیش ماتنی
سەعیدی نوورسی بۆ نەخۆشخانە بۆلای محمەد ئەو پووداوانە کە
لەنویژی هەینیدا پوویمان دابوو زۆر کاریان تێکردم، هەرەھا مردنی
محمد لەکاتی نوێژدا بوو، هۆی فرمێسک پرشتنم، خويندەو، پەيامی
"حەشر" یش زۆر پڕ نەیتنی بوو.

پەرەردگارم لەئێوە پازی بیت کە بوونە ھۆکاری ھیدایەتی محمەد
لەو زۆنگاو پزگارتان کرد، چەند مایە شانا زێیە کە مامۆستایەکی
وێک ئێوەمان ھەیە.

مامۆستا، کەسانێکی زۆری وێک محمد ھەن، إن شاء الله ئەوانیش
لەسایە ھاوکاری بەرھەمەکانی ئێوە دەینە سەر پێی پاست.

مامۆستا زۆر حەزم دەکرد لەخەوندا محمد ببینم و قسە لەگەڵ
بەم ئەو قسەیی ئێوەم زۆر بەدڵە کە وتبووتان: "مەن چیتەر
مامۆستای محمد نیم، بەلکو ئەو مامۆستای منە." ئەو خاکی بوونە
ئێوە زۆر کاری تێکردم.

هيوای سهرکه وټنی به رده وامتان بۆ ده خوازم، به هيوای نه وهی
له وپټيه دا سوود به زۆر که س بگه يه نن.

دووباره داوای په زامه ندي خواتان بۆ ده که م که بيزاريوون گوټان
بۆ گرتم، داواکارييه کم لټتان هه يه، هه ز ده که م هه ستي ئيوه به رامبه ر
نامه که م بزاتم، هيوادارم داواکه م بى پټيزى نه بټت به رامبه رتان.

هه روه ها نامه وټت له مه ودوا په يوه ندیم له گه ل ئيوه بپچرټت، چونکه
زۆر شت هه يه که ده مه وټت له که سيکی به پټيزى وه ک ئيوه وه فيرى
ببم.

سلاو و پټيزم قبول بکه ن...

به خواتان ده سپيږم...

(ناوه که ي پاريزراوه)

ههركه سيك دوعاي دايك و باوكي بيگرته وه سهركه وتوو دمبیت

سه عیدی گه نچ که تازه پئی نابویه ۱۸ سالییه وه، به بانگه یشتی والی (وان) له (به تلیس) وه که وته پئی، به لام بی هه وال بوو له و سوپرایزانه ی که چاوه پئیان ده کرد.

وهك میوانی والی له دواي ماوه یه کی که م له گه یشتنی بۆ (وان) ناوو ناوبانگی به هه موو لایه کدا بلآو بوویه وه، ئه و زیره کییه وهك بلتسه ی به هره زانستی و دینییه کانی بووبوه مایه ی باسو خواس له هه موو لایهك.

حەسەن پاشای والی کە پێژیکێ زیوری لەسە عید دەگرت،
میوانخانەکی وەک مەرکەزێکی کلتوری ئی کردبوو خستبویە ژێر
فەرمانی سەعیدی گەنجەو.

هەموو ئێوارەیەک زانا بەناوبانگەکانی کۆدەکردەو و موانقەشی
دینی و زانستی لەنێوانیاندا پێک دەخست، بێگومان وەک هەمیشە
کەس نەیدەتوانی پێشی سەعیدی گەنج بداتەو.

سەعیدی گەنج لە و ماوەیدا کە لەمیوانخانەکی (والی) دا دەماوە،
لەپال زانیارییە ئایینیەکاندا شارەزاییەکانی لە بوارە زانستی و
کۆمەلایەتیەکانیشدا چڕتر کردەو. بەتایبەتیش لەبۆری
زانستەکانی وەک میژوو، جوگرافیا، فیزیا، کیمیا، بیرکاری،
شارەزاییەکی قوولی بەیدا کرد.

بەشیوەک ئەگەر کە سێکی شارەزا لەبۆری زانستی و کۆمەلایەتیدا
بەهاتایە، سەعید وەک پروفیسۆرێک کە لەو بوارەدا تەمەنی بەسەر
بردبێت دەکەوتە مشتومڕ و هەمووانی تووشی سەرسویمان دەکرد.

بەتایبەتیش لەو پۆژانەدا ئەو گفتوگۆیەکی لەنێوان ئەو و
مامۆستایەکی جوگرافیا دا پووی داو، بووبوو داستانێ سەر زمانی
هەمووان. مامۆستایەکی جوگرافیا چەند پرساریکی لەسەعیدی گەنج
کردبوو، سەعیدیش پێی وابوو کە لەو بوارەدا شارەزایی تەواوی نییە
بۆیە وەلامی نەدابووێەو.

به لام بۆ پۆڭى دواتر كىتېپكى جوگرافىيى له بهر كردبوو و چووبووه
خزمه تى مامۆستاكه، له دواى ته واوبوونى گفتوگوكه مامۆستاكه
دهستى سه عىدى ماچ كردبوو وتبووى:

-خودا ته مەنېكى پېر خېرو درېژت پى بېه خشتېت.

ههروه ها جارېك بۆمونا قه شه كردن له گه ل مامۆستايه كى كىمىادا
له چه ند پۆڭى كى كىمىاى خوښدبوويه وه و وردترين زانىارى لى
وه رگرتبوو مامۆستاكه ش له و ئىوارانه دا گه وده ترين وانه ي ژيان فير
بووبوو.

جىاله وه ش له بوارى بىركارى و مەنتىقا دا به ته واوه تى بلىمەت
بووه، له كاتېكدا هه مووان چه ند ين كاغه زو قه له ميان به كاره ئىناوه تا
هاوكيشه يه كى بىركارى شى بكه نه وه، به لام ئه و له مېشكى خۆيداو له
ماوه ي پېنج بۆ ده چركه دا هاوكيشه كەى حل كردوه.

سه عىدى گه نج له كاتېكدا كه له لوتكه ي ناوبانگدا بوو و له لايەن
خه لگه وه خۆشويست بوو، له و پۆڭانه دا پووداويكى له بىر نه كراوى
بۆهاته پېش..

خزمه تكارى ميوانخانه كەى والى هاته سالۆنى ميوانخانه كه كه
سه عىدى لىبرو پى وت:

-گه وده م، گوندنشېنېك به سوارى گوڤدرېژه كه يه وه هاتووه و
له بهرده م ميوانخانه كه دا داواى بېنىنى ئىوه ده كات، من هه رچه نده

وتومه "نابیت" به لām نه و سووره له سه ر داواکه ی، بیهیتمه ژووره وه
یاخود به پتی بکه م بپوات.

سه عیدی گهنج به شوق و هه یجانیکه وه به ره و دهره وه هه لّهات،
کاتیک نه و گوندنشینه ی بینی که زۆر به ریشانه له گه لّ گویدریژه که یدا
له گۆشه یه کدا دانیشتبوون، دهسته کانی گرت و وتی:
-باوکه!

چاوه کانی میرزا نه فهندی له ناکاو گه شانوه، که چهند پۆژیک بوو
ماندوو بوو به هۆی نه و پڠایه ی که بپیبوو.
-کوپه که م، سه عیده که م!

له به ره نه وه ی ماوه یه کی زۆر کوپه که ی خۆی نه دیبوو، سه سه ره تی
نه و جه رگی سوتاندبوو و، فرمیسک به چاوه کانیداو ده هاتنه
خواره وه، باوک و کوپ باوه شیان به یه کدا کردو تا ماوه یه ک به و شیوه یه
مانه وه.

له سه ر داوای نوورییه خاتوونی دایکی سه عید، میرزا نه فهندی
سه ره پای زه حه ته ییه کانی نه و پۆژانه، که وتبووه پتی و تا شاری (وان)
هاتبوو.

دایک و باوکی سه عید کاتیک گرتیبستی پوو داوه کان ده بوون
سه باره ت به کوپه که یان هه ندیک جار دلخۆشو هه ندیک جاریش خه م

دايده گرتن، به لام كرده وه كانى كوپه كه يان كه تازه خهريك بوو پټى
ده نايه تۆزده سالييه وه هه ميشه جټى شانازى بوو بۆيان.

ميرزا ئه فهندى وتى:

—كوپى خۆم! با كه س من نه ناسټ، له په نايه كدا پټكه وه كه ميڤ
داده نيشين، هه ر ئه وه نده به سه، دواتر من ميوانخانه يه ك ده دۆزمه وه و
شه و له وئى ده خه و، با به م حاله مه وه نه زانن كه باوكى تۆم، تۆ
ميوانى واليت، له گه ل كه سانى گه و ده دا هه لده ستيت و داده نيشيت،
نامه وٽ شه رمه زارت بكه م.

سه عدى گه نچ به و ته ميهره بانانه ي باوكى ئاگر له جگه رى به ر بوو

وتى:

—ئه وه چ قسه يه كه باوكه گيان! دووباره خۆى دايه وه به سه ر

ده ستى باوكيدا و وتى:

—تۆتاجى سه رى منى، ئه گه ر تۆ منت به حه لالى به خټو نه كرده و

له دوعاى خير بى به شت بكرده مايه، من چۆن ده مته وانى بيمه ميوانى

والى؟

ده ستى باوكى گرت و برديه ميوانخانه كه كه پر بوو له ميوان كه

له (وان) وه هاتبوون و (والى) ش له وئى بوو، به ده نكيڤ كه هه موان

بتوانن گوټييستى ببن به دلخوشييه كه وه وتى:

—ئه مه باوكى منه.

لەگەڵ خۆی بردییه سەرەوه و لەتەنیششت (والی) دا داینیشاند،
 خوشی کەوتە سەر چۆک لە بەردەمیدا.
 یەکیەک لە خواناسەکان کە لە قەرەباڵغیە کە دابوو، نۆز دوور بوویەوه
 . لە میرزا ئەفەندی و هەستی بە نووری دەم و چاوی کرد لە بەر خۆیەوه
 وتی:

— باوکیکی وەها هەر کوپێکی لەو شیوەیە دەبێت، چەندە لە یەك
 هاتوون!

باوکیك كە پارووی حەلالی بە منداڵەکانی دابێت و، منداڵێك كە
 دوعای خێری باوکی بە دەست هێنابێت! دڵەکانیان تەنەت بە تۆپیش
 ناپووخیت.

قسە ی ئەو خواناسە بە پاست گەرا.
 منداڵی خێزانێك كە بە پارووی حەلال گۆشکرایت، بەم شیوەیە
 بەو فادەبێت و دوعای خێری دایک و باوک دە یگریتەوه.
 لە بەر ئەو بوو کە بە دیعووزە مان سە عیدی نوورسی لە لای هەمووان
 ناسرا...

بائەوه بێتە وەسیەتێك بۆکەنجەکان...

هه رگهس پشت به خودا ببهستیت
دهیباته وهو ئه وهشی پشت به بهنده گانی خودا
ببهستیت له ناوده چیت

هه موو پۆژیک له پۆژی پیش خۆی چرپترو قه ره بالغترو دژوارتر
تیده په پی، کۆنفراسه کان، پۆژی ئیمزا، وانه گانی زانکۆو بانگهێشته
یه که له دواى یه که کان له لایه ن خۆشه ویستانمانه وه جهسته مانى
به ته واوى ماندوو کردبوو، له بهر ئه وهش ته ندروستیم ده ستى کرد
به نیشاندانى هیمای نه خۆشى، زۆر به جدی پیویستم به چاودێرى و
پشکنینى کى خیرامه بوو. به وتنى: "ئه مپۆ مه جالم نییه، سبه ی ان
شاء الله " " ئه م مانگه زۆر سه رقالم ان شاء الله مانگى داماترو "

"باپرؤگرامه کانی ئەم زستانەم کەم و کورتی نەنوینن، ھاوین ئانشاء
الله ... بەتەواوی ھێزو توانام لەبەرپرا.

مەگەر لەش ساغی چ نیعمەتێکی گەورەییە، چ دەوڵەمەندیە کە
تالە دەست نەچیت قیمەت و بەهای نازانرێت.

خوا لەدۆستەکانم پازێ بێت بردمیان بۆ نەخۆشخانە و پشکنینیان
بۆکردم.

لەسایە ئێو مۆفە پۆح سووکانهی دەرووبەرمەو، ھەمووکارەکانم
بەپێک و پێکی دەپۆشتن بەپۆت، ھەروەھا بەھۆی ئێو دۆستانەیی کە
خۆشیان دەویستم زۆر بەبێ زەحمەت چوومە ژێر پشکنینەو.

لەکاتی کدا کە ورد دەبوومەو ئێو نەخۆشخانە گەورەییە و پلیکانەو
نەزمەکانی، گوندنیشنیکی داماو کەوتە بەرچاوم.

بەکاغەزەکانی دەستیەو بەشلەژاوییەو کە نەیدەزانی دەردی
خۆی بەکێ بلیت و چۆن بلیت، زۆر بەغەمبارییەو سەرئەجەکانی تی
بپریم وەک ئەوێ داوای ھاوکاریم لێ بکات.

کاتی ک ئێو قەرەبانییە بێنی لەدەورووبەرمدا دیاربوو ئێرەیی پێ
دەبردم و لەناخەو دەیوت: "ئام خۆزگە منیش کەسیکم ھەبواوە
کە دەستم بگرێت!"

چەند جارێک لەناخەدا دەنگێک لەویژدانمەو بەرزبوویەو و پێی
وتم:

"چی ده بیټ نه گهر هاوکاریه کی نه و داماو ههش بکهین!" به لام
 فه رمان به ره کانی نه خوشخانه به جۆرێک له گهڵ ناله و هاواری
 نه خۆشه کاندراپاها تیبوون، نه و پووداوانه ی ناخی ئیمه یان پارچه پارچه
 ده کرد لای نه وان شتیکی زۆر سروشتی و ئاسایی بوو.

کاتێک نه و به سته زمانه م به کاغه زه کانی دهستییه وه بینی که به ره و
 خواره وه ده هات له ناخی خۆمدا وتم: "ئه ی هاوار، وابزانم نه و داماو هه
 له به ره وه ی نه یه توانی چاره یه ک بدۆزیته وه وازی هیتا! بی چاره وا
 بزانم په شیمان بوویه وه و ده پواته وه!"
 وتم:

—مامه، کاره کانت بۆ سبه ی نه ی دواخست!

—نه خیر قوربان، ته واو بوو سوپاس بۆخوا.

به سه رسو پرمانه وه پرسیم:

—واته کاره کانت ته واو کردوو ده پۆیته وه؟

—به ئی قوربان، ته واومان کرد سوپاس بۆخوا.

سه یری نه و کاره بکهن، من له گهڵ نه وه ی نه و هه موو دۆسته م
 له ده ور بوو هه مان ئیش و کاره کانی نه وم له پۆژیکی ته واودا پی ته واو
 نه کرا، که چی گوندنیشنیکی بی ده سه لات له ماوه ی دووسی کاتژمێردا
 کاره کانی ته واو کردو به ته ما ی پۆیشننه وه یه!
 خۆم پی نه گیراو پرسیم؟

- که واته تۆش واسته یه کی باشت هه یه ؟
 - به لئی قوربان .. واسته که ی من له شوینیکی زۆر گه وره یه .
 - واسته که ت له سه روکی پزیشکانه وه یه ؟
 به لام ئه و دهستی به زر کرده وه و وتی :
 - مامۆستام ! تو نازانی که که سی بی که سان په روهر دگاره !
 سهیری ئه و کورت هیتانه بکه ن سه ره پای ئه و هه موو هه ولۆ
 ته قه لایه یه کێک له دۆستانم وتی : " مامۆستا هیچ خه متان نه بیته
 له ماوه ی چه ند کاتژمیژیدا پشکنینه کان ته واو ده بن ."
 ده توت ده ستیکی نه بینراو ، کاره گانمان دوا ده خات .
 - مامۆستا سۆنه ره که مان به باشی نه گرتوو ، دووباره ده یگرینه وه ،
 ئه و خوینیه ی که هاوێکه مان لیتی وه رگرتبوون زایه بوو ، پێویسته
 دووباره خوینتان لی بگرینه وه .
 مه کینه که کارناکات ، ئه مه شیان دووباره ده که ینه وه ..
 نه ی بابە ! وه ک بلتی ئه مپۆ هه موو که م و کورتیه کان به دوا ی مندا
 ده گه پێن ، ئه و ئیشانه ی که ده یانوت له دووسی کاتژمیژیدا ته واوی
 ده که ین ، وادیار بوو به روژێک ته واو نه ده بوو له ناو ئه و هه موو دۆست و
 هاوکاره مدا تایبه ته ندیه کانم وه ک درامای لی ها تبوو ، ده بیته
 حیکمه تیک له مه دا هه بیته !

دوباره له نيو نه ژمه کاند له کاتيکدا خريکي هه ول و ته قه لايووين
چاوم به گوندنيشنه که که و ته وه .

به لام نه مجاره يان نه و به چاوړکي پر نومېده وه سه يړکي
پووخساره بي چاره که ي مني کردو وتي:

-ماندوو نه بيت ماموستا! نيتړ من ده پوم، به خوات ده سپيړم...
له کوتاييښدا پياوه پيره که دهسته له رزوکه کاني خسته سه رشانو
وانه يه که ژياني پي و ته وه:

-تو که سانکت هه بوو! واسته ت هه بوو، هه روه ها هاوه لانکت
هه بوون که وه که په روانه به ده ورته وه بوون، به لام من هيچ! !
له به رته وه په روه ردگارم به مه قايل نه بوو.

تو پشت به واسته ي مروفه کان به ست، به لام سه رکه وتوو نه بوويت،
هه رچي منيښم پشت به په روه ردگارم و به زه يي نه و به ست،
سه رکه وتووش بووم.

من زور قسه ي جوان نازانم... به لام نه وه ده زانم که:
"هه رکه سيک پشت به خودا بيه ستيت سه رکه وتوو ده بيت،
هه رکه سيکيش پشت به به نده ي خودا بيه ستيت له ده ستی ده چيت."
من بچاره سه رچو بوومه نه و نه خوځخانه يه، به لام چاره ي من
نه و دکتورانه نه يان کرد به لکو گوندنښينيکي ساده کردی.

"ههركهس پشت به بندهكان بيهستيت له دهستی ده چيټ،
ههركه سيك پشت به خودا بيهستيت سهركه وتوو ده بيت."
ئايا وهسيه تنامه يهك ههيه هيندهي ئه مه مه بهسته كه ي پيكا بيت!

ژوانه پر نهينيه که

کاک خالید،

من به لایم به نئوه دابوو که نه و پووداوه پر نهینیه تان بۆبگیرمه وه
که به سه رمدا هاتبوو، نازانم تا چهند ده توانم بیخه مه سه ر
کاغه ز! له به رنه وه ی توانای نووسینم که مه و پیم وانیه بتوانم به ته وای
ده ری بیرم، به هه رحال..

باسی نزیکه ی پینچ سال له مه و به رتان بۆده که م، نه وکاته قوتابی
بووم له به شسی ته کنیکی زانکۆی (کاراده نین) له ناو گروپسی
هاوه له کانیشمدا به پیشه وایان داده نرام، له چاوی خۆمدا تاکیکی
نایدۆلۆژی خواز بووم که ده متوانی له چاوتروکانیکدا دنیا پرکاریکه م.

به هۆی بیروپا توندو ده مارگیریه کانمه وه، نه من حه زم به که س
ده کرد نه که سیش چاره ی منی ده ویست، به و واتایه ی له جه نگی کدا
بووم هم له دژی خۆم و هم له دژی کۆمه لکه که م.

دایک و باوکم که سانیکی خاوه ن دین بوون، به لام من به ته واوه تی
دژی ئه و شتانه بووم، له بهر ئه وهش بهرده وام له گه ل خێزانه که مدا
له شه پد ابووم.

هاوپییه کم هه بوو که له هه مان پۆلی ئیتمه بوو، که سیکی ژیرو خانه دان
بوو، په یوه ندییه کی گونجاویشی هه بوو له پۆلدا، له گه ل هه مووانیشدا
په یوه ندییه کی باشی دروست ده کرد.

جار جار له پۆلدا موناقه شه دروست ده بوو، منیش هه ندیک جار
له گه ل قوتابیه کانداده که وتمه موناقه شه یه کی قورسه وه، به لام ئه و
هاوپییه مان له کۆتاییدا قسه ی ده کرد، بێ ئه وه ی دلی که س
بره نجینیت، پێگه یه کی مامناوه ندی ده گرته بهر، هم توو په یییه کانی
ده په واند ه وه و هم هه ردوولاشی پازی ده کرد.

من حهیرانی هه لسوکه وته کانی ئه و هاوپییه بووم، چۆن ده کریت
که سیک به و جۆره ئارامگرو سنگ فراوان بیت! ئایا ئه مانه وه ک
ئه وه ی که هه ندی که س ده یلین تاییه تمه ندییه کی خۆرسک بوون!
یاخود دوا ی هه ولتیکی زۆر توانیویه تی به ده ستیان بهینیت!

بۆنەۋى پىرسىيار دەربارەى ھەموو ئەمانە بىكەم و مەراقەكانم
 بېرەۋىنمەۋە بېرىلم دا قىسەى لەگەل بىكەم، چونكە ئەو كەسىكى
 تابىلى، پارىزكارو منىش بەتەۋاۋى لەلاپىدا بوم، بەپروائەت ھىچ
 خالىكى ھاۋبەشمان نەبوو، بەلام ھەلسوكەۋتەكانى ئەو كارىگەرى
 لەسەرم ھەبوو، لەناخەۋە ھەستم بەخۇشەۋىستى دەكرد لەبارەيەۋە،
 وتم:

—دەتوانم قىسەتان لەگەل بىكەم؟

پاستىكەى زۆرسەرى سوپماۋ پىرسى:

—سەبارەت بەكام بابەت؟

—سەبارەت بەبابەت نا، تەنھا دەمەۋىت لەنزىكەۋە بتان ناسم.

—من كەسايەتەكى تايبەتىم نىيە كەشايەنى لەنزىكەۋە ناسىن بىت،
 من كەسىكى ئاسايىم بەلام مادام ناسىنى خاتوننىكى زانستپەرۋەرۋ
 تىگەپشتوو ۋەك ئۆۋە بىت كىشەنىيە.

ئەمەبو ئەۋلايەنەى ئەو كەكارىگەرى لەسەرم من دروستكردبوو من
 كەسىكى ئاسايى بووم، بەۋشپەرەيە بەھرى تايبەتى و زانىارى لەو
 شپەرەيەم نەبوو، جارى بەھىچ شپەرەيەك (خاتون) نەبووم، بەلام
 بەشپەرەيەى خۇلۇك نىزىك كىردنەۋەى و بەو گرنگىيەى كە بەمنى دا،
 پىش ئەۋەى قىسە بىكەين، ھەنگاۋىك پىش من كەۋت و توانى
 سەركەۋتور بىت.

له گه ل هاورپيه كمدا كه ناوى (نئيدا) بوو، نه ویش نۆز مه راقى ژيانى
(سه ليم) ى ده كرد پيځه وه پويشتين بى شوينيك و سه ليميش له گه ل
هاورپيه كيدا هاتبوو، نزيكه ى كاتژميرك قسه مان كرد.

من به رده وام پرسى ارم سه باره ت به خوى لى ده كرد، به لام نه و
زياتر حه زى ده كرد له سه ر نايدۆلۆژيا و فيكرو به هاى فرمانه كان
بدويت.

له كاتى قسه كانيشدا هيرشى نه ده كرده سه ر هيچ لايه نيك و ته نها
باسى له جوانييه كانى بپروپاكه ى خوى ده كرد.

سه رنجى قسه كانيم دها هيچ توو په نه ده بوو سو كايه تى به كه س
نه ده كرد، به رده وام له كاتى قسه كردندا په چاوى لايه نى به رامبه ريشى
ده كرد. ته نانه ت بى تاقيكرنه وه ى بپرو بۆچوونه كانى له كاتيكد
هيرشىكى توندم كرده سه ر بپروباوه په كانى، به لام نه و وازى
له خۆپاگرى و خوين شيرينى خوى نه هيناو ته نها وتى:

— ئه م قسانه، ناكړيت قسه ى خاتوونيكى وه ك ئيوه بن، چونكه
ئيوه فيكرتان به جوړيك ده دويت وه سه سته كانتان به جوړيكى دى، ئه مه
له سه رنجه كانتانه وه تپده گه م، ئيوه هاوسه نگتر له وه ن
كه ده رده كه ون. ئه گه ر به وشيويه ش نه بوو مايه كه نه و ده يوت
ناچار بووم كه وام لى بيت، نه و پياوه لدانه ى نه و منى شه رمه زار كرد،
نه و ناچارى كردم هه نگاويك بيمه دواوه.

خوین گەرمی و پەوشتی دڵسۆزانە و تەکانی سەلیم زۆر کاریان تۆ
کردبووم، ئەو بەپاستی کەسیکی بانگخوازیو، ئەو وەک مەن بۆ
ورده کاری و بەهەلەشی بانگەوازی نەدەکرد بەلکو بەبێ دەنگی و
لەقوولاییبەو نزیك دەبوویەو .

لەقسە و هەلسوکه وتیدا بەتەواوی مانا وەستای "کاریگەری
دروستکردن لەسەر مەژووەکان" بوو هۆکاری ئەمەش دەگەڕایەو بۆ
زۆر خویندەوێ کتیب .

ئێستا سەلیم هاوسەری منە .

لەبەرئەوێ هاوسەرگیریم لەگەڵ باشترین پیاوی دنیا داگر دوو
لەهەموو نوێژیکدا سوپاسی پەرورەدگارم دەکەم .

باوەڕم وەهایە کە هەرکەسێک بیهوێت خۆی پێ بگەیهنێت دەتوانێت
ببێت بەسەلیمکی تر .

ئێستاش هەرگەنجێک ببینم بۆی باس دەکەم، هاوسەرانیك
هەلبژێرن کە خاواناسبێت دڵی بەخۆشەویستی ئەو وەو بەندبێت،
چونکە ئەوان کەسانێکن لەبەر خاتری خودا دەژین و بەسۆزو سنگ
فراوانن، هەلبەت ئەگەر دەتانهوێت ئەو خۆشەختییە بچێژن کە مەن
دەبچێژم... لەگەڵ پێژدا .

(ناوەکە ی پاریژداو)

چۆن دمتوانم پزگارم بېت له ئالودمبوون به
ته ماشاگردنى وئنه بى ئابروو دهكان

من گەنجىكى ته من ههژده سال بووم كه له بېرۆكى ته ماشاگردنى
وئنه بى ئابروو دا نوقم بووبووم، بېرۆ هۆشم پېر بوو له وئنه و ديمه نى
پووت.

نه مده توانى له سهير كردنى وئنه حه رام دوور بكة ومه وه، مېشكم
وه ك مه كينه يه كى وئنه گرتنى ليه اتبوو كه ته نها وئنه حه رامى
ده گرت.

وام لى هاتبوو جگه له و ديمه نانه نه مده توانى بېر له هېچ شتىكى تر
بكه مه وه، ههسته كانم ماندوو نه ده بوون له پاكردن به دواى نه و كار ه
سووك و سادانه وه !

له بهر نه وهش نارامی و پاستگویی و ژبانی قوتا بخانه م
ژیره و ژوړد بوو.

نه مده توانی هژکاری نه و سر نه که و تنانه م بڅخوم و خیزانه که شم
پوون بکه مه وه.

کاتیک هاورپیکام دهیان بینی که حاله تی دهروونیم به لاپړدا
ده پوښت هندی که جار هاورکاریان ده کردم، به لام هندی که تریشیان
به پیچه وانه وه پوویه پوویان ده بوونه وه.

که مال، نه و هاورپیای که وه که من نه ویش بوو پووه نه سیری نه و
دیمه نانه دهیوت:

- گوی مه ده ری و به که یفی خوت بکه، به کجار دیته نه م دویایه وه،
مرؤ له که نجیتیدا ده بیته له که له هسه کانیدا بژی، به و شیوه به
که یف خوش و دلخوش ده بیته، پرې بکه پئی، سه یریکه، خه ون بیینه،
دلخوش به.

له بهر نه وه دیواره کانی ژوړه که م به وینه ی ناشیرین پرکرد بویه وه و
به دریژی پوژ نه مده توانی چاوه کانم له سریان لای به م.

نزیکترین هاورپیم که (سه عید) بوو، له هر دهره تی کهدا بوی
مه لیکه و تایه دژایه تی ده کردم و دهیوت:

- نه که پر وهر دگار شتی که به حرام نووسی بیته، نه وای که می که تی کی
تیدایه، سه رقال کردنی می شک و چاوو خه یال به و دیمه نانه هم

که سه که گونا هبار ده کات، هم هاوسه نگی له ده ست ده دات. وه ک
کزیله یه کی داماوت لی هاتووه له به رامبه ر دیمه نی بیژزای ئه و
وینه ناشیرینه دا وه ک کزیله ی ههسته خراپه کان...

ئه وه تۆنیت که جله وی خۆت گرتبیت، به لکو جله وی تۆ ئیتستا
له ده ستنی نه فست و ههسته خراپه کانتدایه تۆ وه ک جانه وه ریکی
داماوت لی هاتووه که لیک به ده میدا دیته خواری و به دوا ی پارچه
گۆشتیکدا ده گه پیت.

سهیری خۆت بکه، ئه وه دوو ساله له تاقیکردنه وه کانیشدا
ده رناچیت، ئه مه گه وره ترین له ده ست چوونه بۆتۆ دایک و باوکت
تووشی خه فته کردووه، تووشی دوعای خراپی ئه وانیش ده بیت
ئه مه ش دووه مین له ده ستچوونی تۆیه.

له ناو کۆمه لگه شدا وه ک که سیک ی سه رکه وتوو پیزدار ده رناکه ویت
ئه مه شیان سییه م له ده ستچوونه.

وا ی لی دیت هه رکه س بتهینیت لیت هه لدیت و خۆیت لی ده پاریزیت
ئه مه ش چواره مین له ده ستچوونه.

به لام له هه موو ئه مانه گرنگتر ئه وه یه که له ناو کۆمه لگه دا وه ک
که سیک ی باوه پینه کراو ده ناسریت ئه مه ش پینجه مین له ده ست
چوونی تۆیه.

ئىستا دەتوانىت پىم بلىيت؟ تۆ دەتەويت ژيانىت بەشىۋە يەكى
نە خوازىۋو لە ھالىكى سەرشۆپىدا بەسەر بېيەت؟ ياخۇد ژيانىك بژىت
كە بېيتە جىيى سەرنىچو تەقدىرى خەلكى و داۋىن پاك و پىزلىگىراو
بىت؟

سەئىد پاستى دەوت، بۆيە ھاۋارم كىر بەسەرىدا و تىم:
- كەۋاتە، چۆن دەتوانم پىزگارم بىت؟!

وتى:

- ۋەرە بۆلای ئىمە، ئىمە لەگەل گروپىك لە ھاۋىپىياندا دۇنيایە كمان
بۆخۇمان پىك ھىناۋە، لەۋى ھەرام بوۋى نىيە، تەنھا ھەلەل ھەيە
خىيانەت بوۋى نىيە، بەلگە دۆستايەتى ھەيە.

من باۋەپم وايە كە تۆش دوۋبارە دەتوانىت خۆت بدۆزىتە ۋە..
من و سەئىد دەرچوۋى ھەمان قوتابخانە بوۋىن، ئەو بەشى پىزىشكى
ۋە رىگرتو چوۋە ئەۋى، منىش لەناۋ ئەو بۆشايىيە ژياندا كە خوروم
دابوۋىيە ئەو وپنە بى ئاپروانە ھەروا مابوۋمە ۋە.

پىكەۋە چوۋىن بۆنە مالەي كە ئەو تىايدا دەمايە ۋە، شوقەيەكى
جوانىيان بەكرى گرتبىو، چوار خويندكارى پىزىشكى پىكەۋە
كۆبوۋبوۋنە ۋە دۇنيایەكى جوانىيان خولقاندبىو.

كاتىك لەدەرگا چوۋىنە ژوۋرە ۋە دوو وپنە سەرنىجيان پاكىشام:
لەژىر يەككىياندا نووسرابوۋ:

"لەزىنا نزيك مەبنەو، چونكە پۇخى مرۇڧ دەكۆزىت، دەيكاتە
بەندەى ھەستەكانى و وەك مردوويهكى زيندوى لى دەكات."

بەلى ئەو مەن بووم، ئەو پستەيە پىناسەى منى دەکرد.

سەعيد كاتىك بينى زۆر تاساوم دەستى گرتى وتى:

— ھەموو پۇزىك ئەو تابلىويە دەخوئىنمەو، وەك دەرمان وايە بۆئىمە
ئەگەر نا گوناھەكانى كۆمەلگە وەك ئەزىيا مرۇڧ قووت دەدەن.

نووسراوى ژىر تابلىوى دووم سەيرتربوو:

"تەماشاكردنى ئافرەتى مردوو بەچاويكى نەفسانييەو، نيشانەى
پسوايى ئەو كەسە دەرەخات، سەيركردنى وئىنەى خراپ كەلەحوكمى
مردوودايە جوانى پۇخ دەكۆزىتتەو."

تىگەيشتم، زۆر باشيش تىگەيشتم.

مرۇڧ ناتوانىت بەتەنھا بەرەنگارى گوناھو ھەلەكان بېتتەو:

"ھەركەس گرووپىكى باش لەھاپى ھەلېزىرېت، دەبېتە كەسېكى
باش"

مەن لەو چەند پۇژەدا كەلەمالى سەعيد بووم زۆر باش لەو قەسەيەى
باوكم تىگەيشتم.

سوپاس بۆپەرەردگارم!

ئىستە وەسىيەت دەكەم...

بۆئەوانەى كە ھىشتا نەكەوتونەتە داوھەكانى ژيانەو...

بۆنەوانەى لەناو تاواندا پەلە قازەيانەو دەيانەوئە پزگارىيان بئەت!
بۆنەوانەى داواى ھاوکارى دەکەنو دەلەين: "حالى ئىمە چى لى
بەسەر دئەت!"

وہسیەت دەکەم بە:
ھاوئەئەک کەخودا بناسئەت و دەوربەرئەک کە ملیان بۆقورئان کەچ
کەربئەت.

جگەلەمە پئى پزگاريتان نىيە...
وہسیەت دەکەم...

(ناوہکەى پارئەزداوہ)

بوومە قوربانى هەلەكانى خۆم

بەداخەو، بى سەروبەرى ژيان لەگەڵ گرووپىك لە ھاوپىتى
سەرسەرىو، ويستى ژيانىكى سەرکەشانی منيشى بەلاى خۆيدا
پاکيشا..

خۆدزىنەو لەوانەكانى ئامادەيى، قۆپى كردن، فشار خستنه سەر
گەنجەكانى دەورووبەرم، پارەوەرگرتن لەمەندىك لەمنداڵە
دەولەمەندەكان...

هه موو ئه مانه له سه ره تادا وهك سه ركه شيبه كى شيرين
دهرده كه وتن.

هه مووشته كان به ده ركه وتننى مامۆستای ئه ده بياتمان ده سستی
پێکرد، سه ره پای ئه وهى چه ندين مامۆستامان به هه ره شه بى دهنگ
كردبوو، به لام مامۆستا (ياقون) ئازايه تى خۆى سه لماندو تا
ده ركردنمان له قوتا بخانه نه وه ستايه وه...

بۆ ئه وهى واله مامۆستا بكه ين واز به ئینت، هه رچى له ده ستمان هات
كردمان..

هه ره شمان كرد، سه ياره كه يمان په نچه رکرد، جامه كانيمان شكاند،
له كۆتاييشدا له ناوه پاستى شه قامه كه دا زۆر بى په حمانه لیمان دا..
به لام ئه و وازی نه هیناو وتبووى:

- پێویسته كه سێك خۆى فیدابكات بۆ ئه وهى ئه م جانه وه رانه
خاوین بکاته وه...

له كۆتاييشدا ئێمه ی به ده رکردن دا..

له سه ره قیش بوو..

تومه س ئه و پێگه يه ی كه ئێمه چووبووینه سه رى و ژيانێكى
شیتانه مان ده ويست پر بوو له به ره به ست و نا په حه تى و نه هامه تى.
به لام ئێمه ئه وه مان نه ده زانى..

نه سیمى لاویتی دابووى له سه زمان، گویمان له ماموستانو دایکو
باوکمان نه ده گرت.

ده رگای عه قلمان به پووى هر پاستى و ناموژگارى و حه قیقه تیځدا
داخستبوو.

دانه دانه له گه له قوتا بخانه، خیزان، شار، هه روه ها هه موو دوستو
خوشه ویسته گانم په یوه ندیم پچرا.

کاتیک له پاستیه کان تیځه شتمو زانیم نه و کارانه ی که ده یانکه م زور
هه له ن، کار له کارتر ازابوو.

به کاره یتانی ماده ی هوشبه ر، دزی کردن و پیاو بریندار کردن و دوو
تاوانی پیاو کوژی...

له و نه مه نه گه نجیتییه مدا که په شه با سر شیتته کان ژیانمیان
سه ره وژیړ کړدبوو، من به ته واوی ته نیا بووم.

چیتړ نه و که سانه ی که پټیان قبول ده کړاو نه و دوستانه شى که
پالیان پټوه نام بز نه و پټیه، له لام نه مابونه وه...

چیتړ زیندان مالى من بوو، به لام لیږه ش پاحه ت نه بووم، چونکه
یه کیځ له و دوو پیاوه ی که کوشتبووم پیاوی گروپی مافیا که ی
به رامبه زمان بوو، ده مزانی که باجی نه وه م به ژیانم لی ده سیننه وه.

منیان خزانده ته والیتی زیندانه وه .. ژماره ی نه و شیشانه ی که ده کران به جه سته مداو دهرده هاتنه وه له ژماره نه ده هات و بئ سنووریو، پتم وایت وایان زانی مردوم بویه له وی به جیان هیستم. کاتیک چاوم کرده وه له نه خۆشخانه و له ناو خوین و سیره مدا گیرۆده ی نازاریکی سهخت بوو بووم.

ته واو هۆشم به خۆم نه بوو، ژاوه ژاو ده هاته بهرگویم، چاوه کانم وه که په نجه ره یه کیان لی هاتبوو که به په رده ی دراو داپۆشرا بیت، دیمه نه کان پچر پچرو لیل بوون.

نه نجامه که زۆر ترسناک بوو! شیشه کان جه سته میان پارچه پارچه کردبوو، له بهر نه وهش پرخۆله باریکه میان بریبوو ئیدرار میان بۆده ره وه به ستبوو.

پتیویست به وه ناکات بزانی که نه مه واتای چی بوو! ته نانهت بیرکردنه وهش لی ئینسانی ده تۆقاند ..

فاتوره ی گوی نه گرتن له گه وره کان، گوی نه دانه ژیان، بینینی ژیان وه که سه ره که شیهه ک، لیدانی مامۆستایه ک له ناوه پاستی شه قامدا ته نها له بهر نه وهی ده یویست زانست و په وشتمان فیڕ بکات هه ره نه مه بوو.

په ره ره دگارم به جۆریک باجی لی سه ندمه وه. نازاری نه وهی که مامۆستا که مان نارد نه خۆشخانه، به وشیه وهش خۆم که وتمه نه خۆشخانه، نه ویش وه که مه حکومیکی حوکمدراو به حوکمیکی قورس

لەزىنداندا.. تەنھا ئەمە؟! خۆزگە تەنھا خۆم باجى ھەلەكان
بدايەتەو.. دايكى بى پارهەم دەيتوانى بەرگەى كوپە
سەرپىچىكارەكەى بگريّت كە بەبەرچاويەو لەدەست چوو..

باوكى داماوېشم، بەسى چوار قرانمووچەى فەرمانبەريەو، بارى
خيزانەكەى لەئەستۆگرتووە، ئەويش نەخۆشى فشارى خوينى ھەيە،
ئەگەر پۆژيک ھەوالى بەئيشى ئەويشم پى بگات ئەوكات چى بكم!!
بۆچى باسى ئەمانەم بۆ كردن؟!

بۆئەو گەنجانەى لەتەمەنى مندان، بۆئەوانەى خويان داوہ تە ھەمان
خەيالەكانى منو دەيانەويّت تامى ژيان بکەن! بۆئەوانەى خويان
داوہ تە دەست سىحرەكانى دونيايەكى بى ئامانچو دەلێن: "گوئ
مەدەرئى، بەمن چى!"

بۆھەموو ئەوانەى كە گەنجيتيان بە نەفسە سەرپىچىكارەكەيانەو
بۆدۆزەخ گۆرپوہ..

ئەگەر دەتەنەويّت بزائن كۆتاييتان بەگوئ دەگات، سەيرى من
بکەن.. چونكە ئەم پڤيە دەگاتە ھەمان شوپن..

يان بەنديخانە..!

يان نەخۆشخانە..!

ياخود گۆرستان..!

ئەگەر مالىكتان ھەيە كە ئىوارە دەتوانن بۆى بگەپتەوہ..

ئەگەر دايىك و باوكتان دەتانخەنە سەر سنگيان و پېتان دەلېن:
"پۆلەكەم!" ئەگەر تواناي سىك پىركردن و تىر نوستنتان ھەيە!

كەواتە: ئىيۈە بەختە وەرتىن و دەولە مەندىتىن كەسى دۇنيان.
چاگەيەك لەگەل خۆتان بىكەن و بەسەر كەشى و خەيالە و بەدوای
داهاتودا مەگەپېن، باغەقل و مەنتىقتان پابەرتان و ئامۇزگارى و
تەجربەي گەرەكان پووناكى پېتان بېت.

من قورىيانى دەستى ھەلەكانى خۆم، لەھالى من بىروان و پەند
و ەربىگىن بزانن كە ھاوپىي خراپ، پىي خراپ، كارى خراپ و قازانجى
ھەرام باجى زۆر قورستان پىي دەداتە وە...

باقسەي گەنجىك كە زەمانىك بوو ژيانىكى خىراو خەيال پەرىست و
لەخۇبايى و سەرگەش دەژيا، ئىستاش باجەكەي زۆر بەسەختى
دەداتە وە ھاوكتان بېت بۆدۆزىنە وەي پىي پاست.

باوەرپتان بەو ھەبېت كە داواي چى لەپەرەردگارى مەزن بىكەن،
ھەرچى يەك بېت، پېتان دەبەخشېت..

ئەگەر ئەم فىلىمى ژيانە بخىتە وە سەرەتاو دووبارە مافى
ھەلېژاردن پىي بدېتە وە، ئەم دوو شتە ھەلدەبۇزىم:

۱- پەرەزەمەندى و دوغاي دايىك و باوك.

۲- بەندەيەكى شاينە بەپەرەردگار.

ئەمە وەسىيەتى مەن، بەلام ھەلېژاردنى لەدەست ئىيۈەدایە...

(ناوه‌که‌ی پارێزناوه)

له‌وه ده‌ترسم

باوكم به‌بێ ئیمانی بپروات

مامۆستای به‌پێزو موخته‌ره‌م..

سه‌ره‌تا سلاوی خواتان له‌سه‌رییت.

به‌وپه‌پی پێزه‌وه ده‌سته‌گانتان ماچ ده‌که‌م..

مامۆستا به‌تیپه‌په‌یوونی کات خه‌ریکه ده‌ره‌اتنه‌وه‌م ئه‌سته‌م

ده‌بیته‌و تاقیکردنه‌وه قورسه‌کانم به‌رده‌وامن..

پیشتر چیرۆکی ژيانم بۆ ئێوه باس کردبوو، دوو پۆژ لەمە و پێشیش
کتێبەکانی "من لە ئاگریدا سەوز بووم" و "کۆتا هەناسە لە سوێجەدا" م
خوێندەو.

بە فرمیسک و هەنسک دانەوێ کتێبی ژيانی جە نابتانم خوێندەو.
چەندە لە ژيانی من دەچوو! لە گەڵ خوێندەوێ هەر لاپەرە یە کیدا
خۆراکێم لە دەست دەداو نەمدەتوانی پێش بە فرمیسکەکانم بگرم
فرمیسکەکانم وەک لافاوێان لێ هاتبوو.

باسی باوکم کردووە بۆتان، ئێ ئێستا نوقم بوو لە قومارکردندا،
چی بێم و چی بکەم، نەمتوانی وای لێ بکەم گوێم بۆ بگریت، گوێ
لە من ناگریت، نیوە شەو دەگەرێتەو بۆ مالهو، ئەندامەکانی
خیزانە کەم بە شێوەیە ک دوژمنن بەیەک، کە ئەگەر لە دەستیان بێت
یە کتری دەکوژن...

بەردەوام لە شەپو دەمه قالداین...

هەرچی دایکیشمە باری دەروونی تەواو نییە، من لە جەوێکی
ئاو هادا چوو مەتە قەپاغی خۆمەو، باوەشم کردووە بە کتێبەکانی
ئێوەدا و پشتم بە بەرەمەکانی سەعیدی نوورسی بەستووە،
پێشنیارەکانی ناو کتێبە کانتانم خوێندەو، بەردەوام بە دوعا و
پارێزەو خوێندەوێ جەوشەن دەژیم.

مامۆستا، من كه سىڭى بېدەنگم، ھەموو شتەكان لە ناخىمى خۆمدا
دەھىلمەو، ھىچ كەسىڭم نىيە كەقسەى لەگەلدا بكم. بەتەواى
گۆشەگىر بووم، چونكە دەورووبەرەكم ھىچ پەيوەندىيەكيان لەگەل
دىن نىيە، بۆ ئەوان تەنھا ژيانى دونيا بوونى ھەيە، ھىچ كەسىڭى لى
نىيە كەباوھەدارىيەت و نوێژىكات.

پەيوەنديمان لەگەل خەزم و كەسو كارماندا ئەوئەندە كەمە كە
دەتوانىن بەنەبوو حسابى بۆ بكەين. دلەپاوكۆ و ملەلانىيەكى زۆر لە
خەزانەكەمدا ھەيە.. دەمەقالى.. توندوتىژى.. شەپى بەردەوام..
مامۆستا من زۆر ناموێتەتەم.

ھاوسەرەكم ھىچ ھەوالەم ناپرسىت، ھەميشە لەخوا دەپارێمەو.
بەنيازم داواى تەلاق بكەم، من ئيتەر بىزارىبووم، مامۆستا، بۆمانەو
بەپێوھە پێويستم بەموجىزەيە، ئىستاكەش بەزۆر ئەم پستانە
دەھۆنمەو.

بۆ ھەموو شتەك فرمىسك دەپێژم، تەندروستىم تىگچووە
گورچىلەكانم تووشى خوێن بەربوون ھاتوون.

بەرھەمەكانى جەنابتان و سەعیدی نوورسى تەنھا ھۆكارى مانەوھى
منن بەپێوھە..

نوێژەكانم ئەنجام دەدەم و جەوشەن دەخوینمەو بەردەوام لە
خوا دەپارێمەو: "خوايەگيان بمخەيتە پىزى قوتابيانى پەيامەكانى

نور و، هیدایه تم بدهیت تاب توانم له کږه دینیه کاندای له گه لیاندای به و
له گه ل نه واندای شوکرانه بڅیری نیعمه ته کانت بکه م و لیت بپاړیمه وه،
بپه یامه کانی نور بینه وه سیله یه ک بق گه یشتنم به به هه شت و له گه ل
نه و جه ماعه ته دا چاوه کانت لیک بنیم.."

ماموستا تکاده که م هاوکاریم بکن، توانای تهحه مول کردنم نه ماوه
گه وره ترین خه یالم ته و اوکردنی خویندن و پیک هیئانی ژیانیکي
به خته وهر بوو.

ده موت: "من هیچ کات ناهیلیم نه و شتانه ی به سه رمداها، به سه ر
منداله کاندای بیتته وه."

به لام نه وه پړوی نه دا، به داخه وه هه موو شته کان نه گه تیښ.
ماموستا، نومیدیکم هه یه.

به لام نه و نومیدم هاوسه رگیری نییه، به لکو بوونه به قوتابی نور،
هه ولدانه، هاوکاریکړنه، ده مه ویت له گه ل که سه پړوخسار
نورانیه کاندای هه واه لېمژم.

ماموستا، تکایه هاوکاری نه م کچه تان بکن... له ژیانیکي
ناهه مواردام نامه ویت خوم بکوژم، به لام توانای به رکه گرتنیشم
نه ماوه.

هه رچه نده له لایه کیشه وه سوپاسی خوا ده که م، نه و قسه یه ی
سه عیدی نورسیم دیتته وه یاد که ده لیت:

"ئەى بېچارە! واز لە سكا لاكردن بهێتە لە دەستی بە لاو موسیبت،
 وەرە و تەو کول بکە، چونکە سکا لاكردن لە بە لاو لە هەلەش خۆی
 لە خۆیدا بە لایەکی ترە، ئەگەر ئەو بە لایە خشەت دۆزییەو، ئەو بزانە
 کە ئەو بە لایە لە ناو ئیحسان و بەخششی ئەودایە، واز لە سکا لا بهێتە،
 سوپاسگوزار بە وەك چۆن بولبولەکان سوپاسگوزارن لە کاتی کدا کە
 گولەکان بە شەوقەو پێدەکەن."

چەندە جوانی وتوو مامۆستا!

شتێکی تریش هەیە مامۆستا، من ئەو دەترسم کە باوكم
 بەوشیوەیە بمریت، لەیەكێك لە بەرەمەکانی ئێوەدا چیرۆکی ژیا
 باوکیکم خۆیندەو کە بە بێباوەپی وەفاتی کردبوو.

خوێنی جەستەم خەریك بوو دەمەیی، من ناتوانم بەرگەى ئەو
 بگرم کە باوکی منیش بەوشیوەیە بپوات!

مردنێکی لەوشیوەیە؟! دەترسم باوکی منیش باجێکی وەها
 قورس بدات، هەولەکانم بۆ گەپاندنەوێ ئەو بۆسەر دین بێ ئەنجام
 بوون.

پۆڤی هەینی خەوم لێ کەوتبوو، لەخەوندا دەنگێك پێی وتم:
 "هەستە باوکت هەستێتە و نۆڤی لێ بکە تا بپوات بۆنۆڤ."

بەلەرزەو ھەبەرم بۈيەو ھەستام ھەستام ھەلەي ھەينى
 دەخويندرايەو، پام کرد بۆلەي باوكم و نۆر داوام لى کرد تاقەناعەتى
 کرد دووسى ھەفتە پۆيشت بەلام دواتر وازى لەنوئى ھەينىش ھەينا.
 مامۇستا دەترسم، پۆيستم بەنزاى ئۆو ھەيە، تەكايە ھاوکارىم
 بکەن، ھاوکارىم بکەن تا پەيوەستىم بەخۆشەويستى خواوہو
 سوودلە کۆپى ئايىنى مۆفە پووخسار نوورانىەکانوہربگرم، لەبەرئەمە
 نۆر مەتبەارى ئۆو دەبم.

دوعاى پرنىتە باشەکانم لەگەل ئۆو ھەيە، ھاوکارى ئەم کچەتان
 بکەن، پەرەردگارم بتانکاتە وەسەيلەي پزگارکردنى چەندەھا کەس،
 ھەرەھا خۆتان و خۆزانتان لەبەلاو خراپە بپاريزيشت و بتانکاتە
 وەسەيلەي خزمەتکردن بەم دینە.

دووبارە خواليتان پازى بىت کە گويتان بۆگرم، سەلام و پەحمەت و
 بەرەکەتى بەردەوامى پەرەردگارم لەسەرتان بىت.
 لەئەمانەتى خوادابن.

(ناوہکەي پاريزراوہ)

لەگەڤ دايك و باوكم

رېك ناكهوم

مامۆستای بەرپرۆم، خالید ئیترتوغرول.

من قوتابی قۇناغی دووہمی ئامادەیی، ھاوپیەکم نامە بۆئیۆه
دەنیریت کیشەکانی بۆئیۆه باس دەکات، ئیۆهش وەلامی دەدەنەوہ
هەندیک لەنامە کانتان پیکەوہ دەخوینینەوہ، منیش ئەم پەیوہندییە
کاری تی کردم.

بەپیارم دا کیشەکانم بۆئیۆه باس بەکم.

کیشەیی سەرەکی من دایک و باوکمە، ئەوانم زۆر خۆش دەوێت،
تەنانەت ناتوانم بێر لەژیانیك بەکمەوہ کە ئەوانی تیدا نەبن، بەلام

ئەوان ھېچ لەمن تېناگەن، لە ھەر فرسەتێکدا دڵم دەشکێنم و دەمخەنە گریان.

سەرەپای ئەوێش بڕایەکم ھەبە کە تازە دەچیتە ناوەندی، باوکم زۆر بەقسە ئازاری دەدات و ھەندێک جارێش لێی دەدات، ناتوانم بەرگەی ئەو بگرم.

بەلێ، ئێمە مندالین، گەنجین ھەلەمان ھەبە، ناتوانین وەک ئەوان بەتێگەشتوویی لەژیان بپوانین، بەلام کاتێک ھەر کردەوێە کمان بە ھەلە لێک دەدرێتەو، زیاتر ھەلە دەکەین.

لەکاتێکدا لەقوتابخانە دەگەڕاینەو، ھاوڕێییەکی کوڕ لەپێگە سەبارەت بەوانەکان پرسیاریکی لێ کردم، دایکم ئەمە ی بونی بوو، قیامەت ھەلگیرسا، من بوومە خراپترین کچی سەرزەوی، ھەرچیم کرد باوەپی پێی نەکردم.

من چیتەر لەبەرانبەر ئەو ھەلسوکەوتە پەقاندەدا کە سایەتیم خەریکە لەدەست دەدەم، نازانم دەبێ چی بکەم، تەنانەت ناشتوانم ئەو جیابکەمەو کە چ ھەلسوکەوتێک بەدلی ئەوانەو لەکام ھەلسوکەوت ناپازین.

کاتێک ھاوڕێکانم باسی ئەو دەکەن کە دایک و باوکیان چەندە تێگەشتوون و جوان ھەلسوکەوت دەکەن، ئێرەبیان پێی دەبەم.

منیش حەزم دەکرد دایک و باوکم، تیگەیشتوو، پۆشنبیر بوونایە،
واتە ئەگەر کێشەیه‌کم هەبوا یە بمتوانیایە لەباوەشی دایکم یان باوکم
دابەنیشتمایە و هەموو شتێکم بۆیان باس بکردایە، بمتوانیایە سەبارەت
بە بابەتی جیاوازی موناڵەشە لەگەڵ باوکم بکردایە و بمتوانیایە بڵێم کە
ئەو هەموو کات لەسەر حەق نییە، بمتوانیایە لەگەڵ باوکمدا
بپۆشتمایە بۆشت کەپین.

نۆر حەزم دەکرد کە ئەو کاتانە ی کە ئەو تیایدا جەوێکی باشی
هەیه، هەمیشە بەردەوام بێت، ئای مامۆستا! ئەگەر ئەمە ببێتە
پاستی باوەر پکە دەبەم بەختە وەرترین کەسی دنیا.
خۆزگە..

چیتەر بەو شیوەیه گومانناوییه‌ش لێیان نەپوانیمایە و متمانەیان پێ
بکردمایە، ئیعتباریان بۆ دابنایە و بەچاوی بەنی ئادەم لێیان
بپوانیمایە..

پتویستە دایک نزیکترین دۆست بێت بۆ کچەکه‌ی، باشترین نەپتینی
پاریزو هاوپییه‌کی نزیک بێت لەگیانیەوه، پتویست بوو کاتیەک من
بگه‌رامایەتەوه بۆ مالا هەموو پۆژەکه‌م بۆ باس بکردایە، ناپه‌هەتی و
خۆشییه‌کانم لەگەڵ ئەودا بەش بکردایە، پتویست بوو ئەو من
بەجددی وەرگیرێت و گوێم بۆپاگیرێت، کاتیەک کە بینی هەله‌ ده‌که‌م

پیتی بوتمايه: "تۆنه و کارهت کردووه، به لّام نه گهر من بوومايه
نهمده کرد" و به شیوه يه کی شیرین ناگاداری بکردمايه ته وه.

کاتیکیش کاریکی باشم بکردايه، دلی بدمايه ته وه و بیوتايه:
"منیش له جیی تۆ بوومايه هه مان کارم ده کرد."

پتویسته بۆهاوبه شی کردن له کاری چیشته خانه و خاوین کردنه وه ی
ناو مالدا شتانیك هه بن له نیتوانماندا بۆباسکردن که به هۆیه وه هه ز
به نیشکردن بکه م، پتویسته وه ک مۆڤ حسابم بۆ بکات و گرنگیم پی
بدات.

دهسته واژه کانی وه ک "تۆ تی ناگهیت، تۆ ناتوانیت نهنجامی
بدهیت، دهیشکی نیت، تۆ گه وجیت، دهستت شکاوه!، کویراییته؟"

زۆر ئازارم ده ده ن، ده مشکینن.. وام لی ده که ن نه وه شی که
له توانمدا هه یه بیکه م نه توانم بیکه م، دهست و قاچم تیکه ل ده بن.

کاتیک ده بینم له ماله وه که س لیم تی ناگات، خانووه که ش بۆم
ته نگ ده بیّت، دلم له ماله وه سارد ده بیّته وه، هه زم بۆچوونه ده ره وه
زیاد ده کات و له هه ر فرسه تیکدا هه لپه بۆ ده ره وه ده که م، ده زانم
ئه مه باش نییه به لّام چاره ی ترم نییه.

گویه دایکم نه و فشاره ی که ده یخاته سه رم بۆ باش پاگرتن و
چاکه ی منه به لّام ئه مه یه زیاتر من سارد ده کاته وه له ماله وه. ئه مه

لە کاتی کدا پتو یستە ئەوان بۆ ئەوەی من هەلە نە کەم ببە هاوپی و
 دۆست بۆم نە هیلتن پە نا بۆ هاوپی تریبەم... وانیه ؟!
 هە ئسوکە وتە کانی باوکیشم زۆر پەقن، بە پڕوای باوکم تاکە عاقل و
 تاکە کەسێک کە بیروباوە پە کانی پاست بن خۆیەتی، هیچ کات گوی
 لە من ناگریت گویش بگریت حەقم پی نادات... بەردەوام ئازاری
 برابچو کەم دەدات و، لێی دەدات، کاتیک ئەو لێیان دەخوات من
 لێرەو خەفەت دەخۆم.

هەندێک جار هاوپی کەم دین بۆ مالمەن، بە جۆرێک لێیان دەپوانن
 وە ک ئەوەی خەریک بێت بیاخۆن، ئایا ئەمە هەلە نییه ؟! ئەمە
 لە جیاتی ئەوەی هەم بەدەن بۆ هێنانە مالهەوی هاوپی کەم تا من نە پۆمە
 دەرەو و لە پێش چاویاندا بم، بەم شیوەیە هاوپی کانیشم دەناسن.

کاتیک ناو بە ناو دەچم بۆ مالی هاوپی کەم ئیرەییان پی دەبەم. دایک و
 باوکیان لە دەرگاوە بە خێرەاتنمان دەکەن، قەسەیی خۆشمان لە گەڵ
 دەکەن، میوانداریمان دەکەن و، بەردەوام داوا دەکەن کە بپۆم
 بۆ مالمەن، دواتریش زۆر پێک پۆشن و دەست بە خۆیاندا دەهێنن.

دایک و باوکی من کەسانیکی زۆر ناپێکن لە جل و بەرگدا، زۆر گوی
 بە جل و بەرگ نادەن، ئەم وەزە ئەوانی زیاتر خۆین سارد کردووە.
 ئەگەر دایک و باوکم دەستیان بە خۆیاندا بەهێنایه، قژیان بریقەیی

بهاتايه، باوكم هموو پۆژێك پيشی چاك بكردايه وهك بیست سال
له مه وپیش خۆيان نه گۆپییایه چهنده باش ده بوو.

باوكم كه خواردن هاته بهره دهستی یه كسه ر ده یخوات، له كاتی نان
خواردندا ملّچه ملّج به ده می دهكات ته نانه ت درك به وه ناكات كه نه و
پاروانه له ده مهیدا چهنده دیمه نێکی ناشیرینیان هه یه.

جارێك وتم با باسی نه و مه وزعه بكم، یه كه دونیا ئازاریان دام.
له بهر نه وهی باوكم عاره قو جگه ره ده خوات، دایكیشم مودمی
جگه ره یه، باری ته ندروستیان زۆر ئازارم ده دات.

سه ره پای هه موو نه مانهش نه وان دایك و باوکی من و، ژیان به بی
نه وان سه خت و درواره ؟!

به تاییه ت له دواي خویندنه وهی هه ردوو كتیبی "من له ئاگر دا سه وز
بووم" و "كۆتا هه ناسه له سوچه دا".

له سایه ی كتیبه كانه تانه وه دهستم به نوێژ كردن كردوو وه نوێژه كانم
به دزییه وه نه دا ده كه م، چونكه له هه لپه ساردنه كانی باوكم ده ترسم
كه ده لێ: "تو ده ته ویت ببیته كۆنه په رست؟!"

نه وان نازانن كه من تاخودا زیاتر بناسم نه وانم زیاتر خۆش ده ویت.
له دواي هه موو نوێژه كانم نزیان بۆ ده كه م.

من له ناو خێزانیکی وه هادا ده ژیم، پێویسته چی بكم تا نه م
خیزانه والی بكم زیاتر شیوه ی ژیان وه ربگریت!

دەزانم نامەيەکی زۆر درێژ بوو.

بەنوسینی ئەم نامەيە ئاسوودەبووم، بەجۆرێک وەلامیشم دەست
کەوت، چونکە کتێبەکانتانپیشنیارو ئامۆزگاریبەنرخیان تێدايە...
پەرەردگارم چالاکی و ئیمان و هیزتان پێ ببەخشیت.
دەستەکانتان ماچ دەکەم.

(ناوەکەي پارێزراوە)

زامی دلیک

ئیمه له لادی له دایک بووین و هه رله ویش گه وره بووین، نه و یاسایانه ی
 که نه ریت و باوه کان دایان نابوو، زیانی ئیمه شی ئا پاسته ده کرد.
 من ته مه نم ۱۷ سالان و خیزانه که شم ۱۵ سالان بوو کاتیک
 هاوسه رگیریان پی کردین، هاوسه ره که م له هه مان کاتدا کچه
 پووریشم بوو.

سه ره پای هه موو نا په حه تیبه کانیش، ئیمه یه کمان زۆر
 خوشده ویست، هیچ بیزاریش نه بووین له وه ی که له گه ل دایک و باوکمدا
 له هه مان مال و له ژووړیکی بچووکدا بووین، وه ک دور عاشقی سووتاو

چاومان له سهر يه ك لانه ده برد، ته نانه ت بڼ ساتيكيښ دور له يه ك
هه لمان نه ده كرد.

به لام له ژير كاري سه خندا منيش و ئه ویش هه موو پوژيکمان به
ناپه حه تي ده برده سهر، ئه و ياسا يانه ش له ولاوه بوه ستي ت كه
كومه لگه بوخيژانه كاني دانابوو.

نه مانده تواني له ته نيشت يه كه وه بپوین يان ده ستي يه ك بگرين،
نه مانده تواني له ته نيشت گه وره كاني خيژانه وه دابنيشين، ته نانه ت
نه مانده تواني مندا له كانمان بگرينه باوه شو تيژماچيشيان بكه ين.

سهره پای هه موو ئه مانه ش ئيمه هه ر دلخوش بووين، له گه ل
ئوه شي كه به پوژ له يه ك دور بووين، به لام نيگا كانمان بو يه ك ژيانماني
پر كړد بوو له به خته وه ري.

هاوسه ره جوانو دل ئالتونيه كه م بي ئه وه ي بزاني ت ناكمي به كوي
ده گات، پوژي ك قسه يه كي له ده م ده رچوو.

دايكو باوكو گه وره كاني خيژانه كه م ئه م قسه يان به پاستو چه پدا
گيږا... شته كه يان گه وره كرد، وه ك كيښه يه كي ناموسيان ليكرد.

منيش له ژير فشاري بي ماناي عورفو عاده تو خيژانه كه مدا،
نه متواني ده م بكه مه وه و پشتي هاوسه ره كه م بگرم. به يانيه ك ئه ويان
ده ركرده ده ره وه، ناتوانم له بيرم بچي ته وه كه چو ن ناوې دايه وه

بۆم و پاراپیه وه: "تکایه مه هیله برۆم، من بێ تاوانم، ده بیه کۆیله بۆت
ته نها بهیله بیهنمه وه."

له وکاته دا هه زاره ها چه قز جه رگیان بریم..

فرمیسکه کانم پرشته ده روونمه وه و گپی دلم له ناخدا ناشت و ئه و
خه لۆزه ی که که وتبووه ناخمه وه زۆر بێ ئامان ده یسووتاندم.

ئه مه بووه دابراپانیکی له و جۆره که ئه و دووکه سه ی تامردن یه کیان
خۆشده ویست وه ک بلایی هه ر له ویدا کوشتبویانن، ئیمه چیت
نه ده ژیاپن، ئه وه ی که ده ژیا جه سته ی بێ پۆح و بێ هه ستمان بوو.

له هه موو خیزان و کۆمه لکه و گونده که مان تۆرام، بریارم دا برۆمه
ده ره وه و دوور بکه ومه وه له و گونده ی که وه ک دۆزه خ ده یسووتاندم،
به لام ئاگری ده روونم هیچ کات نه کوژایه وه به لکو زیاتر کلپه ی
ده سه ند.

له وه والانه ی که سه باره ت به و پیم گه یشته، ده مزانی که
هاوسه ره که م ژیاپی به ته واوی بووه ته دۆزه خ، چاوه پێی ده کرد برۆم
بۆلای وه ره چی زووتره پێکه وه هه لپین.

به لام من له کوئی خاوه نی ئه و ئازایه تیه بووم؟ له کوئی بوو ئه و
ئینساف و لیبۆرده ییه ی ناو داب و نه ریتی گونده که مان!

ئه و خه یالانه ی که ده مکردن به که لکی هیچ نه هاتن، دواتر بیستم
که ژنه که میان داوه ته پیاویکی پیر، ئه ویش به زۆر..

به لّام خۆپاگرى ئه و تاچه ند كه لكى مه بوو؟ به رده وام ئه شكه نجه و تيه لّدان و ئيهانه كردن.

منيش هاوسه رگيريه كي ترم كرد، به لّام هاوسه رگيريه كي پوا له تي. چونكه له دواي ئه و من نه مده تواني بيمه ميژد بۆهيچ كه سيكي تر، كه سيش نه يده تواني بۆمن ببّيته هاوسه ر.

منيش و ئه ويش مندا لّمان بوو، مندا له كانى ئه ويش گه و رده بوون و مندا له كانى منيش.. ئه ويش به ته مه ندا چوو و منيش، مندا له كانى ئه ويش شوويان كردو ژنيان هينا، مندا له كانى منيش.

له كۆتاييدا ژنه كه ي منيش وه فاتي كرد، پياوه كه ي ئه ويش، ئه و ئاگره ي كه سالانتيك بوو نه متواني بوو له ده روونمدا بيكوژيتمه وه دووباره بلّيسه ي به رزبوويه وه بۆئاسمان.

له سه ر ته شويقي هه نديك له هاوپاكانم و ته نانه ت زۆر ليكردنيشيان له كاتيكددا كه هاوسه ره كۆنه كه م به ته نيا له ماله وه بوو ته له فونم بۆ كرد. له ته له فۆنه كه وه ده نكيك ده هات كه هه موو خانه كانى له شميان زيندوو كرده وه و له هۆش خۆم چووم.

وتى:

-ئه وه تويت؟ بيمه قورباني ئه و ده نگه ت، ئه وه خۆتى؟! وه ره و ته حه مولى ئه مه بكه... ئه مه كۆتا ديمه ني ئه و فيلمه بوو كه سالانتيك له مه و به ر پچرا بوو.

ئەو خۆشەويستىيە سىجراۋىيە ئەو عىشقى كەنە مانتوانى پىيى
بگەين، ھەر ھەم ئەو ھەستانە كە ناتوانرەيت پىياھەلدانىيان بۆ بگرەيت...
دووبارە لە دەمارەكاندا ژيانەوہ..

پىكەوہ قسەمان كردد..

بىگومان ئەگەر ئەوہ بە قسە كردن ناوېرەيت، فرمىسكە كانمان
بووبوہ لافاۋ پەلە قازەى دلمان قەفسى سنگمانى ئازار دەدا..
وتى:

-كەواتە تۆ چى دەلەيت؟! واباش نىيە ئەو نىكاھى كەلەنيوہدا
جىمان ھىشت تەواۋى بگەين؟!

وتى:

-من ئامادەم بۆت بمرم، پەلە بگەو ھەرە، ئەگەر بتوانم بەم
شەوقەوہ پۆڭم لى يىتەوہ، ئىستاكە دواى چل سال لە بەردەم
خانۋەگلەكەمدا چاۋەرەيت دەبم، چاۋەرەيم تا ئەو پووخسارە
پرشنگدارەتو ئەو زەردەخەنە شىرەنەت كە چل سالە بەخەيالەوہم
تەر لىيان بپوانم.

نازانم چۆن بتوانم بەرگە بگرم كاتىك دەستم دەگرەيت.

إن شاء الله ئەم ھەسرەتە دەھىلەيت بگەمە سبەينى.

خىرا ھەرە من چاۋەرەيم. ئەو شەوہ درىژترىن شەۋى ژيانى من بوو،
بەيانى زوۋ بەيەكەم پاس كە وتمەپى، وام دانابو پىش نىوہپۆ

بگه مه نه وی، هه موو نه و نه مانه تانه شم له گال خوم برد که پیم و ابوو
زور دلی پیمان خوش ده بیت و چل سال له مه و بهر یادگاری هاویه شی
نیمه بوون.

کاتیک گه یستمه بهرده م نه و مالهی که ناو نیشانی دابوومی هه موو
گیانم له رز دایگرت، بیگومان نه و عاره قهی که کردبوومه وه ته نها
له بهر نه وه نه بوو که به پاکردن هاتبووم، به لکو له بهر نه و هه سته بوو که
دلی گوشیبووم و پوخمی تا ناو قورگم هیتا بوو.
کاتیک له بهرده می ده رگا که دا که سم نه دی ده ستم کرد
به پوانینه لای پاست و چه پدا.

کچیک گه نچ له ویدا هه ستی به مه کردبوو بویه وتی:

-مامه، نیوه بولای پووری هاتوون وانیه؟!

-به لی، کچی خوم.

-میشنا کات ماوه، که میک له مه و بهر بردیان بومزگه وت، له دوی
نوژی نیوه پو نوژی جه نازه که ی ده که ن.

پوو خام!

به هه رنرخیک بیت، نه مه سزای که سیک بوو که نه یتوانی پاریزگاری
له دلیک بکات که له بهر خوا خوشی ده ویست...

(ناوه که ی پاریزراوه)

خۆشەويستی دلم

مامۆستای بەپێزم، لە بەرئەوهی ناو نیشانه که تاننازانم لە بەرئەوه
 ئەم نامە یەم دەنێرم بۆ خانە ی پەخش و بڵاوکردنەوه که تان...
 ئەم نامە یە هەلگری پاکترین هەست و بیرکردنەوه کانم، داخوازم
 لە دوا ی سپاردنیان بە خاوەن پەحمەتی بێ سنوور، بگات بە دەستی
 ئێوه..

بێگومانم لەوهی پیاوه لدا نهکانی من بۆ ئێوه لە چاوه و خزمەته
 بێ شوومارە ی ئێوه دا زۆر خامۆشه، بەلام بە توانای که می وشه کانم
 دەمه و یتبە کورتی دەریبێرم سه بارهت به شه خسی مه عهوی
 جه نابتان و جوانی و پاراوی و پره وان بێژی به ره مه کانتان هه رچی
 بو تریت سه بارهت به ئێوه بهس نییه.

زۆر حه زده که م شاد بيم به و به ختیار بیه ی که بيمه قوتابی ئێوه.

به لّام به داخه وه توانای خویندنی زانکۆم نییه.

بپیارم داوه له دواى ئامادهیى به ئیمکانیاتی سنوورداری خۆمه وه کاریکه مو خۆم پێ بگهیهنم، به لّام سوپاس بۆخودا، پهروهردگارم ئه وه کاره ی کرد به نیسبم که خۆم ده مویست، پیشه ی مامۆستایى بوو به نیسبم.

مامۆستا، ژۆرینه ی کتێبه کانتانم خویندوه ته وه ته وه، به لّام به پێویستی ده زانم چه ند جارێک دووباره بیانخوینمه وه.

مامۆستای به پێزم...

ژۆر چه ز به نووسینی نامه وه به تایبه تیش وه رگرتنی وه لّامی نامه کان ده که م ئه وه بۆم سه رقال بوونیکی شیرینه، بێگومان ته کنه لۆژیا چه ندیش پیشکه وتوو بیّت جێی نامه یه کی دۆستانه ناگرێته وه که به ده ستی خۆت نووسی بیّتت. چ جای ئه وه ی که ناوه پۆکی نامه که باس له "حه قیقه ته کانی ئیمان" بکات.

مامۆستا له پاستیدا من یادگارییه کی وه ها به بایه خم نییه که بۆتانی باس بکه م یاخود گونجاو بیّت تا بییته چیرۆکیک بۆ کتێبه که تان.

له دلمدا خاوه نی پهروهردگاریکی میهره بانم، که ئاشنای عه شقی خزمه تکردنمه، سوپاس بۆخودا پیشی ده زانم که ده رفه تی ئه وه ی بۆپه خساندووم، له ئێستادا تا که ئاواتم ئه وه یه که بتوانم ئه وه ده رفه تانه وه که ئه وه ی که شایه نیانه به کاریان به یتم.

هۆكاری ئەم نامەيەم تەنھا بۆ ئەو ەيە كە ئۆو بزانن منیش ەم و،
 لەدوئا و پارانەو ەكانتاند جیەك بۆمنیكى تاوانبار بكنەو، ەروەها
 چاوەپێی ئەو ەم كە لەكانی بەنرخى خۆتان و لەخزمەتى پیرۆزتان
 كەمێك كات بۆمن تەرخان بكن و لوتف بكن و ەلامێكى نامەكەم
 بدەنەو، من چاوەپوانى ئەو ەم لەئۆو ەيە كە بەناوى خزمەتى
 قورئانەو، چۆن بتوانم حەقیقەتەكانى ئیمان لەسەر شىوازیكى
 گونجاو لەگەڵ تیگەيشتنى مۆفەكانى ئەم سەردەمە باس بكەم،
 چونكە من دەمەوێت دەست بەو ە بكەم.

تكاپە مامۆستا، من لەم بارەدا بەموحتاجى جى مەهێلن.

بۆئەو ەى بتوانم بەپروپەكێ شایەن بەپیرۆزى خزمەت بەردەوام بم
 داواى دوئا لەئۆو دەكەم، ەندێك لەگەورەكانم - لەو برايانەى كە زۆر
 باش لەخزمەت تیگەشتوون - پێیان و ەم كە پێویست بەتەواوكردنى
 زانكۆ ناكات و پێشیان و ەم كە ئاستى زانستى و ئامادەگیم بۆ
 خزمەتكردن گونجاو.

بێگومان من ەشتا لەو بارەيەو خۆم بەئیشكگرى بەردەم
 قوتابخانەى زانستیش نازانم و زۆر باش باوەریم بەو ەيە كە
 كەسێكى ەك ئۆو سنگ فراوان و پێگەيشتوو، ئەگەرچى لەزانكۆشدا
 نەتوانم بێمە قوتابى، دەتوانی ەم برا عاجیزەى ەك قوتابىەكى
 مەعنەوى خۆى قبول بكات.

بئى تېيىنىيەشە خىصىيەكانتان و، ئو سنگ فراوانىيەى كه دىنويىن و
وہ لاميەكانتان كه بە داواكارىيەكى زۆرەوہ چاوەپىيان دەكەم
سوپاسگوزارى خۆم عەز دەكەم.

بەو بۆنەيەشەوہ وەكىلى سەلام بە لەخىزانەكەت كه بەشانانزىيەوہ
وہك خوشكىكى گەورەى مەعنەوى خۆم قبولم كردوہ.

پىزو حورمەتى منيان پى بگەيەنەو پىيان بلى كه زۆر حەزم دەكرد
لەنزيكەوہ بيان ناسمو چاوەپىيە دوعاى خىريان لى دەكەم.

مامۆستا، دەزانم كه لەكاتى زىپىنى ئىوہم بەزىادەوہ كاركرد.
ئىوہ بەخوداى يەكتاواخواون دەسەلات ئىمە دەسپىرم، لەخوا
دەپارىمەوہ كه خەزمەتەپىرۆزەكانتان لە دەماغە تاريكەكاندا بىيىتە
نوورىكى پرشنگدار.

دەمەويىت زۆر سەلامى دايكو باوكى بەپىزىشم بەئىوہ پابگەيەنم.
براتان، بە سۆزدارىيەكى بىكۆتاوہ ئارەزوومەندى بەندايەتى ئو
زاتەيە كه بەردەواميمان لەسەر بپيارەكان پىدەبەخشىت و،
موحتاجى دۇعاكانتان..

خۆشەويستىيەكەى ناو دلم بەخودا دەسپىرم،
ئىوہش ئەمانەتى ئو دەكەم.

(ناوہكەى پارىزانوہ)

بائەوہی منی سوتاند،

ئۈوہش نہ سوتینیت

من ئیستا ھەلە ی ژیانم دەنوسمەوہو بۆ ئۈوہی دەنیرم. ویستم
ئەو ھەلە یە ی کە من تیی کە وتم، ھیچ کچیکی گەنج تیی نہ کە ویت،
باکە سیکی تر ئەو ئازارانە نہ بینیت چونکە زۆر بە سوئیە.

من لە (بۆرسیە) لە دایک بووم و ھەر لە ویش گەرە بووم،
کچە گەرە ی خیزانیکی مامناوہ ندبووم لە ئابوریدا. دوویرای بچوکتەر
لە خۆیشم ھەبوو.

کاتیکی دایکم وەفاتی کرد من لە کۆتا قۆناغی ناوہ ندیدا بووم و
براکانیشم ھیشتا لە سەرەتایی بوون.

باوكم زۆر خېرا هه لۆیستى كردو به تېپه پېرونى كاتىكى كه م
به سهر مردنى دايكمدا ژنى هينايه وه .

وهك نه وهى به خه يالى ئتوه شدا ديت، له گه ل باوه ژنه تازه كه ماندا
كه وتينه كېشه وه، باوكم له ژير هه پره شه كانى خانمه تازه كهيدا كه
ده يوت: "هه موو شتىك به جى ده هيلم و ده پۆم." ئيمه ي پشت گوى
خست، له بهر ئه وه پۆژانىكى زۆر سه ختمان به سهرده برد، من
له بهر ئه وهى هه ستم به وه ده كرد، هه موو شته كانم له ناخى خۆمدا
حه شار ده دا. خۆم ده خزانه ده گۆشه يه ك و به رده وام فرميسكم
ده پشت و به دواى دلته واييه كدا ده گه پام، په روه ردگارم نه و نازارانه
تووشى هيج كچىكى كه نج نه كات.

پۆژانىكى زۆر سه خت بوون.

له سهر سوور پېرونى باوه ژنه كه م، باوكم سه ره تا براكانمى دايه
(خانه ي بى سه ره پرستان)، به لام له بهر فشارى زۆر وه ريگرته وه و
ناردنى بۆخانه ي بى نه وايان.

من سه بارهت به و پووداوه زۆر دلخۆش بووم، چونكه براكانم
له ليدان و ئيهانه و برسيتى پزگاريان بوويو، به لام من له بهر ئه وهى
كه وره تريووم، له ماله وه مامه وه. به رده وام بووم له قبول كردنى
ستم و ئيهانه و فشاره سه خته كان. ته نها دلخۆشى و دلته واييم،

سەردانى براكانم بوو لە كۆتايى ھەفتەداو ئەو كاتژمىرانە بوو كە لە گەل
ئەوان بە سەرم دەبرد.

مامەم خوالىي پازى بىت، لەو پۆژانەدا زۆر يارمەتى ئىمەى دا.
خەرجى بە منىش و براكانىشم دەداو ھەولئ دەدا كە پىداو يستىيە
خىراكانمان دەستبەجئ بەيئىتەدى.

لە گەل ئەو ھەشدا بارى ئابووردى خۆيشى زۆر جىگىر نەبوو
خىزانە كەشى ئامۆژنە (سەچىل) بانگى دە كردىن بۆ مال ھە،
دەيناردىنە ھەمام و جلو بەرگەكانى بۆ دەشۆردىن، خوا
لە ھەردوو كيان پازى بىت.

سالانىك بەم شىۋەيە پەر ئازار تىپەپىن.
چىتر ژيانى ئامادەيى ھەستەكانى كچىكى گەنج و خەيالە
پەمەيىيەكان دەستيان پئ دە كرد، ئەو خەيالانەى كە دونىاي منيان
داپۆشيبوو.

برادەرەكانى دەورو بەرم زۆر دەمىك بوو، ھەشرو نەشرىان بە يارى
عیشق كردبوو، كورپىكىش ھەبوو كە ھەستى خۆشەويستى بۆمن
ھەبوو، بەلام من چاوم لە يەككى تىرپىبوو.
چاوم لە مامۆستاي جوگرافىامان برپىبوو.

بەلئ، من عاشقى مامۆستا كەم بووم، لەكاتىكدا ئەو لەبەر ئەو
ھالەى كە منى تىدا بووم بە نىيەتتىكى باشەو بەردەوام لئى دەپرسىم،

ئەمە ئەو شەبوو كە پېيان دەوت "عەشقى كۆيرانە" بى خواردن و
خواردنەو بەردەوام بېرم لەو لەژيان لەگەل ئەو دەكردەو..

زۆر باش دەمزانی كە ئەو كارىكى باش نەبوو دەشمزانی كە بۆ
هەركەستىكم باس بكردايە، پىنگە نىنى پىم دەهات بەلام تق وەرەو لەو
دەروونەم تىبگە كە گرى عەشق گرتبويەو ئەمە خۆشەويستىيەك
بوو كە بەهەلە دەستى پى كردو بەهەلەش گەشەى كرد.

لەبەرئەوئى مامۆستا كە مان لە نزيك مالى ئىمە نىشتەجى بوو
لەپرىگاو لەمىنى بوسدا زوو زوو چاومان بەيەك دەكەوت، لەهەر
بينىنىكىشدا گرنكى پى دەدام و پرسىارى لەكىشەكانم دەكرد، بەلام
بەهېچ شىئەيەك تى نەدەگەيشت كە من بۆى سوتاوم، منىش
نەمدەزانی چۆن تىي بگەيەنم.

ماوەى سالىك بەم شىئەيە تىپەپى..

بۆسالى دووهم بېريارم دا بېرۆم بۆلاى و هەستەكانى خۆمى بۆ
دەربېرم، ئەو پىويست بوو بەهەرنرخىك بىت ئاگادارى هەستەكانى من
بىت كەبەرامبەر ئەو هەمە.

وەك چۆن دەلەين "چاوى عىشق كۆيرە" بەپاستىش وايە،
لەبەرئەوئى نەمدەزانی كە خەرىكم چى دەكەم و بەبىرىكى ئارامەو
پلانم بۆ ئەنجامى ئەم كارەم دانەنابوو، هەستە كۆيرەكانم چىيان
بوتايە، منىش بۆ ئەولايە دەپۆيشتەم.

بەبېرۋاي من، ئەو پەيۋەندىيەى من بۇمامۇستاكەم حەزم پى دەكر
دو ھۆكارى سەرەكى ھەبوو، يەكەمیان: بەزەيى ھاتنەۋەى بەمنداو
ھاوكارى كردنم.

دوۋەمىش: من چىتر بىزار بووم، دەمويست ھەرچى زووترە
بېۋە شوپىنىكى ترو پزگارم بىيىت.

چوونە ژيانى ئەۋەۋەۋ ژيان لەگەل ئەۋدا ھەم واتاى ئەۋەبوۋ كەمن
بەكورتە پىيەك لەۋ ئازارانە پزگارم دەبوۋ ھەم دەبوۋە ھاوسەرى
كەسىكى پۇشنىپرو مەدەنى.

بەلام لەۋ دىو ھەموو ئەۋ وردەكارىيە لۇژىكيانەۋە...
ئەۋشتەى ھەموو بىركردنەۋەى منى ۋەستاندبوو، ھۆگىرم بوو
بۇمامۇستاكەم.

پۇژىك كاتىك دووبارە بە مېنى بوس دەپۇشتىن، بەشەۋقىكى
زۆرەۋە ئارەقم دەركدبوو وتم:

—مامۇستا، دەمەۋىت سەبارەت بەباسىكى زۆر گرنگ لەگەلتاندا
قسەبگەم، ئايا دەتوانىت كەمىك لەكاتى خۆتم بدەيتى.

قبوۋلى كرد، ھەر ئەۋ پۇژە كاتژمىر ۱۲:۳۰ لەۋوۋى نەخشە
چاۋەپىنى دەكردم.

پۇيشتم بۇلاى..

ئەۋە بەشەۋقتىن ۋە ھەلەترىن ساتى ژيانم بوو.

ئىستا بىردەكە مەو، ئەو بە پاستى شىتى بو! .
دانيشتىن، چايەكى خستە بەردە مەو دووبارە گرنگى بە كىشە كانم دەدا..

منىش دالۆپ دالۆپ ئارەقم لى دەچۆپا،، بىرو مۆشم تەنھا لای ئەو پستەيە بو.

توانام نەبوو گوى بىستى ھىچ قسەيەكى تر بىم.
ئەو پستەيە:

—مامۇستا من تۆم زۆر خۆش دەوئىت..

زەردە خەنەيەكى کردو وتى:

بىگومان منىش تۆم زۆر خۆش دەوئىت، تۆكچىكى زۆر وردىلەيت،
بە پشتىوانى خودا كىشەكانت چارەسەر دەبن، ئەم پۇژانەت وەك
يادگار يىەكى شىرىن دىتەو ە ياد.

چاوەكانم داخست و كۆتا ەولى خۆمدا:

—نەخىر مامۇستا، بەوشىو ە نىيە، من عاشقى ئىو ە ئەو سالتىك
تىپەپىو من جگەلە ئىو ە بىر لەكەسى تر ناكە مەو.

زۆر بە ئارامى و پىگە يشتىوانە وەلامى دامەو:

—دەتوانم پىشبینى ئەو بەكم، ئەو شتىكى سروشتىيە، زۆر
لەقوتابىەكان ەستىيان بەرامبەر مامۇستا نياز باشەكانيان ەيە،
بەلام ئەمە مەترسى ەيە.

منڊالانە ھەلەم داھەووتە:

—من ئامادەم بۆ ھەموو جۆرە مەترسییەك، بەلام تەكایە ۋەلامی
نەخیر بەمن مەدەن.

مامۇستاكەم بەردەوام لەژێرەۋە دەھاتەۋە:

—زۆر باش لە تۆ تێدەگەم، تۆ پۆژانیکی سەخت تێدەپەرێنیت و
پێویستت بەكەسیكە ئاگاداریت بكات، گرنگی پێ دانەكەى منیشت
بەھەلە لێك داوەتەۋە، من تەنھا مامۇستای تۆم و هیچى تر. بەشیوازی
تر لێكى مەدەرەۋە.

خۆم بێ تاقت كردو دەستم كرد بەگریان:

—من بەھەموو شتێك پازیم، تەكایە پەتم مەكەرەۋە، ئەگینا ناتوانم
بژیم و خۆم دەكوژم.

وشەى خۆكوشتن مامۇستاكەمى زۆر ترساند، دەیویست بەجۆرێك
ئەو كێشەى چارەسەر بكات و باسى لەمەحالی ئەو كارە دەكرد.

دەیوت كە نایەوێت ھاوسەرگىرى بكات، جیاوازییەكى زۆرى تەمەن
لەنیوانماندا ھەى، ئەم ھاوسەرگىرییە بەباشى ئاڤات، ھەرەھا دایكو
باوكە بەتەمەنەكەى پێگە بەمە نادەن بەچەندین ھۆكارى تر باسى
لەمەحالی ئەو كارە كرد.

جیاپوینەۋە...

بەللام مەن نىيازى ئەو دەم نە بوۋاز لەو كارەم بەيىنم چوم بۇ مالىيان،
چاوم بەدايىكى كەوت و بابە تەكەم بۇ باس كىرد، پىموت كە ئەگەر
قبوۋلى بىكات دەبەمە كۆپلە و بەندە بۆي، زۆر پارامە وە لىتى...

لەكۆتايىدا مامۇستاكەم بەنابەدلى قايىل بوۋ لەدواي تەواوكردنى
ئامادەيى ھاوسەرگىرىمان كىرد.

بەلى، ئەو كىشەنەي كە بەخەيالىشىدا نەدەھاتن لەو وەدوا
دەستيان پى كىرد.

ئە و پازدە سال جىاوازي تەمەنەي نىوانمان لەھەرھەئسوكەوت و
ھەئسەنگاندن و داواكارىيەكماندا پەنگى دەدايە وە.

لەھىچ بابەتەكدا ھىچ كات خالىتىكى ھاوبەشمان نەدەدۆزىيە وە.

دايك و باوكە پىرەكەي لەمەن و لەخزمەكانى مەن پازى نەبوون، جىا
لەو ەش سەردان و گىرنگىدان بەبراكانم كىشەكانى ئەوانى زىاتر كىردبوو.
بەكورتى ئىمە ھاوسەرگىرىيەكى زۆر ھەلەمان كىرد.

مەندالىشمان نەبوو، ئەو ھاوسەرگىرىيە تەنھا دووسالى خاياندو بە
جىابوونەو كۆتايى ھات.

ئىشىكىم بۇ خۆم دۆزىيە وە دەستم بە كار كىردن كىردو براكانىشىم
ھىتايە لاي خۆم. دواترىش دوو دەم ھاوسەرگىرىم كىردو چوومە
دەرەو ەي ولات. دەمەيىست ئەو بلىم: "سىجىرى (عیشق) كەم تا زۆر
خۆي دەكات بەناو دونىاي ھەموو كىچىكى گەنجدا، ھەندىك جار ئەم

عیشقه گویٰ له عه قلۆ لۆژیک ناگریتو، بهردهوام هه له به عاشقه که ی دهکات، به لام بانه وه زۆر باش بزانی که ئه و که سانه ی جیاوازییه کی زۆری ته مه ن له نیاواندا یه هه یه و له ته مه نیکی لایتیدان با هاوسه رگرییه کی له و جۆره نه که نو، ئاگیان له خۆیان بیت.

سه ره تا با ئه و شتانه پیکبخه ن که گه ره نته ی ژانیان دهکات وه ک خویندن و کار، دواتر بیر له هاوسه رگریی بکه نه وه.

بابیر له نزیکی له مامۆستا کانیان نه که نه وه، چونکه دوا ی هاوسه رگرییه کی له و شیوه یه که سیك نه بینراوه که به خته وه ربیت. هۆکاره که شی ئه وه یه که کاتیك قوتابیت و ابیر ده که یته وه که ئه و که سه با شترین که سی دونیا یه و بی که م و کورتیه، به لام دوا ی هاوسه گیری تووشی نا ئومیدییه کی گه و ره ده بیت، دوا ی ئه وه که ره سمیات له نیاواندا نامینیت زۆر شت که پیشتر نه تان دیوه دیته پیش چاوتان.

ئه وه ش خه م و خه فه تیکی زۆرتان تووش دهکات. به هیوا ی ئه وه م که هه موو قوتابییه کانتان ئه م پستانه بخویننه وه و ئه مه وه که وه سیه تیك قبول بکه نو هه مان هه له دووباره نه که نه وه. له گه ل پێژمدا...

(ناوه که ی پارێزراوه)

پیرست

- ۵ نه مه وه سیتنامه ی تاوانباریکه
- ۳۸ هاوسره که م به که م زانی
- ۴۶ له بهرته وه ی به برده وامی چار له دهریوم ژیانم بوویه زیندان
- ۵۵ بمکوژن! من شایسته ی ژیان نیم
- ۶۶ نازایه تیش به و شیویه؟!
- ۷۴ به بیشه رمیک هه لئه له تام هه موو شتیکم له ده ستدا
- ۸۱ یادگارییه کی ناگر ناسا
- ۹۳ مندا له که م له نه خورشخانه به جیهیشت و هه لهاتم
- ۱۰۱ ژیانم گزرا
- ۱۰۸ پارووی حه لال
- ۱۱۶ تکایه هاوکاریم بکه ن
- ۱۳۴ نیچه قیمه تمان نه زانیوه
- ۱۳۹ هه رکه سیک دعای دایک ویاوکی بیگریته وه سه رکه وتوو ده بیئت
- هه رکه س پشت به خودا ببه سستیت ده بیاته وه وئه وه شی پشت به به بنده کانی خودا
- ۱۴۵ ببه سستیت له ناوده چیت
- ۱۵۱ ژوانه پر نه نینیه که
- ۱۵۶ چۆن ده توانم پزگارم بیئت له ئالوده بوون به ته ماشاگردنی وینه بن ئابرووه کان
- ۱۶۲ بوومه قوربانی هه له کانی خۆم
- ۱۶۸ له وه ده ترسم باوکم به بن ئیمانی بهوات
- ۱۷۴ له گه ل دایک و باوکم پیک ناکه وم
- ۱۸۱ زامی دلیک
- ۱۸۷ خۆشه ویستی دلم
- ۱۹۱ بانه وه ی منی سوتاند، ئیوهش نه سوتینیت
- ۲۰۰ پیرست

İBRET VE GÖZYAŞI

VASIYET

HALİT ERTUĞRUL

ئەم كىتەبە دەبىتتە ۋەسىيەتلىك بۇ ھەمموان ..
كىتەبى ۋەسىيەت، ئەو بەرھەمىيە كە چىرۆكى راستەقىنەيەو بۇ ھەمموان
خوئىنەرەكانمانى پىشنىار دەكەين كە بىخوئىنەرەو.
ۋەسىيەت، خەيال ۋە سەرەت ۋە ئازارى ھەمموان ئەو كەسانەيە كە لەم كۆمەلگەيەدا
دەزىن.. ۋەسىيەت، ھاۋارو ئالەي "ئىمە كرەمان، ئىۋە مەيكەن!" ۋە دەنگى يارمەتى
ئەو كەسانەيە كە قورىيانىيە ھەلەكانى خوئانن، بە تايىبەتەش ھاۋارى ئەو كەنجانەيە
كە زىيانان تارىك بوۋە..
ۋەسىيەت، دوايىن ئالە ۋە دوايىن پارانەۋى ئەو بىن چارانەيە كە ھۆشيان لە دەست
داۋەو دلىان تىكچوۋە. جەرگيان پارچە پارچە بوۋە. ھەرۋەھا لە گىزەلۈكەي
بىچارەيىدا دەتلىنەرەو.. ۋەسىيەت نامە، دوايىن دالواكارى ۋە دوايىن ئارەزۋى
كەسانىكە كە لەناۋ بىلەسى ئاگرى گوناھەكانياندا دەسۋىتىن.
ئەو نمونانەيە كە كىتەبى ۋەسىيەت دا ھەلەبىزىرلۈن ئەۋەندە ئاشنان ۋە ئەۋەندە
باسكەلىكى گىرگىن لەناۋ ھەمموان خىزانىكدا، كە ناكىت كەسىك بىانخوئىنەرەو
كارىگەرى لەسەرى درۋىست نەكات ۋە نەبىتە ۋانەو پەند بۆيان.
ئەو ھەلەنەيە كە لە گەنجىتەدا ۋە بە خەيالى شىتەنەرەو دەكرىن، ئەو گوناھانەيە كە
ئەنجام دەدرىن ۋە ئەو درامايانەيە كە لە بەرامبەردا توۋشى خىزانەكانيان دەبىت بە
ھەمموان راستىيەكانەرەو خراۋەتە بەردىدى خوئىنەرەن.
ۋەسىيەت، ۋانەيەكى زىيان ۋە نەخشەيەكى رىگايە كە پىۋىستە پىش ئەۋەي توۋش بىن
بىخوئىنەرەو.. ۋەسىيەت نامە، دەبىتتە ۋەسىيەتلىك بۇ ھەمموان..
كەۋاتە فەرمۈن...

ISBN 0-0107-0000-5

9 780010 700008

نرخى (۳۰۰۰) دىنارە

ئاۋەتلىك رەكلامەت ئورگانى

ARA Media Center
ara.m@hotmail.com

